

Pielikums
Tukuma novada Domes 30.03.2017.
lēmumam (prot.Nr.5, 24.§.)

Tukuma novada pašvaldības aģentūra
„Tukuma novada sociālais dienests”

2016.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Tukums 2016.

SATURA RĀDĪTĀJS

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA	3
2. FINANŠU RESURSI, PERSONĀLS UN AĢENTŪRAS DARBĪBAS REZULTĀTI	7
2.1 SOCIĀLAIS DARBS	20
2.2. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN CITI ATBALSTA PASĀKUMI	30
2.3. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI	41
2.4. ASISTENTA PAKALPOJUMS PAŠVALDĪBĀ	57
2.5. PROJEKTI.....	60
3. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	62
4. 2017. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	63

PIELIKUMI

PĀRSKATS PAR PERSONAS DZĪVES VIDES PIEEJAMĪBAS, DZĪVES KVALITĀTES UN FUNKCIONALITĀTES IZVĒRTĒJUMU 2016. GADĀ	66
---	----

1.VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Tukuma novada pašvaldības aģentūra „Tukuma novada sociālais dienests” (turpmāk – Aģentūra) ir Tukuma novada Domes 2009.gada 24.septembrī izveidota iestāde.

Aģentūra darbību uzsākusi 2009.gada 1.novembrī. Aģentūras direktore ir Ina Balgalve.

Aģentūra ir visu Tukuma novadu veidojošo 11 pašvaldību – Degoles, Džūkstes, Irlavas, Jaunsātu, Lestenes, Pūres, Sēmes, Slampes, Tumes, Zentenes un Tukuma pilsētas sociālo dienestu tiesību un saistību pārņēmēja.

Aģentūras funkcijas un pienākumi ir nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, kā arī nodrošināt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, profesionāli izvērtējot personu vajadzības, materiālos un personiskos resursus; organizējot personai nepieciešamos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sociālo problēmu risināšanai.

Aģentūras funkciju un tiešās darbības īstenošanai Aģentūras **struktūru** veido tās darbības virzieniem atbilstošas nodaļas:

Sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļa;

Sociālo pakalpojumu nodaļa. Sociālo pakalpojumu nodaļā ir šādas struktūrvienības:

Tukuma patversme;

Invalīdu dienas centrs „Saime”;

Dienas centrs „Saimīte”;

Jauniešu sociālais centrs;

Aprūpes mājās dienests;

Slampes un Džūkstes pagastu kopienas centrs „Rīti”;

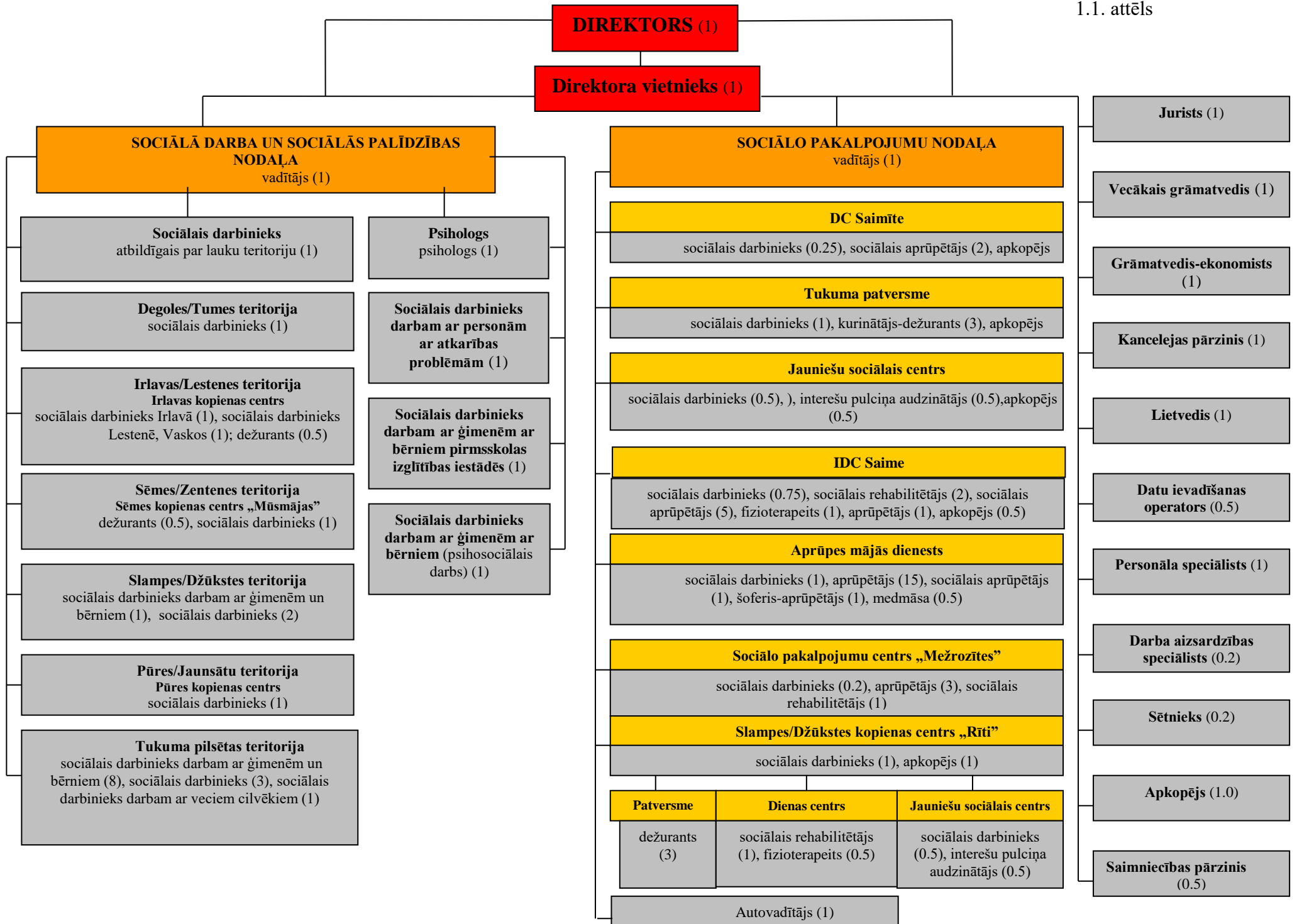
Sociālo pakalpojumu centrs „Mežrozītes”.

No 2017.gada 1. janvāra ir likvidēta **Aģentūras** struktūrvienība Aprūpes mājās dienests, aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanas funkcija tiek deleģēta biedrībai „Latvijas Samariešu apvienība”

Aģentūras pakļautībā ir Irlavas bērnu nams–patversme.

Aģentūras juridiskā adrese ir Tidaholmas iela 1, Tukums, Tukuma novads.

Aģentūras struktūra aplūkojama 1.1.attēlā.

Aģentūras darbs 2016.gadā pamatojoties uz Aģentūras darbības un attīstības stratēģiju 2014.–2017.gadam un gadskārtējo darbības plānu, Aģentūras filozofija, mērķi un uzdevumi 2016.gadā tika virzīti:

Pēc projekta „Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veiktspējas uzlabošana” rezultātu apkopošanas, **organizēt sociālā darba nodrošināšanu ar mērķgrupām šķirti no sociālās palīdzības piešķiršanas** – to veiks viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem pirmskolas izglītības iestādēs, viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem specializējas darbā ar aizbildņiem un audžuģimenēm, septiņi sociālie darbinieki darbam ar ģimenēm ar bērniem, viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem specializējas psihosociālajā konsultēšanā, viens sociālais darbinieks darbam ar atkarības problēmām specializējas darbā ar atkarīgām personām, viens sociālais darbinieks darbam ar pilngadīgām personām.

- Pilnveidot **grupu darbu ar personām, personu grupām, ģimenēm** nodrošinot grupas visa novada teritorijā:

- ilgstošajiem bezdarbniekiem;
- „Bērna emocionālā audzināšana”;
- vecākiem, kuri audzina pusaudzi „Ceļvedis audzinot pusaudzi”;
- atkarīgām personām;
- vecāku sociālo prasmju apguvē un pilnveidošanā;
- nepilngadīgajiem ar delinkventu un deviantu uzvedību;
- līdzatkarīgām personām;
- atmiņas treniņgrupu senioriem.

- Nodrošināt **preventīvo darbu pašvaldībā, lai mazinātu konkrēto mērķgrupu sociālo problēmu rašanos un attīstību, iesaistoties sekojošās starpnozaru aktivitātēs:**

Bērnu tiesību aizsardzības komisijā;

Darba grupā pašvaldības atbalsta programmas izstrādei un pilnveidei par atbalstu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem;

Darba grupā NVA filiāles un pašvaldības sociālā dienesta atbalsta pasākumu sniegšanā ilgstošajiem bezdarbniekiem;

Sabiedrības veselības veicināšanas komisijā;

Darba grupā pašvaldības atbalsta programmas izstrādei un nodrošināšanai par atbalstu Tukuma novada senioriem un personām, kurām noteikta invaliditāte;

Iesaistīšanās vienā starpnozaru sadarbības modeļu vadlīniju izstrādē un to pilotēšanā pašvaldībā (dalība projektā).

- Nodrošināt **minimālās noteikumu prasības sociālās palīdzības sniegšanā** Tukuma novada iedzīvotājiem.

Sociālā palīdzība iedzīvotājiem tiek piešķirta, individuāli izvērtējot situācijas.

Sociālā palīdzība ir tikai resurss kā sasniegt iekļaušanās mērķi un spēcīnātu cilvēkā pašresursus sociālās problēmas risināšanai.

2016. gadā palielinoties valstī noteiktajai minimālajai algai, mainās pašvaldības noteiktais ienākumu līmenis, kuru nepārsniedzot personai vai ģimenei ir iespējams saņemt maznodrošinātas personas vai ģimenes statusu. Ģimenēm, atsevišķi dzīvojošām personām ienākumi nepārsniedz 60% no attiecīgā gada 1.janvārī spēkā esošās minimālās mēneša darba algas apmēra – 2016. gadā 222 *euro* uz katru ģimenes locekli. Savukārt arī atsevišķi dzīvojošam vecuma pensionāram vai atsevišķi dzīvojošai personai, kurai noteikta I vai II grupas invaliditāte, vai pilngadību sasniegušam bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam līdz 24 gadu vecumam ienākumi nepārsniedz 70% no attiecīgā gada 1.janvārī spēkā esošās minimālās mēneša darba algas apmēra – 2016. gadā 259 *euro*. Trūcīgās, maznodrošinātās ģimenes vai personas, no 2016. gada 1.janvāra arī cilvēki ar I.grupas invaliditāti un ģimenes ar bērniem invalīdiem, par elektrību par pirmajām 100 mēnesī izlietotajām kilovatstundām var maksāt par noteiktu zemāku cenu, var pretendēt uz nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem pašvaldībā.

2016. gadā turpinās atbalsts pilngadību sasniegušam bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam līdz 24 gadu vecumam. Ir iespēja izvēlēties piemērotāko palīdzības formu

patstāvīgās dzīves uzsākšanā – līdz 24 gadu vecumam reģistrēties rindā dzīvojamās telpas saņemšanai un pretendēt uz tiesībām rindas kārtībā saņemt dzīvojamo platību vai saņemt dzīvokļa pabalstu (45 *euro* mēnesī), ja turpina dzīvot ārpusģimenes aprūpes iestādē, audžuģimenē vai pie aizbildņa un ir noslēgts īres līgums.

Savukārt pabalsts ikmēneša izdevumiem pilngadību sasniegušam bārenim vai bez vecāku gādības palikušam bērnam līdz 24 gadu vecumam, ja viņš turpina mācības akreditētā vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē, augstskolā vai koledžā un ir sekmīgs, ir 100 *euro* mēnesī.

No 2016. gada 1.februāra paaugstinājies sliekšnis dzīvokļa pabalsta saņemšanai, jo uz dzīvokļa pabalstu var pretendēt ģimene vai persona, kurai piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas ģimenes (personas) statuss, paaugstināts sliekšnis dzīvokļa pabalsta saņemšanai atsevišķi dzīvojošiem pensionāriem un invalīdiem no 250 uz 260 *euro*, paaugstināts normatīvs pabalsta aprēķināšanai lokālai apkurei (no 0,7 *euro* uz 1 *euro* par normatīvo m²).

Iepriekšējo gadu kārtībā joprojām ir iespējams saņemt gan trūcīgas ģimenes (personas), Pabalstu garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai, Pabalstus ģimenēm ar bērniem – brīvpusdienas un skolas piederumu iegādei mācību gada sākumā, pabalstu veselības aprūpei, kā arī pabalstus dažādās krīzes situācijās.

- Nodrošināt pašvaldības teritorijā **dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu atbalstu**. 2016. gadā pašvaldība realizē brīvprātīgās iniciatīvas iedzīvotāju atbalstam – iestājoties situācijai ir iespējams saņemt Pabalstu jaundzimuša bērna aprūpei, Dāvanu Zelta vai Dimanta kāzu jubilāriem, dāvanu apaļajās dzīves jubilejās (no 75 gadu dzīves jubilejas), dāvanu bērnam skolas gaitas 1.klasē uzsākot. Turpinās finansiāls atbalsts aizgādņiem aizgādņa pienākumu pildīšanā, vienu reizi kalendārajā gadā tiek piešķirts pabalsts 55,00 *euro* apmērā

Atbalsta programmas Tukuma novada ģimenēm ar bērniem ietvaros joprojām notiek Alternatīvo pakalpojumu attīstība (audžuģimenes kustības attīstība, kontaktpersonas pakalpojuma pilnveidošana, aizbildņu ģimenes stiprināšana) – gan izglītojošie pasākumi, gan psiholoģiskais atbalsts, gan finansiāls atbalsts bez vecāku gādības palikuša bērna aprūpē (audžuģimenēm no 175 līdz 280 *euro* mēnesī, aizbildņiem 55 *euro* mēnesī un līdz 1,20 *euro* pusdienu izmaksu segšanai izglītības iestādēs).

Saskaņā ar atbalsta programmu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem, no 2016. gada 1.februāra ir paredzēts finansiāli atbalstīt vecākus bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpē, piešķirot pabalstu 50,00 *euro* apmērā vienu reizi kalendārajā gadā.

Saskaņā ar atbalsta programmu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem, no 2016. gada 1.februāra pašvaldībā ir iespējams saņemt atbalstu ģimenēm, kuras aprūpē ir viens vai vairāki nepilngadīgi bērni un kuras vēlas atgriezties no dzīvesvietas citas valsts teritorijā uz Latviju un par savu dzīvesvietu izvēlējusies Tukuma novadu, piešķirot Reemigrācijas pabalstu līdz 500,00 *euro* vienīgā mājokļa iegādei vai faktisko īres izdevumu segšanai līdz diviem mēnešiem, ja ģimene attiecīgajā īpašumā ir deklarēta.

- Nodrošināt **kopienas centru aktivitātes pašvaldības pagastu teritorijās** – Slampē, Pūrē, Irlavē un Sēmē. Kā arī apzināt jau esošās kopienas aktivitātes un nodrošināt tās esošo resursu ietvaros Zentenes pagastā, Jaunsātu pagastā, Lestenes pagastā un Degoles pagastā.

- Nodrošināt līdzšinējos **sociālos pakalpojumus** Tukuma novadā, pamatojoties uz gadskārtējo darbības plānu un apstiprināto gadskārtējo budžetu.

2016. gadā plānots attīstīt **Pansijas pakalpojumu** „Mežrozītēs” Irlavā, Irlavas pagastā, Tukuma novadā, pakalpojumu plānots saņemt 7 iedzīvotājiem.

- Saskaņā ar atbalsta programmu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem veicināt **alternatīvo pakalpojumu attīstību** (audžuģimenes kustības attīstība, kontaktpersonas pakalpojuma pilnveidošana, aizbildņu ģimenes stiprināšana), turpināt iepriekšējos gados uzsāktās aktivitātes.

2.FINANŠU RESURSI, PERSONĀLS UN AĢENTŪRAS DARBĪBAS REZULTĀTI

Aģentūras 2016. gada budžets sagatavots, ievērojot LR likumu „Par valsts budžetu 2016. gadam”, „Par pašvaldībām”, „Par budžetu un finanšu vadību”, „Par pašvaldību budžetiem”, 2015. gada 1. oktobra noteikumiem Nr.16 „Tukuma novadu pašvaldības budžeta un pašvaldības kapitālsabiedrību budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtība 2016. gadam” ar mērķi nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību; sadarbībā ar citām institūcijām, biedrībām un nodibinājumiem, nevalstiskajām organizācijām un reliģiskajām konfesijām sekmēt labvēlīgas sociālās vides veidošanu Tukuma novada pašvaldības teritorijā.

Finanšu pārvaldību Aģentūrā nodrošina vecākais grāmatvedis, grāmatvedis-ekonomists un datu ievades operators.

2016. gada sākumā plānotie finanšu līdzekļi ir 2 525 937 euro, t.sk. sociālā palīdzība un pirktie sociālie pakalpojumi **850 114 euro**. Uz 2016. gada beigām plānotie finanšu līdzekļi ir **2 650 390 euro**, t.sk. sociālai palīdzībai un pirktiem sociāliem pakalpojumiem ir **775 969 euro**, kas sastāda 29% no kopējā Aģentūras budžeta. Gada plāna grozījumi saistīti ar jauno un faktisko iniciatīvu izpildi, kuras tika apstiprinātas 2016. gada sākumā:

Eiropas atbalsta fonda pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām atbalstāmo darbību īstenošanā;

Atsevišķu pabalsta veidu pieprasījuma palielināšanās – pabalsta jaundzimušā bērna aprūpei;

Atbalsta pasākumu nodrošināšana aizbildnībā nodotiem bērniem un audžuģimenēm;

Gada sākumā plānots, ka nepalielināsies pabalstu saņēmēju skaits, jo tiek veikts sociālais darbs ar klientiem, t.sk. ietvēra sociālā pabalsta saņēmējiem un plānots, ka līdz ar to klientiem uzlabosies pašiem spēja atrisināt savas problēmas, neprasot finansiālu palīdzību no pašvaldības. Mazāk izdevumi ir plānoti arī sociālo pakalpojumu pirksanai no citām aprūpes institūcijām. Aģentūra plāno iesaistīt mantinieku un radnieku līdzdarbošanos (finansiālu līdzmaksājumu savu radnieku aprūpē).

Aģentūrā uzsvars likts uz sociālajiem pakalpojumiem, ko nodrošina Aģentūra, ar plānotajiem finanšu līdzekļiem **675 916 euro** apmērā.

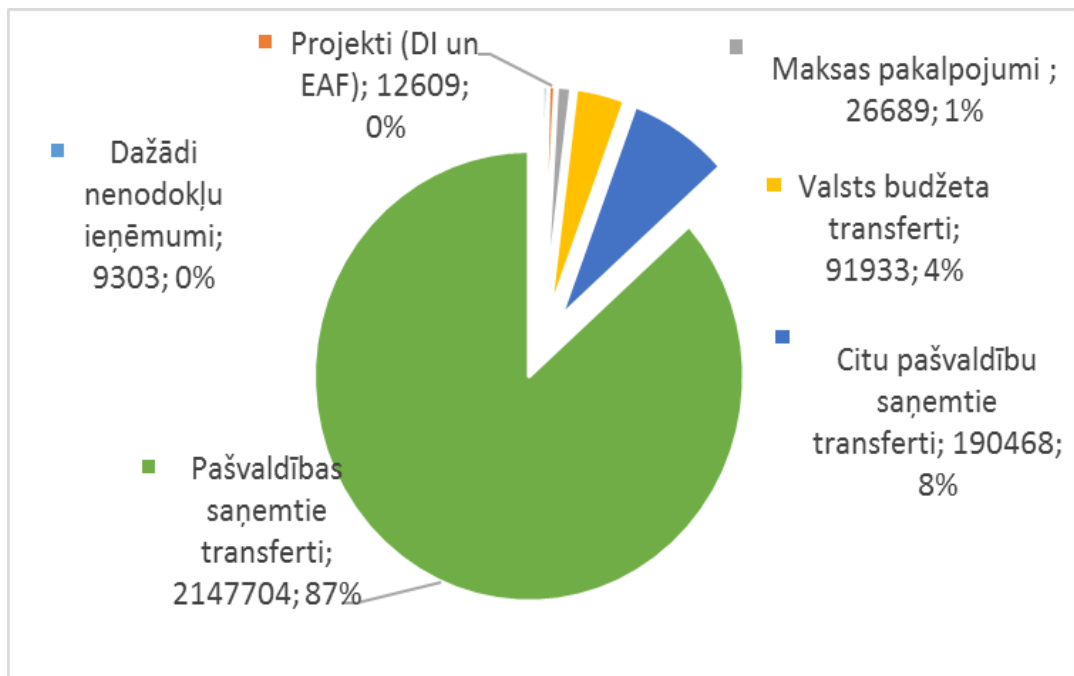
Budžets tiek konsolidēts ar pakļautībā esošo iestādi Irlavas bērnu namu–patversmi. Aģentūras 2016. gada ieņēmumi sastāda 96,33% (2 561 323 euro) pret 2016. gada finanšu sākotnējo ieņēmumu plānu 2 525 937 euro). Detalizēta informācija par Aģentūras ienākumiem 2016. gadā ir atspoguļota 2.1. tabulā:

2.1.tabula

Kods	Nosaukums	Finanšu plāns uz 01.01.2016. Euro	Finanšu plāns uz 31.12.2016. Euro	Izpilde %	Izpilde uz 31.12.2016. Euro
I E Ņ Ē M U M I:		2525937	2561323	96,33	2467343
12.0.0.0. Dažādi nenodokļu ieņēmumi		0	11169	83,29	9303
12.3.9.9.1	Pārējie dažādi nenodokļa ieņēmumi no Latvijas Bērnu fonda	0	2100	113,84	2391
12.3.9.9.10	Pārējie dažādi nenodokļa ieņēmumi	0	64	100	64
12.3.9.9.2	Pārējie dažādi nenodokļa ieņēmumi no VSAA	0	7000	71,38	4997
12.3.9.9.3	Pārējie dažādi nenodokļa ieņēmumi par bērnu ārpusģim. aprūpi	0	1676	90,84	1523
12.3.9.9.4	Pārējie dažādi nenodokļa ieņēmumi par elektrību pašvaldības sociālajos dzīvokļos	0	329	100	328
18.0.0.0. Valsts budžeta transferti		110000	114786	81,18	93179

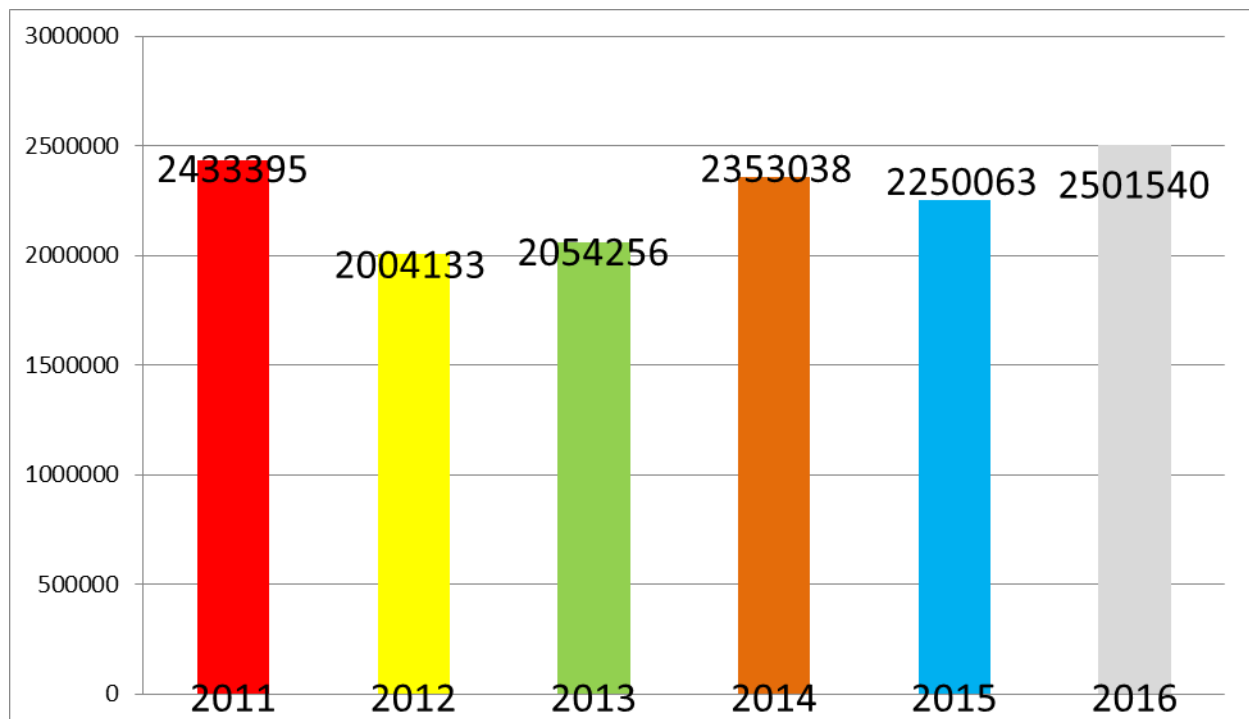
18.6.2.0.	Valsts budžeta transferti noteiktam mērķim – Asistentu pak.	110000	110000	80.73	88801
18.6.2.0.	Valsts budžeta transferti noteiktam mērķim – LM SUPERVĪZIJAS un APMĀCĪBAS		1581	99.97	1580
18.6.2.0.	Valsts budžeta transferti noteiktam mērķim – Rehabilitācijas pak.sniegšana /MK Nr.790/		1301	65.24	849
18.6.2.0.	Valsts budžeta transferti noteiktam mērķim LM grupu dzīv. Irlavas pag.”Mežrozītes”		704	99.87	703
18.6.3.0.	Pašvaldību no valsts budžeta iestādēm saņemtie transferti Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajiem projektiem (pasākumiem) (SIF) proj. Eiropas atb.fonds vistrūcīgākās personas		1200	103.84	1246
19.2.0.0.	Pašvaldību saņemtie transferti no citām pašvaldībām (Irlavas bēnunams ar citām pašvaldības iestādēm)	74700	180200	105.70	190468
19.3.0.0.	Pašvaldības iestāžu saņemtie transferti	2229440	2225076	96,52	2147704
19.3.0.0.1	Asignējumi no Tukuma novada Domes Tukuma novada sociālajam dienestam	1876409	1926644	99.85	1923734
19.3.0.0.2	Asignējumi no Tukuma novada Domes Irlavas bēnunams-patversmei	353031	298432	75.05	223970
21.0.0.0.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	22730	30092	88.69	26689
21.3.8.1.	Ieņēmumi par telpu nomu		79	101	80
21.3.8.3.	Transporta pakalpojumi (a/m VOLVO XC70, a/m Ford Transit u.c.)	780	637	77.56	494
21.3.8.3.	Cits		16	112	18
21.3.9.1.1	Ieņēmumi par uzturēšanos Tukuma patversmē	4000	3664	96.72	3544
21.3.9.1.2	Ieņēmumi par uzturēšanos DC “Saimīte”	1100	250	69	173
21.3.9.1.3	Ieņēmumi par uzturēšanos “Rīti” patversmē	1290	1955	94.81	1854
21.3.9.1.4	Ieņēmumi par uzturēšanos “Mežrozītes” SPC	2895	2325	95.25	2215
21.3.9.2.1	Ieņēmumi no pacientu iemaksām fizioterapeites pakalpojumiem	1450	760	82.14	624
21.3.9.2.2	Ieņēmumi no pacientu iemaksām – masāžas pakalpojumi		500	93.53	468
21.3.9.2.3	Ieņēmumi no pacientu iemaksām – medic. pakalpojumi		111	90.43	100
21.3.9.9.5	Ieņēmumi par ēdināšanas pakalpojumiem (<i>Slampes k.c. Rīti, IDC Saime</i>)	2400	7920	97.58	7728
21.4.9.9.	Ieņēmumi par Aprūpi mājās pakalpojumiem	5225	11875	79.09	9392

Shematiski Aģentūras 2016. gada konsolidētā pamatbudžeta ieņēmumu izpilde attēlota 2.1. attēlā:

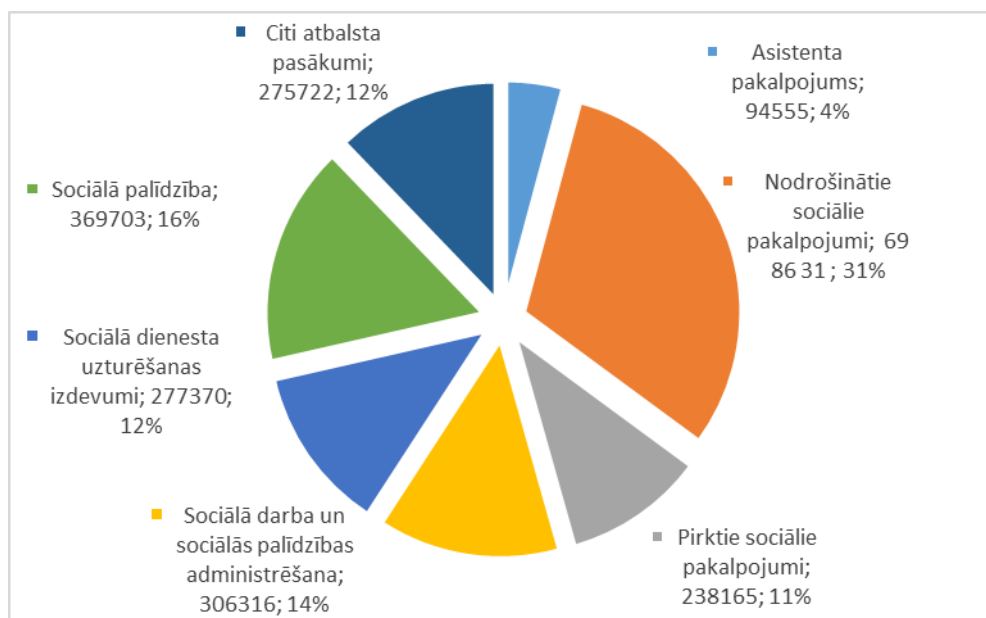

2.1. attēls Tukuma novada pašvaldības aģentūras „Tukuma novada sociālais dienests” 2016. gada ieņēmumi (euro; %)

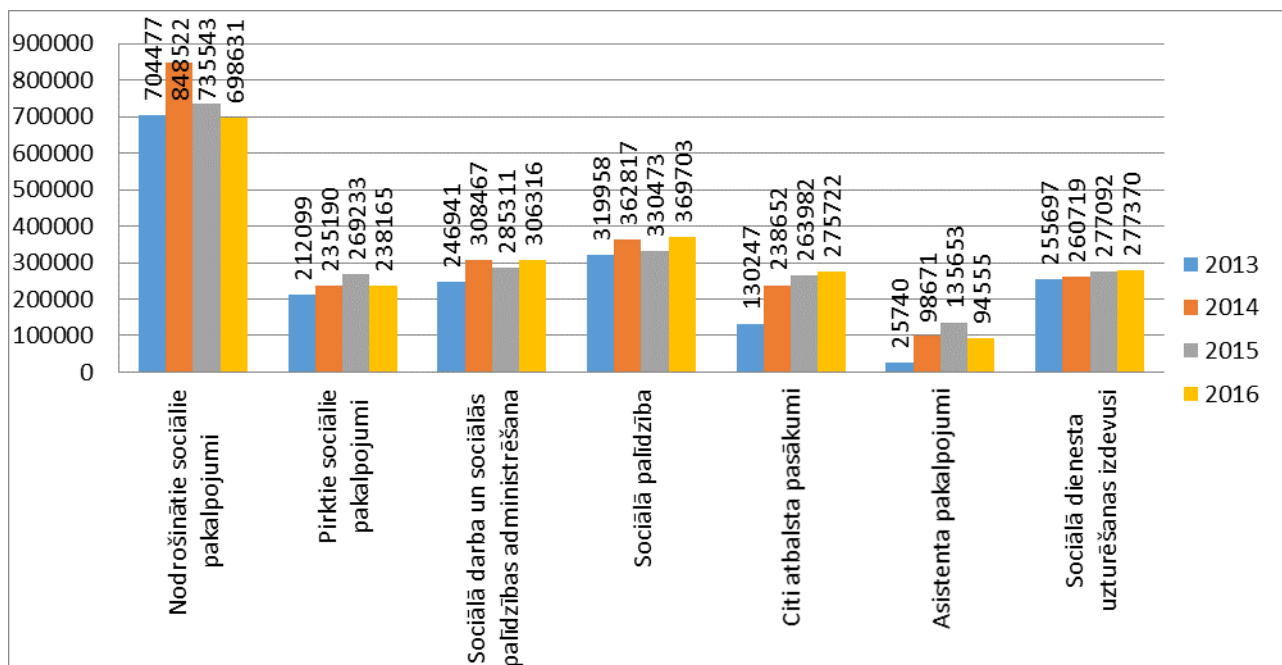
Konsolidētais finanšu izlietojums 2016.gadā salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem atspoguļots 2.2., 2.3., 2.4. attēlos:

2.2.attēls. Finanšu līdzekļu izlietojums sociālajai aizsardzībai Tukuma novadā (euro)

2.3.attēls. Finanšu līdzekļu izlietojuma sadalījums sociālajai aizsardzībai 2016.gadam Tukuma novadā (euro; %)

2.4.attēls. Finanšu līdzekļu izlietojuma sadalījums sociālajai aizsardzībai Tukuma novadā 2013.–2016.gadā (euro)

Dokumentu pārvaldību Aģentūrā nodrošina kancelejas pārzinis, lietvedis, izmantojot datu ievades operatoru. Dokumentu aprīte Aģentūrā atspoguļo saņemtie iedzīvotāju iesniegumi un izsniegtās izziņas, saņemtie un nosūtītie dokumenti, pieņemtie lēmumi par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, kas atspoguļoti 2.2.tabulā:

Statistika par dokumentu apriti Aģentūrā 2016.gadā

	Izpilde 2011.gadā (gab.)	Izpilde 2012.gadā (gab.)	Izpilde 2013.gadā (gab.)	Izpilde 2014.gadā (gab.)	Izpilde 2015.gadā (gab.)	Izpilde 2016.gadā (gab.)
Saņemtie dokumenti (sarakste-soc. darbs)				1308	1675	1928
Saņemtie iesniegumi	6027	5909	6119	5810	6010	6221
Izsniegtās izziņas	2474	1406	1464	1257	1438	1544
<i>Trūcīgas (personas) ģimenes</i>	1510	1256	1218	965	808	843
<i>Maznodrošinātas (personas) ģimenes</i>	241	150	246	282	630	695
<i>Izziņa par ģimenes (personas) atbilstību ārkārtas vai krīzes situācijai un tiesībām saņemt pārtikas preces un pamata materiālo palīdzību</i>						5
<i>uzziņas</i>						1
Nosūtītie dokumenti	3694	3185	2967	3137	3298	3120
Aģentūras pieņemtie lēmumi	4230	4849	5123	5286	5662	6142
Pabalsts garantētā minimālā ienākuma (GMI) nodrošināšanai	485	415	247	216	214	209
<i>t.sk. (piešķirt)</i>				212	207	206
<i>t.sk. (noraidīt)</i>			6	4	7	3
GMI līdzdarbības izvērtēšana				47	45	54
<i>t.sk. samazināt</i>	20	84	43	3	4	47
<i>t.sk. neizmaksāt</i>	44	134	16	45	40	6
<i>atcelts par neizmaksāšanu</i>					1	1
Dzīvokļa pabalsts	1200	930	758	970	1081	1261
<i>t.sk. (piešķirt)</i>				926	1065	124 6
<i>t.sk. (noraidīt)</i>			62	44	16	15
Pabalsts ģimenēm ar bērniem	1163	779	664	501	379	333
brīvpusdienas				346	257	228
<i>t.sk. piešķirt</i>			465	340	252	227
<i>t.sk. nepiešķirt</i>			8	6	5	1
skolas piederumu iegādei				139	118	105
<i>t.sk. piešķirt</i>			178	138	115	104
<i>t.sk. nepiešķirt</i>			2	1	3	1
transporta izdevumu segšanai				16	4	Nav šāds pabalsta veids
<i>t.sk. piešķirt</i>			11	15	4	-
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				1		-
ēdināšanas un aprūpes faktisko izdevumu segšanai internātskolā (no10.03.2014.)				0	0	Nav šāds pabalsta veids
<i>t.sk. piešķirt</i>				0	0	-
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				0	0	-
Pabalsts veselības aprūpei (no 18.05.2015.)					139	255
<i>t.sk. piešķirt</i>					82	190
<i>t.sk. nepiešķirt</i>					57	65
Pabalsts dokumentu					14	3

noformēšanai (no 18.05.2015.)						
<i>t.sk. piešķirt</i>					11	2
<i>t.sk. nepiešķirt</i>					3	1
Pabalsts jaundzimuša bērna aprūpei	231	276	291	351	362	373
<i>t.sk. piešķirt</i>				341	359	371
<i>t.sk. nepiešķirt</i>			3	10	3	2
Apbedīšanas pabalsts	18	13	17	27	14	32
<i>t.sk. piešķirt</i>				23	13	29
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				4	1	3
Dāvana Zelta un Dimantu kāzu jubilāriem	3	6	9	9	10	7
<i>t.sk. piešķirt</i>				9	10	7
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				0		0
Pabalstam ārkārtas situācijā			31	35	12	6
<i>t.sk. piešķirt</i>				31	11	6
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				4	1	0
Transporta pakalpojumi	9	33	85	94	83	103
<i>t.sk. piešķirt</i>					81	102
<i>t.sk. anulēti</i>					2	1
Pabalsts zobu protezēšanai						64
<i>t.sk. piešķirt</i>						59
<i>t.sk. nepiešķirt</i>						5
Pašvaldības pab. – Psihologa konsultācijas topošajiem audžuģimenes vecākiem						1
<i>t.sk. piešķirt</i>						1
Lēmumi par pabalstu pilngadību sasniegušam bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam	188	175	124	116	132	150
pabalsts ikmēneša izdevumiem				63	81	93
<i>t.sk. piešķirt</i>				63	80	92
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				0	1	1
vienreizējs pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei				25	17	20
<i>t.sk. piešķirt</i>				25	17	20
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				0	0	0
vienreizējs pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai				21	13	14
<i>t.sk. piešķirt</i>				18	13	14
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				3		0
pabalsts ikmēneša īres izdevumu segšanai				7	3	0
<i>t.sk. piešķirt</i>				5	1	
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				1	2	
<i>anulēti</i>				1		
dzīvokļa pabalsts (ja atrodas institūc./ audžuģim./ pie aizbildņa) (ikmēneša, ja nav rindā)					18	23
Cits pašvaldības atbalsts	4	5	-	0	1	-
Pabalsts aizbildnībā nodotiem bērniem				255	196	127

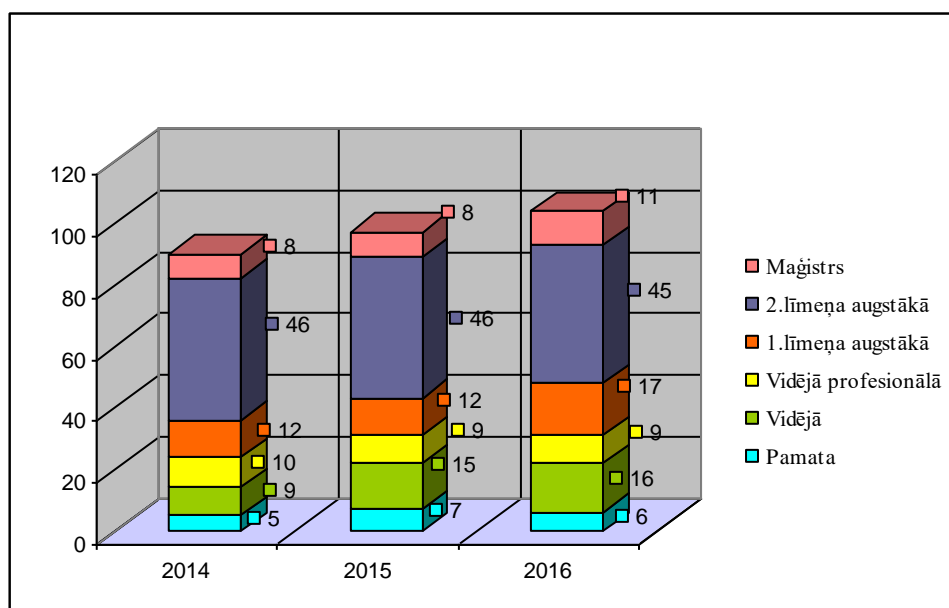
brīvpusdienas				114	88	48
<i>t.sk. piešķirt</i>				112	85	47
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				2	3	1
ikmēneša pabalsts - uzturam				141	108	79
<i>t.sk. piešķirt</i>				139	107	79
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				2	1	0
Pabalsts sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai					16	61
<i>t.sk. piešķirt</i>					16	61
<i>t.sk. nepiešķirt</i>					0	0
Pabalsts aizgādnim					38	29
<i>t.sk. piešķirt</i>					38	29
<i>t.sk. nepiešķirt</i>					0	0
Par personas apbedīšanu (no 08.10.2015.)					9	16
Pašvaldības pab. – Pabalsts bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei						82
<i>t.sk. piešķirt</i>						81
<i>t.sk. nepiešķirt</i>						1
Par atbilstību trūcīgas ģimenes statusam		1256	1225	989	837	868
<i>t.sk. piešķirt</i>				965	808	843
<i>t.sk. nepiešķirt</i>	182	117	43	24	29	25
Par atbilstību maznodrošinātās ģimenes statusam		150	250	288	645	707
<i>t.sk. piešķirt</i>				282	630	695
<i>t.sk. nepiešķirt</i>	0	17	11	6	15	12
Par ienākumu izvērtēšanu samaksai par sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu			3	27	27	31
<i>t.sk. nepiešķirt</i>					1	0
<i>t.sk. anulēts</i>				1	0	0
Aprūpe mājās	28	81	45	45	53	44
<i>t.sk. piešķirt</i>				44	53	43
<i>t.sk. nepiešķirt</i>			2	1	0	1
Grupu dzīvokļa pakalpojums					8	4
<i>t.sk. piešķirt</i>					8	4
<i>t.sk. nepiešķirt</i>						0
Pabalsts aprūpei mājās	23	18	-	-	-	-
Dienas centri	79	140	146	126	132	92
pakalpojumiem – („Saime”) pieaugušo sociālais rehabilitācijas un sociālās aprūpes centrs (piešķirt)			70	46	47	19
pakalpojumiem – („Rīti”) pieaugušo sociālais rehabilitācijas un sociālās aprūpes centrs (piešķirt)			47	59	64	57
pakalpojumiem – („Saimīte”) bērnu sociālais rehabilitācijas un sociālās aprūpes centrs			29	21 (t.sk.1 nepiešķirt)	21	16
Par atbrīvošanu no maksas par sociālo pakalpojumu	-	-	-	-	-	17

Par nepieciešamību piešķirt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu	65	42	52	96	116	151
personām ar funkcionāliem traucējumiem				76	101	104
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				0	1	1
<i>t.sk. anulēti</i>				1	0	0
politiski represētām personām				11	11	20
Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas vai avārijas rezultātā cietušām personām				8	4	6
no psihoaktīvām vielām atkarīgai personai (nepilngadīgai)				0		4
no psihoaktīvām vielām atkarīgai personai (pilngadīgai)				1		0
valsts apmaksāta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršana no vardarbības cietušai pilngadīgai personai						3
valsts apmaksāta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršana vardarbību veikušai pilngadīgai personai						3
sociālā rehabilitācija dzīvesvietā, nodrošinot asistentu						11
Par patversmes pakalpojumu	64	210	146	179	182	210
<i>t.sk. piešķirt</i>				179	182	210
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				0	0	0
Par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumu	37	41	55	48	31	34
(pašvaldības finansēts)				40	20	23
<i>t.sk. piešķirt</i>				39	20	23
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				1	0	
valsts finansēts – pilngadīgai personai				8	8	9
<i>t.sk. piešķirt</i>				8	8	9
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				0	0	0
valsts finansēts- nepilngadīgai personai				0	3	2
<i>t.sk. piešķirt</i>					3	2
<i>t.sk. nepiešķirt</i>					0	0
Par ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma samaksas piemērošanu				59 (t.sk. 1 anulēts)	44	29
Par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu (Dzīvesprieks, Pakāpieni u.c.) (piešķirt)			6	3	2	2
Par kontaktpersonas statusa piešķiršanu			4	4	0	
Par asistenta pakalpojumu (piešķirt)			91	186	213	182

<i>t.sk. piešķirt</i>					207	180
<i>t.sk. nepiešķirt</i>					6	2
Sociālās palīdzības komisijas lēmumi (līdz 30.04.2015.):	718	756	689	617	181	-
Veselības aprūpei	425	400	433	522	154	-
<i>Noraidīts</i>	<i>129 (kopā veselības aprūpei un ārkārtas sit.)</i>	<i>187 (kopā veselības aprūpei un ārkārtas sit.)</i>	<i>104 (kopā veselības aprūpei un ārkārtas sit.)</i>	<i>139 (kopā veselības aprūpei un ārkārtas sit.)</i>	56	-
terapijas nodrošināšanai				318	82	-
<i>t.sk. piešķirt</i>				229	44	-
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				89	38	-
slimnīcas izdevumu segšanai				204	72	-
<i>t.sk. piešķirt</i>				173	56	-
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				31	16	-
Ārkārtas situācijā	164	169	103	95	27	-
<i>t.sk. piešķirt</i>				76	25	-
<i>t.sk. nepiešķirt</i>				19	2	-
Nosūtījumi, norīkojumi (uz iesnieguma pamata)				395	337	323
Valsts apmaksāto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām				42	41	62
Valsts apmaksāta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršanai vardarbību veikušai pilngadīgai personai					1	
Valsts apmaksāta sociālās rehabilitācijas pakalpojuma piešķiršanai no vardarbības cietušai pilngadīgai personai					4	
Psihologa konsultācijām			251	266	171	170
Jurista konsultācijām			90	75	83	63
Sociālā pakalpojuma „Aprūpe mājās 0.līmenis” (Nosūtījums)			13	12	21	17
Par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanu Jauniešu sociālajā centrā					16	3
Smilšu spēles terapijai						8
Norīkojumi (bez iesnieguma)			51	113	117	116
Ilgstošo bezdarbnieku grupai			21	20	15	9
Bērna emocionālās audzināšanas grupai			17	27	19	16
Senioru atbalsta grupai				0		0
Sociālo prasmju un iemaņu apguves grupai			13	14		0
Sociālā darbinieka darbam ar personām ar atkarības problēmām konsultāciju saņemšanai	-	-	-	44	25	23
Grupai: Ceļvedis audzinot pusaudzi	-	-	-	8	34	25
Psihosociālai konsultācijai					18	43

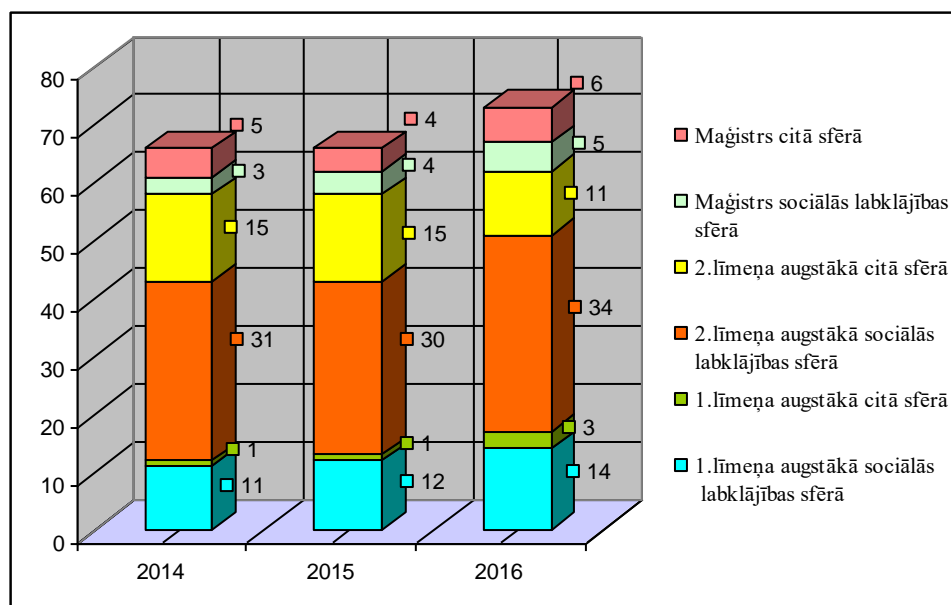
Atbalsta grupa ģimenei ar bērniem					6	0
Anketas					158	166
Personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtēšanas anketa					158	166

Personāla lietvedību, personāla datu uzkrāšanu, sistematizēšanu un analīzi Tukuma novada sociālajā dienestā nodrošina personāla speciālists. 2016.gadā Tukuma novada sociālajā dienestā bija nodarbināti 93 darbinieki. No Tukuma novada sociālajā dienestā nodarbinātajiem darbiniekiem šobrīd vidējā izglītība ir 16 jeb 14,8% darbinieku, vidējā profesionālā izglītība 9 jeb 8,3% darbinieku, pirmā līmeņa augstākā izglītība 17 jeb 15,8% darbinieku, savukārt, otrā līmeņa augstākā izglītība ir 45 jeb 41,8% darbinieku. No visiem pašreiz nodarbinātajiem darbiniekiem maģistra grādu ir ieguvuši 11 jeb 10,2% darbinieku. Darbinieku izglītības izmaiņas ir skaidrojamas ar struktūrvienību noteikto uzdevumu izpildi, darba apjoma un darbinieku mainīgumu. Dati par darbinieku izglītību no 2014. gada līdz 2016. gadam apkopoti 2.5.attēlā.

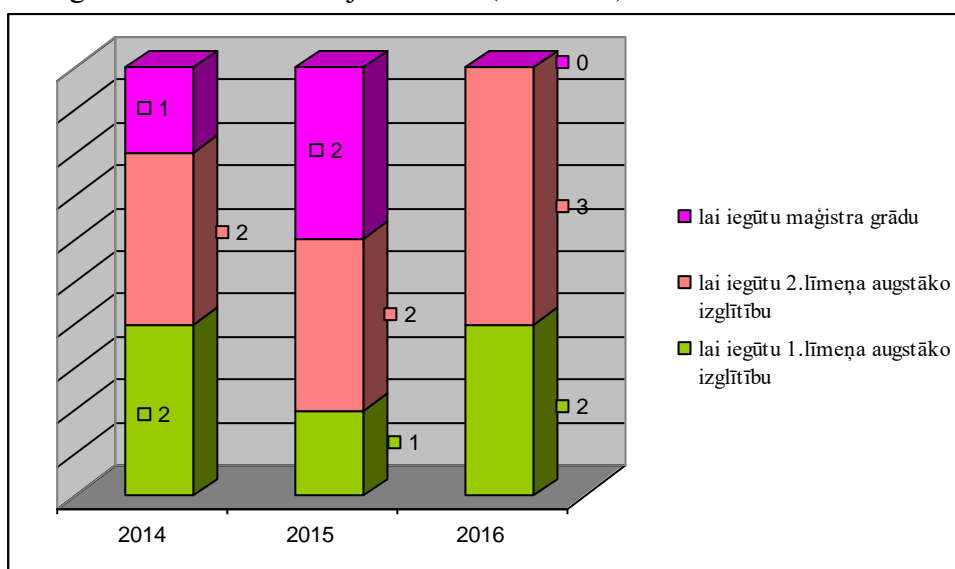
2.5. attēls Darbinieku izglītība no 2014.–2016.gadam

2.6.attēlā ir uzskatāmi parādītas Tukuma novada sociālā dienesta darbinieku izglītības līmeņa izmaiņas no 2014. līdz 2016.gadam. Kā redzams, ir pieaudzis otrā līmeņa augstākās izglītības sociālajā labklājības sfērā darbinieku skaits, 2016.gadā tie ir 34 jeb 31,6% darbinieku, kā arī ir audzis darbinieku skaits, kuri ir ieguvuši maģistra grādu sociālās labklājības sfērā, 2016.gadā tādi ir jau 5 jeb 4,6% darbinieku.

2.6.attēls. Darbinieku izglītības sadalījums no 2014.–2016.gadam

Lai arī Tukuma novada sociālā dienesta darbinieku izglītības līmenis ir vērtējams kā augsts, darbinieki turpina savu profesionālo pilnveidi un 2016.gadā 2 jeb 1,9% darbinieku studē, lai iegūtu pirmā līmeņa augstāko izglītību, savukārt, 3 jeb 2,8% darbinieku turpina studijas, lai iegūtu otrā līmeņa augstāko izglītību sociālās labklājības sfērā (2.7.attēls).

2.7.attēls. Studijas no 2014.–2016.gadam

2016.gadā Tukuma novada sociālā dienesta darbinieki savas profesionālās pilnveides paaugstināšanas ietvaros ir apmeklējuši dažādus kursus, seminārus, apmācību programmas, konferences un forumus, kopsavilkums atspoguļots 2.3. tabulā.

2.3. tabula

Tukuma novada pašvaldības aģentūras „Tukuma novada sociālais dienests” darbinieku profesionālā pilnveide un konsultatīvais atbalsts (supervīzijas) 2016. gadā

Nosaukums	Kas apmeklēja
Sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļa:	
PassworLD (apmācības)	5 sociālie darbinieki
Naratīvā pieeja jeb stāstījuma terapija sociālā darba praksē (apmācības)	16 sociālie darbinieki
Rīgas pilsētas pašvaldības sociālā darba aktualitātes (informatīva lekcija)	2 sociālie darbinieki
AAIDD Atbalsta intensitātes skalas metode personu ar GRT individuālo	1 sociālais darbinieks

Nosaukums	Kas apmeklējis
Sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļa:	
vajadzību izvērtēšanu un atbalsta plānu izstrādi (apmācības DI projekta ietvaros)	
Audzvecāku, aizbildņu kompetenču pilnveide (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Bēgļi – Latvijā un pasaulē (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Bērna vajadzības – mūsu iespējas (konference)	1 sociālais darbinieks
Darbs ar trešo valstu valstspiederīgajiem, tai skaitā, bēgļiem, un starpkultūru komunikācija ar šo mērķa grupu (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Darbs ar veciem cilvēkiem ar demenci (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Drosme rūpēties (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Fiktīvās laulības kā cilvēktirdzniecības formas mazināšana: multiplikatoru izglītošana (konference)	2 sociālie darbinieki
Ģimenē krīze – risini to (radošās darbnīcas)	2 sociālie darbinieki
Iepazīšanās ar aktuālo informāciju par SIVA sniegtajiem rehabilitācijas pakalpojumiem un pilnveidotu zināšanas pakalpojumu dokumentācijas sagatavošanā (atvērto durvju diena)	4 sociālie darbinieki
Ievads uz risinājumu orientētajā pieejā (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Jaunākās aktualitātes Krīzes intervencē (lekcija)	3 sociālie darbinieki
Kaitējuma mazināšanas situācija Latvijā, kaitējuma mazināšanas ieguvumi un šķēršļi (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Klienta funkcionālo traucējumu smaguma pakāpes noteikšanas metodes personas ikdienā veicamo darbību un vides novērtējumā (seminārs)	2 sociālie darbinieki
No speciālista par vadītāju (apmācības)	1 sociālais darbinieks
Personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošana un uzņemšana – Norvēģijas pieredze un Latvijas izaicinājumi (lekcija)	1 sociālais darbinieks
Profesionālā saskarsme ar psihotiskiem klientiem, klientiem ar posttraumatiskā stresa sindromu (seminārs)	3 sociālie darbinieki
Profesionālās kompetences pilnveide klienta vajadzību pēc sociālās rehabilitācijas institūcijā izvērtējums, sociālās rehabilitācijas plāna izstrāde, īstenošanas uzraudzība, dokumentēšana un noformēšana (seminārs)	8 sociālie darbinieki
Profesionālās kompetences pilnveide sociālā darba praksē ar atkarīgām personām (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Profesionālās kompetences pilnveide sociālā darba speciālistiem darbā ar personām ar garīga rakstura traucējumiem (seminārs)	2 sociālie darbinieki
Profesionāls atbalsts māmiņām pēc bērna piedzimšanas (konference)	1 sociālais darbinieks
Riska novērtēšana ģimenēs ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi (apmācības)	Sociālie darbinieki
Sanāksme HIV un kaitējuma mazināšanas jomā strādājošiem speciālistiem	1 sociālais darbinieks
Seksuālā vardarbība pret bērnu ir novēršama (konference)	1 sociālais darbinieks
Sociālais darbs ar ģimenēm un bērniem – jauni risinājumi un iespējas nevalstisko organizāciju un pašvaldību darbā (lekcija)	1 sociālais darbinieks
Sociālo atzinumu sniegšana veiksmīgai sadarbībai ar bāriņtiesām (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Sociālo darbinieku Vasaras skola	1 sociālais darbinieks
Vardarbība – kā labāk palīdzēt cietušajam bērnam (lekcija)	2 sociālie darbinieki
Vardarbību veikušo personu rehabilitācija (seminārs)	Sociālie darbinieki
Supervīzijas	Sociālie darbinieki
Sociālo pakalpojumu nodaļa:	
Fiktīvās laulības kā cilvēktirdzniecības formas mazināšana: multiplikatoru izglītošana (konference)	1 sociālais darbinieks
Informatīvā diena par Sociālās integrācijas valsts aģentūras sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumiem	1 sociālais darbinieks
Supervīzijas	Sociālā darba speciālisti

Nosaukums	Kas apmeklējis
Sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļa:	
Kraniosakrālā terapija I (seminārs)	fizioterapeits
Profesionālās kompetences pilnveide klienta vajadzību pēc sociālās rehabilitācijas institūcijā izvērtējums, sociālās rehabilitācijas plāna izstrāde, īstenošanas uzraudzība, dokumentēšana un noformēšana (seminārs)	12 sociālā darba speciālisti
Profesionālās kompetences pilnveide sociālā darba speciālistiem darbā ar personām ar garīga rakstura traucējumiem (seminārs)	27 darbinieki
Profesionālās kvalifikācijas "aprūpētājs" iegūšana (apmācības)	4 darbinieki
Riska novērtēšana ģimenēs ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi (apmācības)	2 sociālie darbinieki
Sanāksme HIV un kaitējuma mazināšanas jomā strādājošiem speciālistiem	medmāsa
Testēšana un veselības aprūpes pieejamība. Apmācības HIV un kaitējuma mazināšanas jomā strādājošiem speciālistiem Eiropas komisijas projekta "HIV un pavadošo infekciju profilakse un kaitējuma mazināšana" 4. pakotnes ietvaros	medmāsa
Uztura nozīme slimību veselības aprūpē un profilaksē (seminārs)	medmāsa
Sociālo darbinieku Vasaras skola	2 sociālie darbinieki
Solis kopā (apmācības)	1 sociālais darbinieks
Vardarbību veikušo personu rehabilitācija (seminārs)	1 sociālais darbinieks
Administrācija:	
Aktualitātes budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē (seminārs)	Grāmatvedes
Atvaļinājuma veidi, atvaļinājuma garums, atvaļinājuma naudas aprēķināšana par dienām un stundām (seminārs)	Grāmatvedes
Darba līgums, darba laiks, darbinieka ienākumi, vidējā izpeļņa (seminārs)	Grāmatvedes
Emocionālā inteliģence (apmācības)	Personāla speciālists
Informācijas tehnoloģiju un citu atbalsta instrumentu nozīme sociālo dienestu darbībā	Direktors
Riska novērtēšana ģimenēs ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi (apmācības)	Direktors
Sociālais darbs (sociālā korekcija un rehabilitācija) ar jauniešiem no augsta sociālā riska ģimenēm	Direktors
Microsoft Outlook – 2010 iespējas darba plānošanā un elektroniskajā saziņā (seminārs)	Administrators
Microsoft Windows 10 un Office 2016 jaunumi (seminārs)	Datu ievades operators
Paškontroles vadītājs pārtikas uzņēmumā (seminārs)	Nodaļas vadītājs
Personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošana un uzņemšana – Norvēģijas pieredze un Latvijas izaicinājumi (konference)	Nodaļas vadītājs
Profesionālā integritāte sociālajā darbā: sociālā darba pamatvērtības (konference)	Nodaļas vadītājs
Publisko iepirkumu likuma piemērošanas kārtība (seminārs)	Jurists
Supervīzijas	Direktors, nodaļas vadītājs
Vardarbību veikušo personu rehabilitācija (seminārs)	Direktors, nodaļas vadītāji

2.1. SOCIĀLAIS DARBS

Sociālo darbu nodrošina sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļa, kuras galvenās funkcijas un pienākumi ir:

- sniegt personai informāciju par tiesībām saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību un to sniegšanas kārtību;
- veikt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, lai sekmētu krīzes situācijas pārvarēšanu un veicinātu šīs personas iekļaušanos sabiedrībā vai sociālās situācijas uzlabošanu un sociālo problēmu risināšanu;
- izvērtēt vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem vai sociālās palīdzības un organizēt sociālo pakalpojumu vai sociālās palīdzības saņemšanu trūcīgām ģimenēm (personām), ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžu ģimenēm, aizbildņiem, personām, kuras aprūpē kādu no ģimenes locekļiem, invalīdiem, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams.

Nodaļas darbu pārskata periodā organizē nodaļas vadītāja. Nodaļā strādā 24 sociālie darbinieki, 21 sociālais darbinieks ir ieguvis 2.līmeņa augstāko izglītību sociālajā darbā vai karitatīvajā sociālajā darbā, trīs darbinieki pašlaik iegūst attiecīgu izglītību. Psihologa konsultācijas nodrošina 1 psihologs, kopienas centrā strādā divi dežuranti. 9 stundas mēnesī konsultācijas nodrošina narkologs.

Pārskata periodā uzsākta Sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļas strukturēšana specializācijas – sociālais darbs ar ģimenēm un bērniem, sociālais darbs ar pilngadīgām personām, sociālais darbs un sociālā palīdzība Tukuma novada pagastos un sociālā palīdzība.

2.1.1. Sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem

Sociālo darbu ar ģimenēm un bērniem veic 11 sociālie darbinieki, t.sk. 1 sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem, kurš veic padziļināto psihosociālo konsultēšanu; 1 sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem pirmsskolas izglītības iestādēs; 1 sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem audžuģimenēs, aizbildņiem, bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem; 1 sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem, kurš veic metodiskā atbalsta sniegšanu sociālajā darbā ar ģimenēm un bērniem.

Pārskata periodā izveidotas 71 ģimenes atbalsta klientu lieta. Aktīvas ir 323 klientu lietas. Kopējais personu skaits šajās ģimenēs ir 1174 personas, no kurām 539 ir bērni. Pārskata periodā slēgtas 56 ģimenes atbalsta klientu lietas.

Raksturīgākās sociālās problēmas ir bezdarbs (ilgstošs); trūkums, ilgstoši nepietiekami finanšu līdzekļi, ģimenes nestabilitāte un ģimenes locekļu saskarsmes problemātika, sociālo un bērnu aprūpes prasmju trūkums vecākiem, vardarbība (gan bērniem, gan ģimenes locekļiem), bērnu pamešana novārtā (aprūpes un uzraudzības trūkums), pusaudžu devianta uzvedība, delikvence, vecāku un bērnu atkarības problēmas (alkohola, vielu, azartspēles, antisociāla uzvedība), problēmas bērna izglītības un veselības jomā, pastāvīgi stresori vecāka dzīvē.

Iepriekš minētajām sociālajām problēmām pārklājoties un mijiedarbojoties vienai ar otru, veidojas multiproblēmas. Neatrisinātas sociālās problēmas rada jaunas un padziļina esošās. Lai palīdzētu šādai ģimenei atgriezties sabiedrības norisēs, to atveseļotu, nepieciešams mērķtiecīgs, organizēts ilgstošs process ar plašu pakalpojumu spektru. Sociālais darbinieks regulāri novērtē klientu problēmas situāciju, palīdzības procesa efektivitāti, identificē problēmas saturu, nosaka sociālo faktoru ietekmi un sociālās situācijas attīstīšanu un, novērtējot klienta vajadzības, plāno nepieciešamos sociālos pakalpojumus.

Grupu darbs ar personām, personu grupām, ģimenēm

Pārskata periodā organizētas mērķu grupas un veikts grupu darbs ar personām, personu grupām un ģimenēm gan pilsētā, gan pagastu teritorijās, lai veicinātu ģimeņu ar bērniem, personu, personu grupu sociālo atbalstu, sociālo prasmju apguvi, sociālo integrāciju sabiedrībā.

Lai veicinātu ģimeņu ar bērniem grupu, sociālo atbalstu un sociālo prasmju apguvi organizēta vecāku apmācības programma „Bērna emocionālā audzināšana” ar mērķi palīdzēt vecākiem labāk izprast savu bērnu, uzzināt vairāk par bērnu attīstību un bērnu audzināšanas principiem, tikt galā ar bērnu emocionālām vai uzvedības grūtībām. Pārskata periodā noorganizētas 2 grupas: Jaunsātu pagastā un Tukuma pilsētā.

Vecāku apmācības programmas „Bērna emocionālā audzināšana” grupu apmeklēt nosūtītas 16 personas, uzsāka 14 personas, pilnu apmācības programmu apguva 13 personas.

Vecāku apmācības programmas „Bērna emocionālā audzināšana” grupas apmeklēja:

- 1 vecāks, kura ģimenē aug 5 bērni,
- 2 vecāki, kuru ģimenē aug 4 bērni,
- 5 vecāki, kuru ģimenē aug 3 bērni,
- 3 vecāki, kuru ģimenē aug 2 bērni,
- 3 vecāki, kuru ģimenē aug 1 bērns.

2016.gadā turpinās darbs ar atbalsta grupām ģimenēm ar bērniem „Ceļvedis audzinot pusaudzi”. Izstrādāta programma ar uzdevumiem 10 nodarbībām. Noorganizētas trīs grupas, kuras apmeklēja 33 vecāki, bet grupas pabeidza 18 vecāki Atbalsta grupas mērķis – sniegt izpratni par pusaudžu vecumposma īpatnībām un kā veidot veiksmīgu sadarbību šajā vecumposmā. Notikušās atbalsta grupas:

- No 12.01.2016. līdz 16.03.2016. notikušas 10 grupas nodarbības Kopienas centrā „Rīti”, Slampes pagastā, Grupai pieteiktas 10 personas, grupu pabeidza 4 personas.
- No 24.03.2016. līdz 30.05.2016. notikušas 10 grupas nodarbības. Sēmes kopienas centrā „Mūsmājas”, Grupai pieteiktas 10 personas, grupu pabeidza 8 personas.
- No 07.09.2016. līdz 16.11.2016. notikušas 10 grupas nodarbības Lestenes pagastā. Grupai pieteiktas 13 personas, grupu pabeidza 6 personas.

Sociālais darbs pirmsskolas izglītības iestādēs

Sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem sociālo darbu veic piecās pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēs vienu dienu nedēļā. Pēc saņemtās informācijas sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem veic sociālās situācijas izpēti, sociālo problēmu identificēšanu, un nepieciešamības gadījumos uzsāk sociālo darbu ar ģimeni. Pārskata periodā veikts sociālais darbs ar 25 ģimenēm. Gadījuma ietvaros veiktas sekojošas darbības:

- veikta 21 bērna vērošana (hospitēšana);
- izsniegti 8 norīkojumi psihologa konsultāciju saņemšanai;
- notikušas konsultācijas ar 30 bērnu vecākiem;
- notikušas konsultācijas ar 3 bērnu vecvecākiem;
- veiktas 40 ģimeņu apsekošanas;
- 7 sociālos gadījumos iesaistīti sociālie darbinieki darbam ar ģimenēm ar bērniem;
- organizētas tikšanās ar pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem un pedagogiem.

Sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem pārstāv pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņu intereses Tukuma novada Domes „Bērnu tiesību aizsardzības komisijā”.

Pasākumi riska ģimeņu integrācijai sabiedrībā

Lai veicinātu riska un trūcīgo ģimeņu integrāciju sabiedrībā, mazinātu sociālās atstumtības riskus, radītu pozitīvas saskarsmes vidi, dodot iespēju paplašināt redzesloku, pārskata periodā organizēti sekojoši pasākumi:

20.05.2016. izzinoša un izklaidējoša ekskursija uz „Minhauzena pasauli”, piedalījās 15 ģimenes, kopā 49 personas;

06.07.2016.–08.07.2016. vasaras nometne-seminārs, piedalījās 9 ģimenes, kopā 49 personas;

09.08.2016.–10.08.2016. jauniešu aktivitāte – pārgājiens uz atpūtas kompleksu “Sveikuļi”, kurā piedalījās 21 jaunieši;

09.10.2016. pārgājiens pa Ķemeru purva taku, piedalījās 14 pusaudži;

27.10.2016. cirka izrāde „Krāsaino sapņu šovs”, piedalījās 48 bērni, kuru vecāki ir ģimenes atbalsta nodaļas klienti;

14.12.2016. Ziemassvētku pasākums Tukuma novada riska un trūcīgo ģimeņu bērniem. Pasākumā piedalījās 205 bērni vecumā no 2–10 gadiem. Pasākumu atbalstīja ziedotāji.

Dalība mentorprogrammā Latvija

Programmas mērķis ir sniegt emocionālu un praktisku atbalstu no 15 līdz 19 gadu veciem jauniešiem, kas nav izjūtuši ģimenes atbalstu un rūpes. Programmā piedalās ārpusģimenē dzīvojošie jaunieši un jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes. Mentors ir uzticības persona jauniešiem un sadarbojas gada garumā.

Mentorprogrammā 2016.gadā no 31.marta iesaistījās pieci Tukuma novada pašvaldības redzeslokā esošie bez vecāku gādības palikušie jaunieši.

Starpinstitucionālā sadarbība Tukuma novadā

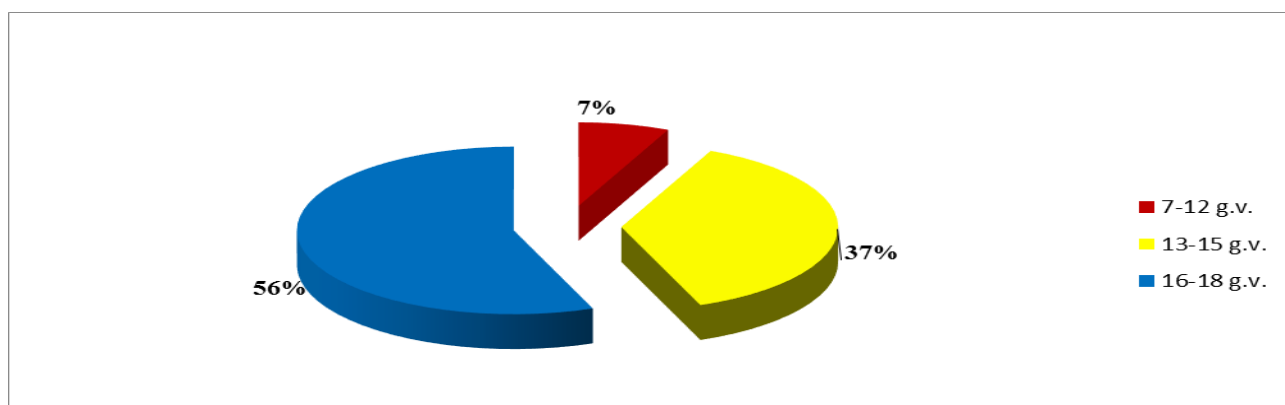
Bērnu tiesību aizsardzības jomā 2011.gada 24.novembrī ar Tukuma novada Domes lēmumu (prot.Nr.15 5.§) ir izveidota Tukuma novada Domes Bērnu tiesību aizsardzības komisija un apstiprināts komisijas nolikums. Pārskata periodā notikušas 40 Tukuma novada Domes Bērnu tiesību aizsardzības komisijas sēdes. Sēdes notiek reizi nedēļā – otrdienās. Komisijas darbā piedalās Tukuma novada Bāriņtiesas, Tukuma novada Izglītības pārvaldes, Tukuma slimnīcas, Valsts probācijas, Valsts policijas, Tukuma novada Pašvaldības policijas un Tukuma novada izglītības iestāžu pārstāvji.

Sēdēs izskatīti problēmu jautājumi: par bērniem, kuri neapmeklē izglītības iestādes neattaisnotu iemeslu dēļ; par bērnu uzvedību izglītības iestādēs; par bērnu pamatvajadzību nodrošināšanu; par vardarbību pret bērniem.

Pārskata periodā pirmreizēji iekārtotas 32 nepilngadīgo profilakses lietas, apspriestas izstrādātās uzvedības sociālās korekcijas programmas. Pārskata periodā 59 aktīvas nepilngadīgo profilakses lietas. Nepilngadīgo profilakses lietas iekārtotas un izstrādātās uzvedības sociālās korekcijas programmas 44 zēniem un 15 meitenēm.

Pārskata periodā 26 nepilngadīgo profilakses lietas tika slēgtas, pamatojoties uz pilngadības sasniegšanu, vai nepilngadīgais gada laikā atkārtoti nav izdarījis likuma pārkāpumus.

Nepilngadīgo profilakses lietas iekārtotas un izstrādātās uzvedības sociālās korekcijas programmas 44 zēniem un 15 meitenēm. Grafiski statistika atainota 2.1.1. attēlā.

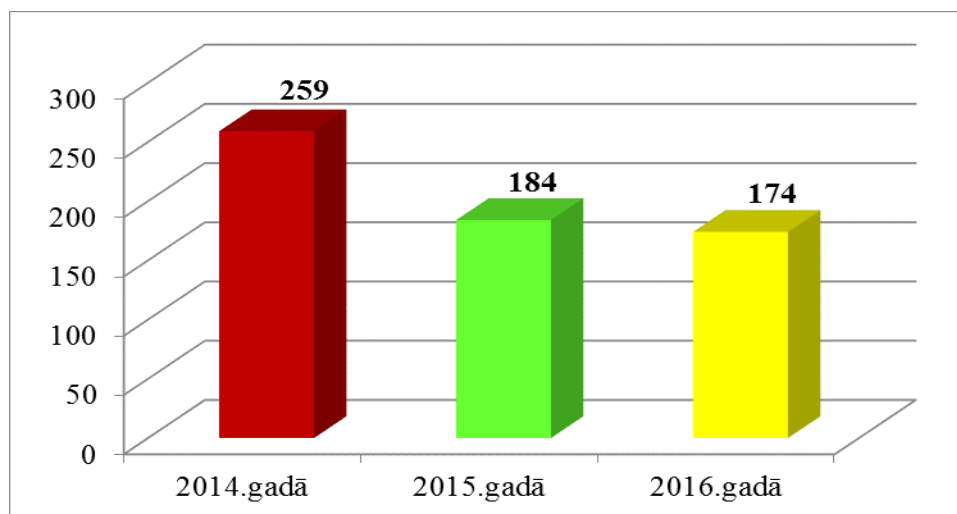

2.1.1. attēls. 2016.gadā aktīvās nepilngadīgo profilakses lietas sadalījums pēc vecumiem

Pārskata periodā aktīvas nepilngadīgo profilakses lietas ir 33 nepilngadīgajiem no 16 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam, 22 nepilngadīgajiem no 13 gadu vecuma līdz 15 gadu vecumam un 4 nepilngadīgajiem no 7 gadu vecuma līdz 12 gadu vecumam.

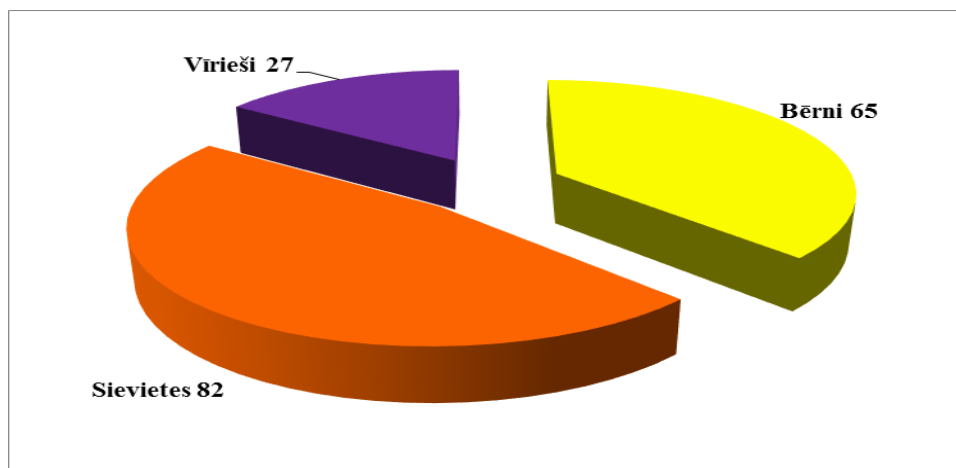
Psihologa pakalpojumi

Psihologa konsultācijas tiek nodrošinātas sociālā dienesta un bāriņtiesas klientiem no plkst. 8.00 līdz 18.00. Psihologa pakalpojumu nodrošina viens psihologs. 2016.gadā sniegtas psihologa konsultācijas 174 personām. Sniegtais konsultāciju kopsavilkums salīdzinājumā ar 2014. un 2015.gadu attēlots 2.1.2..attēlā.

2.1.2..attēls Aģentūras psihologa sniegtās konsultācijas 2016.gadā, salīdzinot ar 2014. un 2015.gadu

Aģentūras psihologu konsultāciju saņēmēju skaita atspoguļojums pa mērķgrupām atainots 2.1.3. attēlā.

2.1.3.attēls Aģentūras psihologa sniegtās konsultācijas 2016.gadā

Pārskata periodā psihologa konsultācijas saņēmuši 65 bērni, 82 sievietes un 27 vīrieši.

Psihosociālā konsultēšana

Psihosociālās konsultācijas nodrošina viens sociālais darbinieks darbam ar ģimeni un bērniem. Psihosociālo konsultāciju pamatnostādne ir savstarpējās attiecības un attiecības, sistēmu, personu mijiedarbības procesi ar mērķi uzlabot sociālos un psiholoģiskos aspektus, sniegt emocionālu atbalstu konkrētās situācijās uzsverot katra indivīda resursus un izceļot pozitīvās personības šķautnes. Persona tiek virzīta uz to, lai pati spētu pārskatīt savas vērtības un pati

pieņemtu lēmumus, tiek mācīta prasme nepazaudēt sevī bērnu, ar savām cerībām un sapņiem, panākt, lai cilvēks apzinās SEVI, SAVAS emocijas, domā un rīkojas PATS!

Pārskata periodā psihosociālās konsultācijas saņēmušas 45 personas, tajā skaitā 31 sieviete, 4 vīrieši un 3 bērni.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālais darbinieks darbam ar ģimeni ar bērniem izvērtē Tukuma novada iedzīvotāju vajadzību saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dažādām mērķgrupām.

Sniegta valsts apmaksāta sociālā rehabilitācija no prettiesiskām darbībām cietušiem 66 bērniem un 3 pilngadīgām personām.

Valsts apmaksātu sociālo rehabilitāciju pilngadīgām personām dzīvesvietā saņēma 1 cietusī persona, institūcijā – Talsu novada krīžu centrā – 1 persona, krīzes centrā ģimenēm ar bērniem „Paspārne” – 1 persona, kā arī 1 persona saņēma valsts apmaksātu rehabilitāciju vardarbīgas uzvedības mazināšanai.

19 bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām, sociālās rehabilitācijas pakalpojums tika nodrošināts dzīvesvietā. Savukārt sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā tika nodrošināts 47 bērniem – Zantes ģimenes krīzes centrā 18 bērniem, Dobeles sociālo pakalpojumu centrā 16 bērniem, Talsu novada krīžu centrā 6 bērniem un krīzes centrā ģimenēm ar bērniem „Paspārne” 7 bērniem.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu biedrībā „Pakāpieni” saņēmušas divas māmiņas un divi bērni.

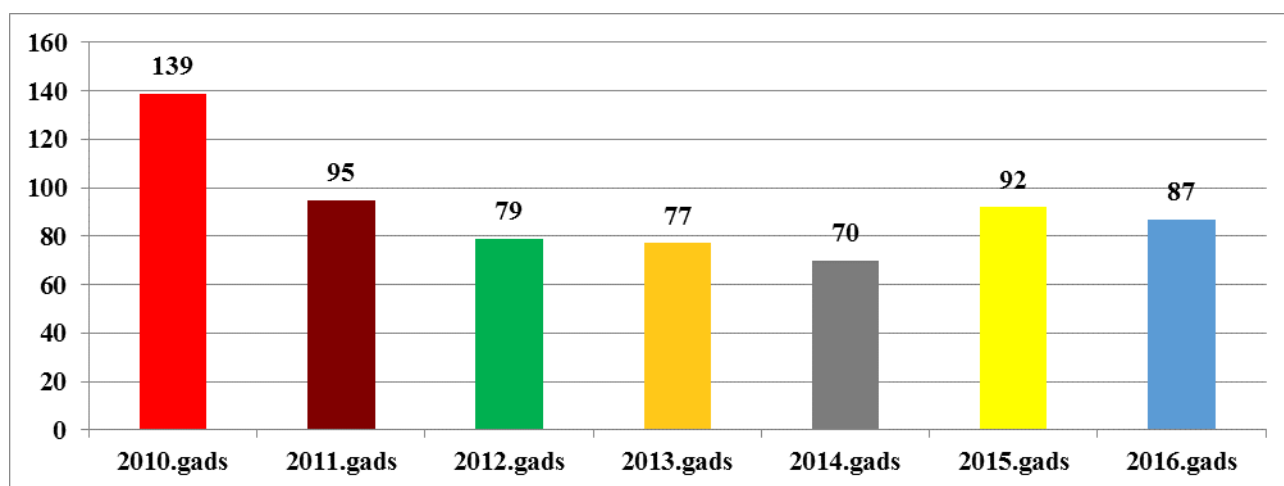
Pārskata periodā tika noslēgts līgums ar nodibinājumu „Sociālo Pakalpojumu Aģentūra”, kas nodrošināja sociālās rehabilitācijas pakalpojumu ģimenes/personas aistenta pakalpojuma formā, ar to saprotot atbalstu un apmācību sociālo prasmju un iemaņu patstāvīgas dzīves uzsākšanai apgūšanā, māsasaimniecības vadīšanā, bērnu aprūpē un audzināšanā. Pakalpojums sniegts 7 ģimenēm un vienam pilngadību sasniegušam bez vecāku gādības palikušam bērnam, kopā 27 personām, t.sk.15 bērniem.

Speciālistu konsultācijas sociālā darba ietvaros

2016. gadā sociālā darba ietvaros 9 bērniem un vienam vecākam ir nodrošināta smilšu terapija. Klīniskā psihologa izpēte veikta 7 bērniem un vienai ģimenei.

Neattaisnotie kavējumi izglītības iestādēs

Veikts sociālais darbs ar bērniem un viņu ģimenēm, kuri neattaisnoti neapmeklē izglītības iestādes. Kopsavilkums salīdzinājumā ar 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015. un 2016.gadu par bērniem, kuri neattaisnoti kavē izglītības iestādes Tukuma novada teritorijā, atspoguļots 2.1.4.attēlā.

2.1.4.attēls. Bērnu skaits, kuri neattaisnotu iemeslu dēļ neapmeklē izglītības iestādes

2016.gadā, salīdzinot ar 2015.gadu, par 5 bērniem ir samazinājies to nepilngadīgo bērnu skaits, kuri neattaisnotu iemeslu dēļ neapmeklēja izglītības iestādes.

Preventīvais darbs pašvaldībā, lai mazinātu ģimeņu ar bērniem sociālo problēmu rašanos un attīstību

Aģentūra kopā ar Tukuma novada bāriņtiesu, Tukuma novada Izglītības pārvaldi, Tukuma novada Domes speciālistiem iesaistījusies pašvaldības atbalsta programmas izstrādē un pilnveidē par atbalstu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem. 2015. gada decembrī Tukuma novada Domē ir apstiprināta Atbalsta programma Tukuma novada ģimenēm ar bērniem 2016. gadam.

Ārpusģimenes aprūpe

Bērniem, kuru vecākiem atņemtas aprūpes vai aizgādības tiesības, tiek nodrošināts ārpusģimenes aprūpes pakalpojums. 2016.gadā audžuģimenēs ievietoti 11 bērni. Pārskata gada laikā pavisam 42 bērni saņēmuši aprūpi 19 audžuģimenēs.

Pārskata periodā par pašvaldības līdzekļiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēmuši 7 bērni biedrībā „Centrs Elizabete”, 7 bērni Valmieras SOS bērnu ciematā, Irlavas bērnu namā-patversmē 23 bērni. Pārskata periodā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu uzsākuši 8 bērni, pilngadību sasnieguši 7 bērni.

Lai veicinātu bērnu atgriešanos ģimenē, pēc ārpusģimenes aprūpes augstā Aģentūras sociālie darbinieki tikušies ar Latvijas SOS bērnu ciemata darbiniekiem Valmierā. Novembrī notika tikšanās ar Latvijas SOS Valmieras bērnu ciemata darbiniekiem Tukumā. Piedalījās arī Tukuma novada Bāriņtiesas pārstāvji. Tika izvērtēta līdzšinējā sadarbība un plānota turpmākā sadarbība.

Pārskata periodā izveidotas 14 ārpusģimenes aprūpes klientu lietas, aktīvas 33 ārpusģimenes aprūpes klientu lietas, no kurām pārskata periodā slēgtas 6 ārpusģimenes aprūpes lietas, jo vienam mainīta ārpusģimenes forma – nodibināta aizbildnība, 4 bērni sasnieguši pilngadību.

Pārskata periodā ir 23 aktīvas audžuģimeņu lietas.

Sociālā palīdzība un atbalsts sniegts 21 bārenim pēc ārpusģimenes aprūpes izbeigšanās un pilngadības sasniegšanas. Pieņemts 21 lēmums par vienreizēja pabalsta piešķiršanu sadzīves priekšmetu iegādei pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, un 15 personas saņēma vienreizēju pabalstu patstāvīgas dzīves uzsākšanai pilngadību sasniegušam bārenim. 45 personas saņem ikmēneša pabalstu pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem. Pieņemti 9 lēmumi par ikmēneša pabalsta piešķiršanu dzīvojamās telpas īrei pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem. Pārskata periodā Jauniešu sociālajā dzīvoklī pēc ārpusģimenes aprūpes dzīvojuši 6 jaunieši.

Pārskata periodā izveidota 21 bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu lieta, aktīvas ir 130 bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu lietas.

Lai pilnveidotu zināšanas un prasmes audžuģimenēm, aizbildņiem un kontaktpersonām organizēta apmācība „Audžuvecāku kompetenču pilnveidošana audžubērnu aprūpē”. Programmas mērķis sniegt teorētiskas zināšanas un praktiskas iemaņas audžuģimeņu praktisko kompetenču pilnveidošanā; attīstīt personības kapacitāti, pilnveidojot personības resursus. Notika trīs semināri, semināru tēmas: Audžuvecāku un aizbildņu misija, vardarbība pret bērnu, sadarbība ar institūcijām un speciālistiem, bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana. Audzināsim drošus bērnus nedrošā vidē. Cilvēka rīcības „aisberga” neredzamā daļa. Vecāku un bērnu attiecību dimensijas emocionālā labsajūta. Apmācības programmu apmeklēja 79 personas.

Par ikgadēju tradīciju ir kļuvusi ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu apciemojums Ziemassvētku laikā. Aģentūras sociālie darbinieki viesojās 07.12.2016. Centrā “Elizabete” un 22.12.2016. Irlavas bērnumā-patversmē un 27.12.2016. Latvijas SOS bērnu ciematā Valmierā. Apciemoti bērni, kuri saņem ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu audžuģimenēs. Pateicoties ziedotāju atbalstam, sagādātas dāvanas ģimenēm.

2.1.2. Sociālais darbs ar pilngadīgām personām

Sociālo darbu ar pilngadīgām personām veic 6 darbinieki, no kuriem viens ir Slampes un Džūkstes pagastu teritorijā un 3 Tukuma pilsētā; viens sociālais darbinieks darbam ar atkarīgām personām visā Tukuma novadā; viens sociālais darbinieks ar veciem cilvēkiem Tukuma pilsētā.

Raksturīgākās sociālās problēmas ir bezdarbs (ilgstošs); trūkums, ilgstoši nepietiekami finanšu līdzekļi, mājokļa trūkums, ģimenes locekļu saskarsmes problemātika, sociālo prasmju trūkums, vardarbības pieredze, atkarības problēmas (alkohola, vielu, azartspēļu), nepieciešamās veselības aprūpe nenodrošināšana, zemas prasības pret sevi un savu dzīvi. Problēmas ir ilgstošas, dziļas, tiek vēl atklātas.

Atkarības speciālista pakalpojumi

Sociālais darbinieks darbam ar personām ar atkarības problēmām sniedz konsultācijas Tukuma novada iedzīvotājiem. Pārskata periodā pakalpojumu saņēmusi 31 persona. Sniegtas 92 konsultācijas, t. sk. 48 konsultācijas 13 pilsētas iedzīvotājiem un 45 konsultācijas 12 novada iedzīvotājiem. Sociālā darbinieka darbam ar personām ar atkarības problēmām konsultācijas saņēmuši Zentenes, Džūkstes un Irlavas pagasta iedzīvotāji. Konsultācijas tiek sniegtas arī līdzatkarīgām personām, notikušas 9 konsultācijas Tukuma pilsētā un Irlavas pagastā.

2016.gadā tika noorganizētas atbalsta grupas nodarbības „Personām ar atkarības problēmām”, kas notika Džūkstē. Tās apmeklēja 4 personas.

2016.gadā bija laba sadarbība ar Anonīmiem Alkoholiķiem (turpmāk tekstā – AA), kuri pirmdienās Tukuma patversmes telpās Dārza ielā 11/13 vada sapulces patversmes klientiem, pēc 12 soļu programmas un tradīcijām. 2016.gadā sapulces notiek no janvāra līdz maijam. Sapulces ir ļoti apmeklētas, vidēji tās apmeklē 8 patversmes klienti. AA sapulces ir anonīmas.

Tukuma patversmes telpās atrodas HIV Profilakses punkts (turpmāk tekstā – HPP), kur ir iespējams anonīmi veikt ekspresstestus: HIV, C un B hepatītiem, sifilisu. 2016.gadā HPP apmeklēja 8 klienti un tika veikti arī ekspresstesti, kā arī sniegta informācija par ārstēšanās un rehabilitācijas iespējām. Profilakses punktā tiek izdalīti arī informatīvie materiāli.

Sadarbībā ar Ielu darbinieku notiek šļircu un adatu maiņa, kā arī izsniegti prezervatīvi un tika sniegta informācija par HPP punktu.

Atkarību speciālistam ir laba sadarbība ar SIA “Tukuma slimnīca” narkologu dr.A.Ručevski, pie kura Tukuma novada iedzīvotāji var griezties pēc palīdzības.

Pārskata periodā organizētas divas atbalsta grupas „Bezpajumtnieku sociālās kompetences paaugstināšana”. Notika 30 nodarbības un to kopējais apmeklētāju skaits – 270, vidēji nodarbībā 9 klienti. Atbalsta grupas mērķis ir motivēt bezpajumtniekus atzīt atkarības problēmas, izmantojot neformālas izglītības un sociālo iemaņu treniņu metodes.

Noorganizētas 2 ilgstošo bezdarbnieku sociālās atbalsta grupas Irlavas pagastā Vaskos un Tukumā ar mērķi veicināt personas pilnveidi, apgūstot zināšanas un prasmes, rosinot vērtību sistēmas izvērtēšanai un attīstībai, jaunu uzvedības modeļu apgūšanai, tā radot klientā spējas orientēties darba tirgū, kā arī veidojot motivāciju atrast darbu. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, izstrādāta programma ar uzdevumiem 13 nodarbībām. Kopā notikušas 18 nodarbības, vidēji vienā nodarbībā piedalījās 5 personas.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālais darbinieks ar pilngadīgām personām izvērtē Tukuma novada iedzīvotāju vajadzību saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dažādām mērķgrupām.

Sociālā rehabilitācija cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem darbspējīgā vecumā, politiski represētajām personām un Černobiļas AES avārijā cietušajiem un avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem ir valsts apmaksāts sociālais pakalpojums.

Pārskata periodā ir saņemti iesniegumi no 131 personas, kuras lūgušas nodrošināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. Salīdzinot ar 2015.gadu, pieprasījums pēc sociālās rehabilitācijas pakalpojuma ir palielinājies. Pakalpojumu pieprasījušas:

105 personas ar funkcionāliem traucējumiem,

20 politiski represētas personas,
6 Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušās personas.

Ilgstošais sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums pilngadīgām personām

2016.gadā vajadzība pēc ilgstošā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma izvērtēta 35 personām. Pārskata periodā pakalpojumu pansionātā „Rauda” saņēmušas 52 personas, SIA „Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca” 17 personas, un Laucienas pansionātā 1 persona. Šā pakalpojuma nodrošināšanai izlietotie finanšu līdzekļi atspoguļoti *2.3.1.tabulā*, savukārt pakalpojuma saņēmēju skaits proporcionāli aprūpes mājās pakalpojumam atspoguļots *2.3.1.attēlā*.

Personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtējums

Pārskata periodā ir saņemti 187 iedzīvotāju iesniegumi ar lūgumu veikt personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtējumu ar mērķi šo vērtējumu iesniegt Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijā. Sociālais darbinieks veic dzīves apstākļu un apkārtējās vides novērtējumu, pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību novērtējumu, izdara secinājumus un sniedz ieteikumus.

2.1.3. Sociālais darbs un sociālā palīdzība Tukuma novada pagastos

Sociālo darbu un sociālo palīdzību Tukuma novada pagastos, kuros nav attīstījusies specializācija, veic 5 sociālie darbinieki – viens sociālais darbinieks Jaunsātos un Pūrē; viens sociālais darbinieks Sēmē un Zentenē; viens sociālais darbinieks Tumē un Degolē; viens sociālais darbinieks Irlavā; viens sociālais darbinieks Lestenē.

Sociālajiem darbiniekiem pagastu teritorijās ir jāveic sociālās palīdzības nodrošināšana, sociālais darbs ar mērķgrupu, jāzin par nodrošinātajiem sociālajiem pakalpojumiem attiecīgajā teritorijā dzīvojošajiem. Papildus tam visam, sociālais darbinieks sekmē teritorijas iedzīvotāju līdzdalību sociālajos procesos, apzina teritorijas sociālās vajadzības un organizē atbilstošus sociālos pakalpojumus. Amata pienākumos ir paveikt visus sociālā dienesta uzdevumus attiecīgā teritorijā, ko nosaka Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums. Sociālā darbinieka resurss ir kopienas centri un novadā pieejamie sociālie pakalpojumi.

Sociālās palīdzības, sociālo pakalpojumu statistika apkopota kopējos datos par novadu.

Kopienas sociālais darbs

Pagastu teritorijās tiek veidoti kopienu centri – kā resurss teritorijas iedzīvotāju pašresursu aktivizācijai:

Kopienas centrs Pūrē 21.03.2016. kopā ar pagasta pārvaldi Pūres pagasta Lamiņos organizēja iedzīvotāju sapulci.

No 20.04.2016. līdz 31.05.2016. Pūres un Jaunsātu pagasta pārvaldē notika grupas nodarbības „Bērnu emocionālās audzināšanas grupas”, kuras apmeklēja 6 vecāki.

Kopā ar Tukuma novada sociālā dienesta jauniešu centru no 21.07.2017. līdz 23.07.2017. organizēts pārgājiens Užava–Pāvilosta.

LELBA projektā „Mīlestība mammām” 15.08.2016. iesaistītas 5 ģimenes no Jaunsātiem, Pūres, Zentenes un Sēmes.

09.10.2016. tika organizēts pārgājiens uz Ķemeru purvu, kopā piedalījās 14 bērni no Jaunsātu un Pūres pagastiem un 1 pieaugušais.

19.10.2016. Pūres pamatskolas 9.klasei novadīta 40 minūšu nodarbība-lekcija par cilvēktirdzniecību.

22.12.2016. Ziemassvētkos sveikti 20 vientuļie pensionāri Pūres un Jaunsātu pagastos.

2016.gadā **Irlavas Kopienas centrā** bērnu un jauniešu aktivitātes un radošas nodarbības turpinās. No 2016.gada februāra Irlavas kopienas centrā iedzīvotāju aktivitātes atbalsta un veicina dežurants. Sadarbība ar Irlavas interešu klubiņa brīvprātīgajiem arī 2016.gadā turpinās. Vismaz vienu reizi mēnesī jauniešiem ir notikušas radošas un praktiskas nodarbības, kurās apguva arvien

jaunas un vienkāršas ēst gatavošanas prasmes, veselīga uztura nozīmi utt. Jaunieši radoši darbojās ar dažādiem dabas materiāliem, papīru, apgleznoja stiklu, sveces.

Šajā gadā arī tika organizētas Lieldienas, Mātes diena, Līgo svētki, Latvijas Valsts gadadiena, Ziemassvētki. Jaunieši veidoja kartiņas, lieldienu zaķus un krāsoja lieldienu olas. Organizēti pasākumi brīvā dabā – pārgājiens „Vai pazīsti Irlavu”. Jauniešiem mācīja orientēties pēc kartes, atpazīt un atrast norādītās vietas Irlavas pagastā. Pārgājiena noslēgumā pikniks un sporta aktivitātes. Visinteresantākais un vislabāk bērniem un jauniešiem patika Helovīnu pasākums, kurā pulcējās ap 60 dalībnieku. Pasākumā piedalījās bērni kopā ar vecākiem, vecmāmiņām, Irlavas bērnu nama bērni un audzinātājas. Pasākuma noslēgums bija lauku viensētā pie viesmīļīgiem saimniekiem, kuri uzcienāja ar garšīgu zupu, cepumiem un karstu tēju.

Šogad labo darbu nedēļā bērni uzkopa Irlavas pagasta centrā Otrā Pasaules karā kritušo karavīru piemiņas vietu „Brāļu kapus”. Kopienas centra bērni turpina sadarbību ar Sociālā pakalpojuma centrā „Mežrozītes” grupu dzīvokļa iemītniekiem. Trīs reizes gadā vidēji 10 jaunieši un 5 pieaugušie kopā ar 8 grupu dzīvokļa iemītniekiem SPC „Mežrozītēs” vārīja zupu un cepa ābolu plātsmaizi, gatavoja dažādus rotājumus un izdekorēja telpas Lieldienās, „Līgo” svētkos un Ziemassvētkos. Pasākumu nobeigumā kopējs pašgatavots mielasts.

Gada nogalē Kopienas centrā notika Ziemassvētku pasākums kopā ar vecākiem un Irlavas pedagogiem-senioriem. Jaunieši izrotāja eglīti un bija sagatavojuši priekšnesumus. Cepa pīrāgus, piparkūkas. Svētku mielasts. Piedalījās 19 bērni un jaunieši un 6 pieaugušie. Arī šogad dāvanas bija sarūpējuši viesi no Gotlandes.

2016.gadā Kopienas centra 15 bērni un jaunieši decembrī divas nedēļas zīmēja, līmēja dažādās tehnikās izgatavoja 60 Ziemassvētku apsveikuma kartiņas, lai iepriecinātu Gaiļezera slimnīcas pacientus.

2016.gadā Kopienas centrā notikušas 16 radošas un praktiskas nodarbības. 2 pārgājieni brīvā dabā. Vidēji aktivitātēs piedalījušies no 7 līdz 16 bērniem un jauniešiem.

Ikdienā kopienas centra rotaļu istabā vidēji dienā savu brīvo laiku pavada 5-15 dažāda vecuma bērni. Tiek spēlētas galda spēles pēc brīvas izvēles, minētas krusvārdu mīklas.

Sēmes kopienas centrs „Mūsmājas”

Kopienas centrā aktīvi darbojas Sēmes pagasta iedzīvotāji. Pārskata gada laikā kopienas centru apmeklējuši 1662 apmeklētāji. No tiem 1259 skolēni un jaunieši, un 403 pieaugušie. Pārreķinot šos datus vienībās – kopienas centru apmeklēja 171 cilvēks, no tiem 84 pieaugušie un 87 skolēni un jaunieši.

Kopienas centram ir ļoti laba sadarbība ar Sēmes Jauniešu centru.

Kopā aizvadītajā gadā notikušas 28 radošas un praktiskas nodarbības – izglītojoša pēcpusdiena-tikšanās ar agronomi un jaunāko sēklu apskate, Lieldienu dekoru gatavošana un olu krāsošana, senioru un jauniešu pēcpusdiena, Līgo vainagu pīšanas prasmju apgūšana, pīrāgu cepšana un dziesmu skandināšana, kulinārijas nodarbības, Miķeļdienā ticējumi, mīklas, ēdieni, ekskursija, talka un citas ikdienas aktivitātes. Vidēji katru pasākumu apmeklēja 7–13 apmeklētāji.

Ikdienā kopienas centrā savu brīvo laiku pavada dažāda vecuma bērni, jaunieši un pieaugušie. Tiek apgūtas prasmes gatavot ēst, dažādu dekoru un noformējumu veidošana attiecīgiem svētkiem. Pasākumi Sēmes kopienas centrā „Mūsmājas”:

19.01.2016. Pankūku cepšana, piedalās 15 jaunieši;

15.03.2016. Radošā darbnīca zaru ligzdiņu izgatavošana, piedalās 10 bērni un 2 pieaugušie;

17.03.2016. Populārākās sēklu šķirnes, konsultācijas par sēklu šķirnēm, iegāde, piedalās 11 pieaugušie;

17.03.2016. Radošo darbu nedēļa sadarbībā ar jauniešu centru piedalās 11 bērni un 3 vecāki;

24.03.2016. Lieldienu pasākums, piedalās 9 bērni un 2 pieaugušie;

21.04.2016. Dekupažas nodarbības sadarbībā ar jauniešu centru, piedalās 10 bērni un 4 pieaugušie;

22.04.2016. Brīvprātīgais darbs – apkārtnes sakopšanas talka, piedalās 6 bērni un 3 pieaugušie;

- 05.05.2016. Radošā darbnīca veltīta mātes dienai sadarbībā ar jauniešu centru, piedalās 13 bērni un 2 pieaugušie;
- 26.05.2016. Kulinārijas nodarbības, piedalās 11 bērni un 3 pieaugušie;
- 01.06.2016. Bērnu aizsardzības dienas pasākums, piedalās 24 bērni un 7 pieaugušie;
- 08.06.2016. Kulinārijas nodarbības (mafīnu cepšana), piedalās 7 bērni un 2 pieaugušie;
- 15.06.2016. Radošā darbnīca (sapņu ķerāji), piedalās 10 bērni un 4 pieaugušie;
- 22.06.2016. Līgo pasākums, piedalās 17 bērni un 4 pieaugušie;
- 29.06.2016. Ekskursija uz Imulas pasaku mežu sadarbībā ar jauniešu centru, bibliotēku, piedalās 15 bērni un 6 pieaugušie;
- 11.08.2016. Neformālās izglītības apmācības dabā (apmācītājs Kaspars Liepa), piedalās 15 jaunieši un 2 pieaugušie;
- 24.08.2016. Zāļu tēju degustācija, piedalās 10 bērni un 3 pieaugušie;
- 26.08.2016. Velopārgājiens Sēmes apkārtnē, piedalās 10 bērni un 2 pieaugušie;
- 07.09.2016. Radošā darbnīca (grāmatzīmju veidošana), piedalās 12 bērni 2 pieaugušie;
- 14.09.2016. Plenērs (Sēmes apkārtnē), piedalās 11 bērni un 1 pieaugušais;
- 21.09.2016. Radošā darbnīca (ābols – rudens karalis), piedalās 12 bērni un 1 pieaugušais;
- 29.09.2016. Miķeļdienas pasākums, piedalās 10 bērni un 1 pieaugušais;
- 30.09.2016. Senioru pēcpusdiena, piedalās 13 cilvēki;
- 06.10.2016. Kulinārijas nodarbības (zupas pagatavošana – soļanka), piedalās 13 bērni un 2 pieaugušie;
- 28.10.2016. Senioru pēcpusdiena (kulinārijas šedevri, receptes), piedalās 15 cilvēki;
- 10.11.2016. Mārtiņdienas pasākums, piedalās 7 bērni un 2 pieaugušie;
- 22.12.2016. Ziemassvētku pasākums (piparkūku cepšana), piedalās 15 bērni un 2 pieaugušie;
- 23.12.2016. Senioru pēcpusdiena (Adventes vainagi un dekori), piedalās 10 cilvēki;
- 23.12.2016. Foto stāsts par svētceļojumu uz Spāniju (stāsta Ivars un Līga Bergi), piedalās 10 bērni un 3 pieaugušie.

Pārtikas un higiēnu komplektu izdales laikā tika organizēti arī papildpasākumi. Papildpasākums ir neformāli izglītojošs pasākums praktisku sadzīves iemaņu attīstībai. Papildpasākuma tēmas – Eiropas pārtikas paku saturs un to izmantošana ēst gatavošanā, higiēnas un saimniecības preču komplektu saturs un to izmantošana, veļas mazgāšana, mājas uzkopšana, mājāsaimniecības budžeta plānošana, bērnu audzināšana un darba meklēšana.

Pārskata gada laikā papildpasākumi notika 27.01.2016. Jaunsātu pagastā, piedalījās 8 personas, 04.02.2016. Lestenes pagastā – 7 personas, 09.02.2016. Irlavas pagastā – 14 personas, 11.05.2016. Džūkstes pagastā – 7 personas, Slampes pagastā – 9 personas, 07.06.2016. Tumes pagastā – 5 personas, 03.08.2016. Irlavas pagastā – 8 personas, 31.08.2016. Lestenes pagastā – 9 personas, 07.09.2016. Degoles pagastā – 3 personas, 12.10.2016. Sēmes pagastā – 10 personas un Zentenes pagastā – 13 personas.

Jurista pakalpojumi

Sociālā darba ietvaros personām ar sociālā darbinieka nosūtījumu ir iespējams saņemt jurista konsultācijas. Pārskata periodā jurista pakalpojuma saņemšanai nosūtītas 63 personas, pakalpojumu saņēmušas 68 personas. Šo pakalpojumu nodrošina viens jurists. Konsultācijas sniegtas šādos jautājumos:

Sastādīti 53 prasības pieteikumi:

Par uzturlīdzekļu piedziņu	25
Uzturlīdzekļu piedziņa/laulības šķiršana	2
Laulības šķiršana	4
Paternitātes noteikšana/uzturlīdzekļu piedziņa	4
Saskarsmes tiesību noteikšana	7
Paternitātes apstrīdēšana	4
Paternitātes noteikšana	1
Dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana	3

Dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana/	
Uzturlīdzekļu piedziņa/laulības šķiršana	2
Maksātnespējas pieteikums	1
<u>Sagatavoti 3 paskaidrojumi un precizējumi (prasības pieteikumiem):</u>	
Par izlikšanu no dzīvojamās telpas	1
Saskarsmes tiesību noteikšana	1
Paternitātes noteikšana	1

Sagatavoti 4 juridiski dokumenti – pieteikums Uzturlīdzekļu garantijas fondam, pieteikums zvērinātam tiesu izpildītājam, iesniegums Valsts policijai, pagaidu noregulējuma atcelšanai.

2.2. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN CITI ATBALSTA PASĀKUMI

Sociālo palīdzību Tukuma pilsētas teritorijā nodrošina 4 sociālie darbinieki, no tiem 1 darbā ar pilngadīgām personām, 1 darbā ar pensionāriem un personām ar invaliditāti, 2 darbā ar ģimenēm un bērniem, kā arī 1 Slampes un Džūkstes pagastu pakalpojumu pārvaldē darbā ar visām personu mērķgrupām. Pārējās pagastu teritorijās, kā tika aprakstīts iepriekšējās nodaļās, sociālo palīdzību nodrošina šo teritoriju sociālie darbinieki.

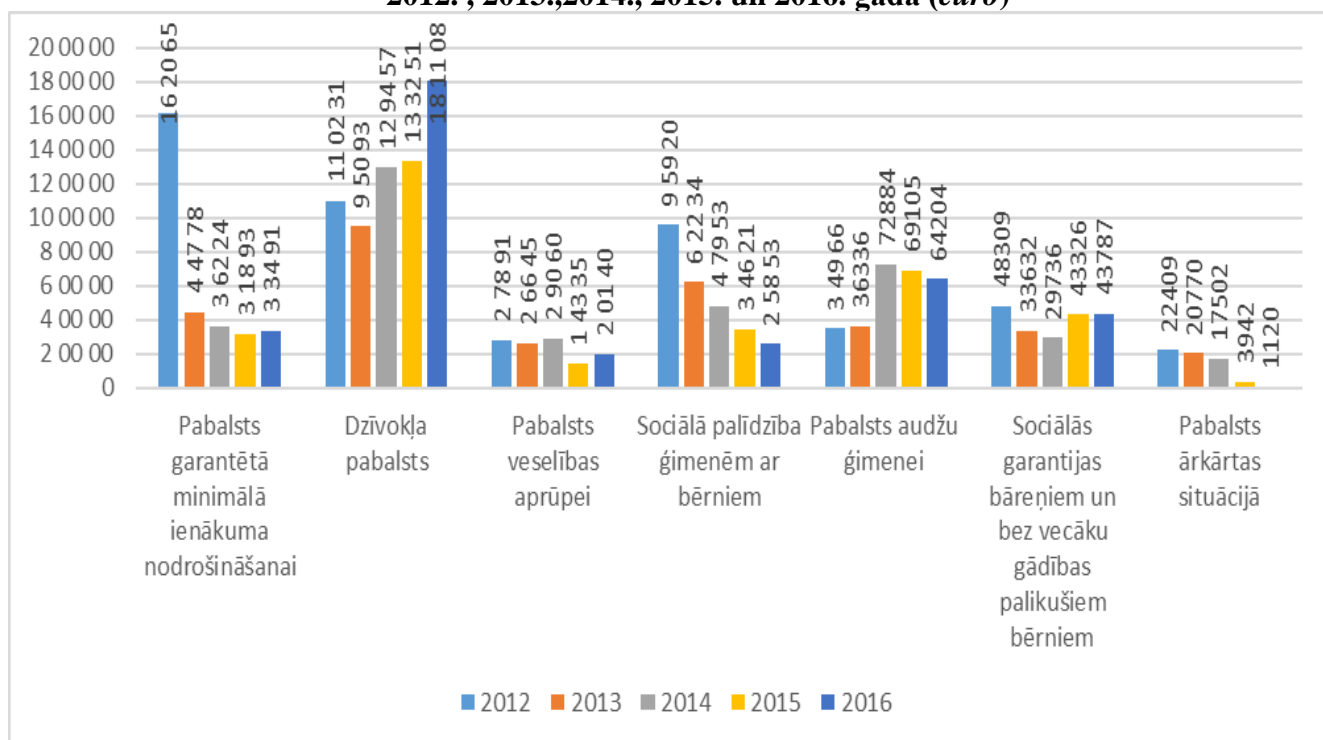
Sociālajai palīdzībai pārskata periodā ir izlietoti 369 703 *euro*, kas ir par 39 230 *euro* vairāk nekā 2015.gadā. Finanšu izlietojums 2016.gadā salīdzinoši ar 2016.gada plānu un 2014. un 2015.gada izpildi atspoguļots 2.2.1.tabulā un 2.2.1.attēlā.

2.2.1.tabula

Sociālās palīdzības izlietojums Tukuma novadā 2014., 2015., un 2016.gadā, plāns 2016.gadam

Pabalsta veids	Gada sākotnējais plāns (Euro)	2016. gada izpilde (Euro)	Izpilde pret gada sākotnējo plānu (%)	2014.gada izpilde (Euro)	2015.gada izpilde (Euro)
Pabalsts garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai	330 00	33 491	101	36 224	31 893
Dzīvokļa pabalsts	105 000	181 108	172	129 457	133 251
Pabalsts veselības aprūpei	20 000	20 140	101	29 060	14 335
Sociālā palīdzība ģimenēm ar bērniem:	39 000	25 853	66	47 953	34 621
Brīvpusdienas izglītības iestādē	30 000	20 393	68	39661	28 351
Pabalsts skolas piederumu iegādei bērniem	9000	5460	61	7635	6270
Pabalsts transporta izdevumu segšanai uz izglītības iestādēm	0			657	0
Pabalsts audžu ģimenei t.sk. kontaktpersonas ģimenei	129 060	64 204	84	72884	69 105
Sociālās garantijas bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem		43 787		29736	43 326
Pabalsts ārkārtas situācijā:	9822	1120	11	8655	3942
apbedīšanas pabalsts				8847	
dokumentu noformēšanai				1164	398
dzīvokļa pabalsts				258	
ģimenēm ar bērniem				3319	1275
ugunsgrēkā cietušie		1120		3098	1410
citas krīzes situācijā				816	859

2.2.1.attēls. Finanšu līdzekļu izlietojums sociālai palīdzībai pa veidiem Tukuma novadā 2012., 2013., 2014., 2015. un 2016. gadā (euro)

Izlietojums sociālajai palīdzībai 2016. gadā salīdzinoši ar iepriekšējo gadu ir pieaudzis dzīvokļa pabalstam, pabalstam veselības aprūpei. Nedaudz pieaudzis pabalstam garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai un sociālajām garantijām bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas. Samazinājums ir sociālajā palīdzībā ģimenēm ar bērniem, audžuģimeņu finansēšanā un pabalstam ārkārtas situācijā.

Citiem atbalsta pasākumiem 2016.gadā izlietots 275 722 euro, kas ir par 11 740 euro vairāk nekā 2015. gadā. Citu atbalsta pasākumu izlietojums atspoguļots 2.2.2. tabulā.

2.2.2.tabula

Citu atbalsta pasākumu finanšu izlietojums Tukuma novadā 2014., 2015. un 2016.gadā, Euro

Atbalsta pasākuma veids	2014.gada izpilde (Euro)	2015.gada izpilde (Euro)	2016.gada izpilde (Euro)	Atbalsta pasākuma apjoms
Atvieglojumi pirts pakalpojumiem	2396	2625	2616	2616 pakalpojuma reizes
Atvieglojumi zobu protezēšanas pakalpojumam	5 840	10 052	5976	155 personas/ 182 pakalpojumi
Zupas virtuve	4112	5045	1860	1860 porcijas
Pabalsts jaundzimuša bērna aprūpei	68835	71600	74200	par 371 Jdz.
Atvieglojumi sociālajos dzīvokļos	61554	57123	63283	atvieglojumi 167 dzīvokļos
Apbedīšanai		9318	12887	46 personas
Citi atbalsta pasākumi:	91 391	108 219	112 639	
<i>Zelta un dimanta kāzu jubilāriem</i>	900	1150	750	7 ģimenes
<i>Dāvana apaļās dzīves jubilejās</i>	23662	22 928	22 010	601

un kontaktpersonu aprūpē nodotu bērnu aprūpei (ikmēneša pabalsts aizbildnībā nodota bērna uzturam un pabalsts pusdienu izmaksu segšanai izglītības iestādē) (29 % jeb 79 244 *euro*, pabalsts piešķirts 127 aizbildnībā aprūpē nodotu bērnu aprūpei). Otrais pēc finanšu līdzekļu izlietojuma atbalstītais pašvaldības brīvās iniciatīvas nodrošinātais pasākums ir pabalsts jaundzimuša bērna aprūpei. Šai iniciatīvai Tukuma novada pašvaldība tērējusi 74 200 *euro* par 371 jaundzimušo, kuru pirmā deklarētā dzīvesvieta ir Tukuma novada pašvaldība. Izdevumi iniciatīvai salīdzinājumā ar 2015.gadu palielinājušies par 2600 *euro*.

23 % jeb 63 283 *euro* ir tērēti atvieglojumu nodrošināšanai 157 pašvaldības sociālajos dzīvokļos, uz 31.12.2016. pašvaldībā sociālais statuss ir piešķirts:

Celtnieku ielā 3, Tukumā	72 dzīvokļiem	
Celtnieku ielā 10, Tukumā	31 dzīvoklim	
Aviācijas ielā 3, Tukumā	38 dzīvokļiem	
Kuldīgas 55-1, Tukumā	1 dzīvoklim	
Kuldīgas 72-34, Tukumā	1 dzīvoklim	
Aviācijas 14- 49, Tukumā	1 dzīvoklim	
„Mežrozītes” Irlava, Irlavas pagasts, Tukuma novads	7 dzīvokļiem	
„Lāmas”, Pūre, Pūres pagasts, Tukuma novads	6 dzīvokļiem	

Kopā: 157 dzīvokļi

Sociālo dzīvokļu skaits ir samazinājies, jo dzīvoklim „Avoti” 3 Zentenē, Zentes pagastā, Tukuma novadā, ir atcelts sociālā dzīvokļa statuss. Sociālās atlaides netiek piemērotas arī diviem dzīvokļiem Aviācijas ielā 3, Tukumā, Tukuma novadā, un sešiem dzīvokļiem Celtnieku ielā 10, Tukumā, Tukuma novadā.

8 % jeb 22 010 *euro* ir izlietoti pašvaldības iniciatīvai – sadarbībā ar Tukuma novada Domi, Tukuma pilsētas pensionāru biedrību, pagastu pārvaldēm iepazīties ar pensijas vecuma personu dzīves vidi, dzīves kvalitāti, lai sekmētu labvēlīgas dzīves vides veidošanu novada pašvaldības teritorijā dzīvojošiem pensijas vecuma iedzīvotājiem, kā arī identificētu viņu sociālās problēmas, godinot Tukuma novada iedzīvotājus 75, 80, 85, 90, 95, 100, 101,102, gadu jubilejās un izmaksājot pašvaldības Dāvanas apaļajā dzīves jubilejā. Detalizēts pasākuma izvērtējums 1. pielikumā.

Pēc jaunas atvieglojumu saņemšanas kārtības apstiprināšanas par 4076 *euro* jeb 41 % ir samazinājušies izdevumi zobu protezēšanas pakalpojumiem Tukuma novada pensionāriem, invalīdiem un represētām personām, daudz bērnu ģimeņu vecākiem.

2016.gadā tiek turpinātas pašvaldības iniciatīvas – **pabalsts aizgādnim**, kura mērķis ir finansiāli atbalstīt aizgādņus aizgādņa pienākumu pildīšanā – dažādu juridisku jautājumu kārtošana, ceļa izdevumu segšana. 2016.gadā pabalstu saņēmuši 28 aizgādņi, izlietoti 1540 *euro*, un **pabalsts sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai**, kuru var piešķirt personai (ģimenei), kurai nepieciešama sociālā rehabilitācija un kurai ir izstrādāts sociālās rehabilitācijas plāns, rehabilitācijas plānā noteikto pasākumu īstenošanai. Pabalsts var tikt piešķirts konkrētam mērķim. Pavadošās personas uzturēšanās izdevumu segšanai 50% apmērā personai, kura saņem sociālo rehabilitāciju par valsts budžeta līdzekļiem un kurai sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanai ir nepieciešams pavadošās personas klātbūtne – ne 2015. gadā, ne 2016. gadā nav bijusi nepieciešamība piešķirt šādu palīdzību. Faktisko izdevumu pilnvērtīga uztura nodrošināšanai tuberkulozes ārstēšanas laikā – 2016. gadā ir izlietoti 446 *euro* trīs personu ārstēšanās periodā. Ēdināšanas un aprūpes faktisko izdevumu segšanai personai, kura apgūst izglītības programmu internātskolā, saskaņā ar noslēgto līgumu ar attiecīgo internātskolu – 2016. gadā izlietots 251 *euro* viena bērna atbalstam. Sabiedriskā transporta izdevumu segšanai nokļūšanai uz internātskolu un mājām vienu reizi nedēļā, ja internātskola atrodas ārpus Tukuma novada teritorijas un transporta izdevumu segšanai 100 % apmērā nokļūšanai uz izglītības iestādi un atpakaļ reģionālajos maršrutos pilsētas teritorijā, sedzot starpību starp mēnešbiļetes cenu un Tukuma novada Domes noteiktajiem atvieglojumiem – 2016. gadā 6 personas saņēmušas 303 *euro* lielu atbalstu. Vajadzību un transporta izdevumu segšanai līdz 30,00 *euro* mēnesī personai, kura apmeklē sociālās rehabilitācijas plānā ietvertos pasākumus – psihologu, grupas, narkologu u.c. – 2016. gadā 23 personām sniegta palīdzība 799 *euro* apmērā. Pabalsts dokumentu noformēšanai piešķirts 24 personām 403 *euro* apmērā.

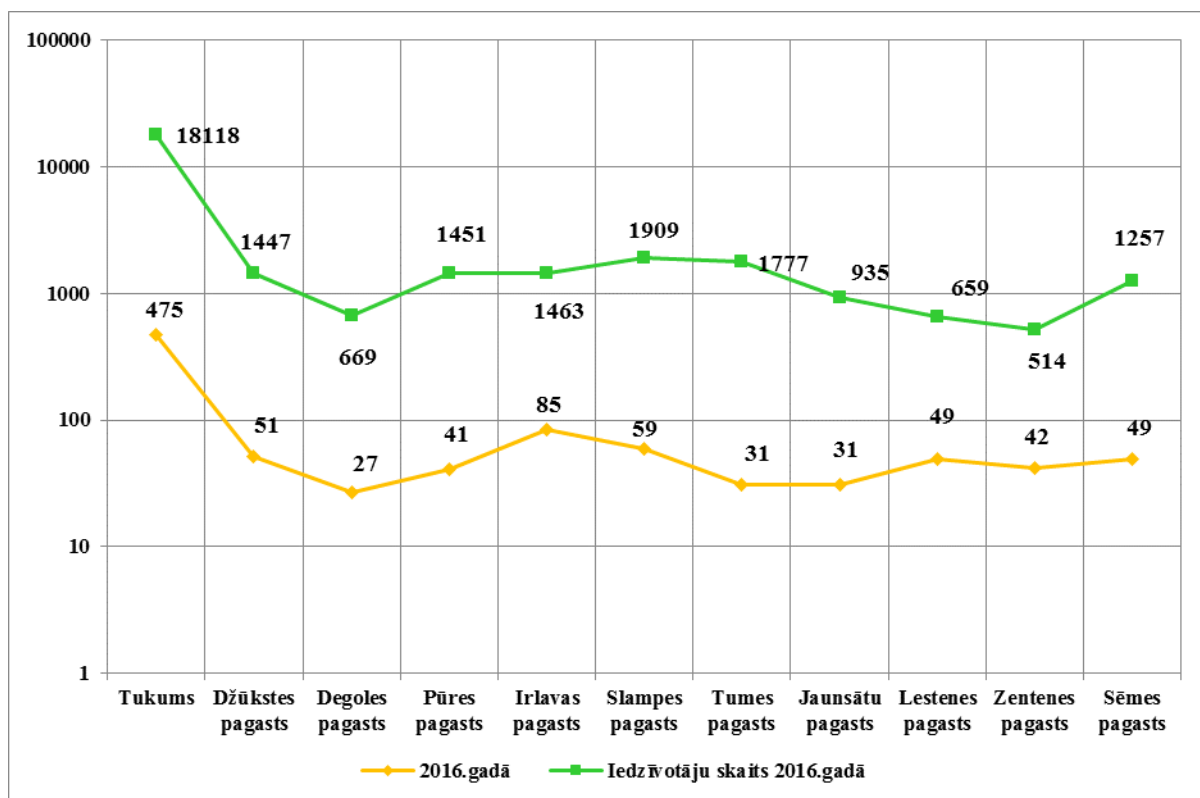
Kā pašvaldības pabalsts no 2015. gada tiek definēts arī **apbedīšanas pabalsts un nodrošinātais bezpiederīgo personu apbedīšanas pakalpojums**. 2016. gadā palīdzība sniegta 46 personām (2015.gadā 35 personām) 12 887 *euro* apmērā, kas ir par 3569 *euro* vairāk nekā 2015.gadā.

Kopā 2016. gadā organizētas un novadītas trīs Sociālās palīdzības komisijas, lēmumi komisijas sēdēs netika pieņemti. Komisija tika iepazīstināta ar 2015. gada pārskatu par budžeta izlietojumu, plānotajām aktivitātēm, ar grozījumiem saistošajos noteikumos, ar īstenotajiem projektiem, apspriesti dažādi jautājumi.

Aģentūras pienākumos ir nodrošināt pašvaldībā dzīvojošo personu ienākumu un materiālās situācijas izvērtēšanu un noteikt atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas ģimenes (personas) statusam atbilstoši valsts un pašvaldības tiesiskajam regulējumam.

2016.gadā Tukuma novadā dzīves vietu deklarējušas 30199 personas, no kurām par trūcīgām atzītas 940 personas jeb 458 ģimenes. Salīdzinājumā ar 2015.gadu trūcīgo personu skaits Tukuma novadā ir samazinājies par 69 personām. Tukuma pilsētā no 18118 iedzīvotājiem 475 personas atzītas par trūcīgām (3%). Visaugstākais trūcīgo personu skaits ir Zentenes pagastā, kur no 514 dzīves vietu deklarējušām personām 42 atzītas par trūcīgām (8%). Viszemākais trūcīgo personu skaits ir Tumes pagastā, kur no 1777 dzīvesvietu reģistrējušām personām 31 persona atzīta par trūcīgām (2%).

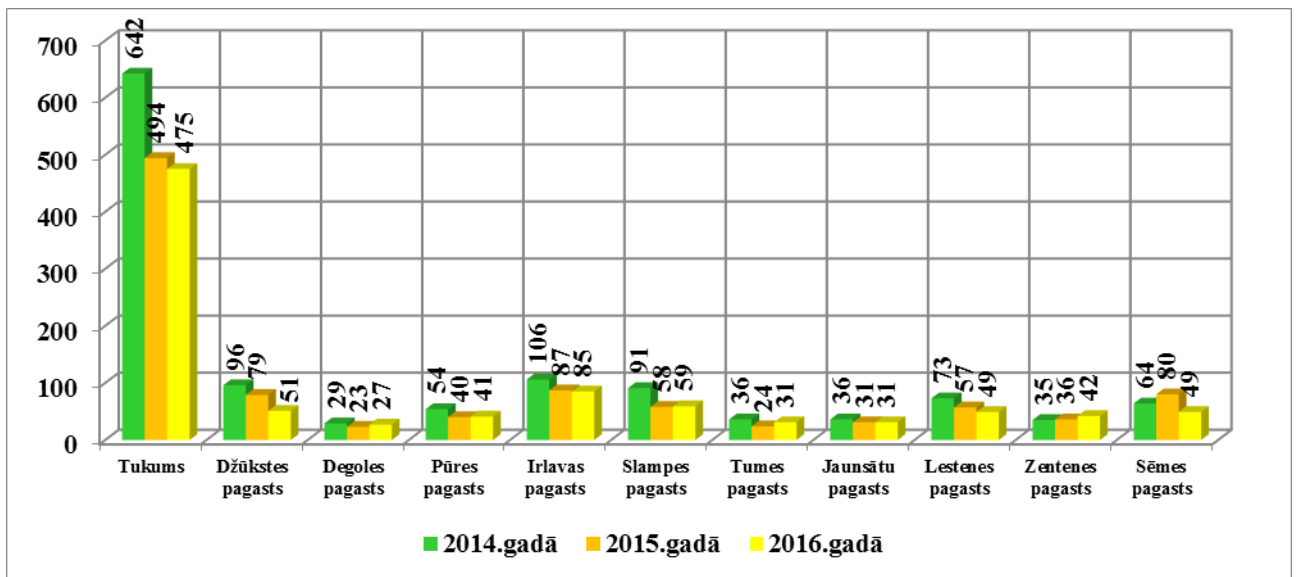
Trūcīgo personu skaitu pilsētā un novada pagastos var aplūkot 2.2.3.attēlā.

2.2.3.attēls. Tukuma novada iedzīvotāju skaits un trūcīgo personu skaits 2016.gadā

Pārskata gadā trūcīgo personu skaits Degoles pagastā sastāda 4% no iedzīvotāju skaita, Lestenes pagastā – 7%, Slampes pagastā – 3%, Zentenes pagastā – 8%, Irlavas pagastā – 6%, Jaunsātu pagastā – 3%, Sēmes pagastā – 4%, Džūkstes pagastā – 4%, Tukuma pilsētā – 3%, Tumes pagastā – 2%, Pūres pagastā – 3%.

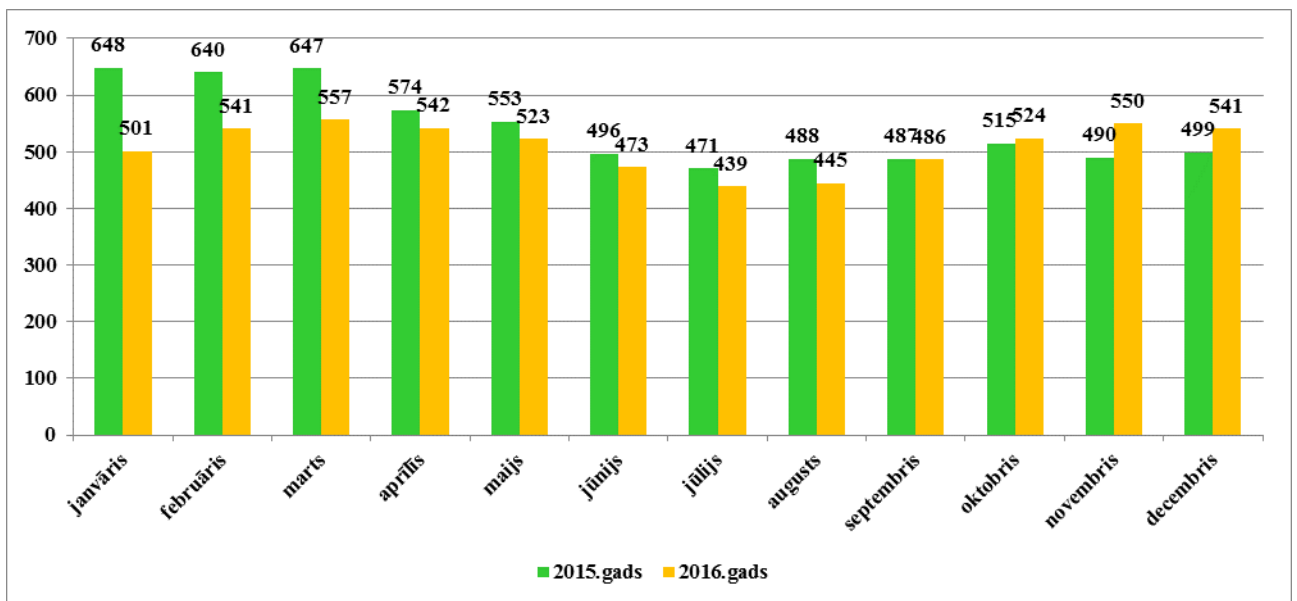
Tukuma novada sociālā dienesta piešķirto trūcīgo personu statusa dinamika Tukuma novadā salīdzinājumā ar 2013. un 2014.gadu atspoguļota 2.2.4.attēlā.

2.2.4.attēls. Pārskata gadā piešķirto trūcīgo personu statuss Tukuma novadā, salīdzinot ar 2014.gadu un 2015.gadu

Izvērtējot pārskata periodā piešķirto trūcīgo personu statusa statistiku, varam secināt, ka 2015.gadā no Tukuma novadā dzīvesvietu deklarējušām personām 3% piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss, kā arī 2016.gadā no Tukuma novadā dzīvesvietu deklarējušām personām 3% piešķirts trūcīgās ģimenes (personas) statuss.

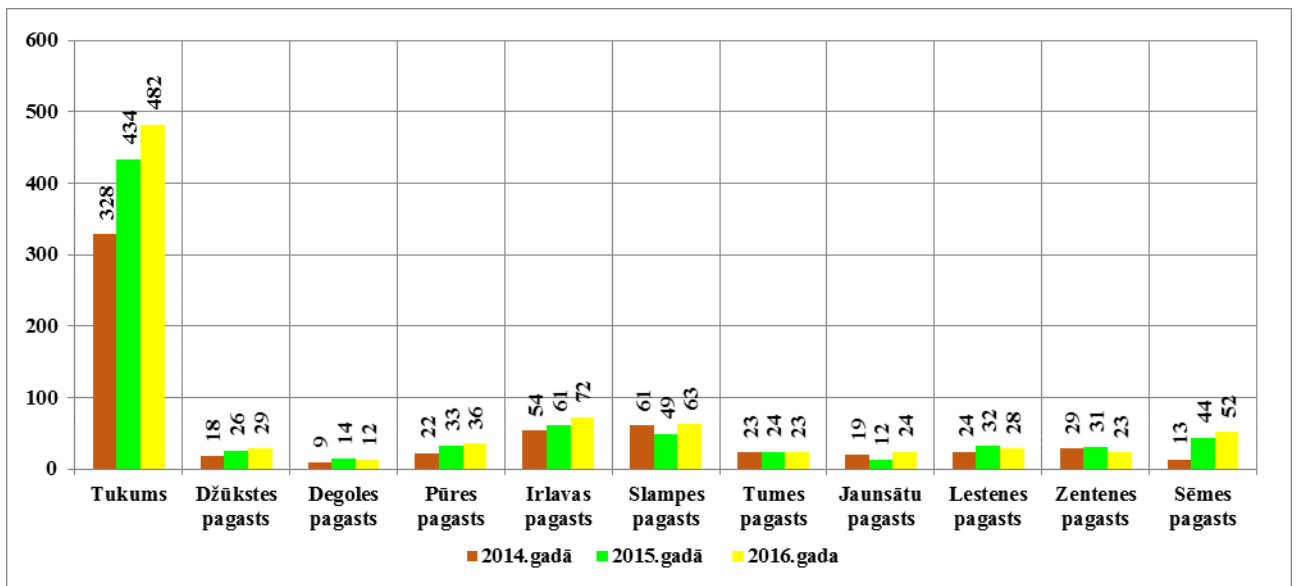
Spēkā esošo trūcīgo personu statusa dinamika 2016.gadā, salīdzinot ar 2015.gadu, skatāma 2.2.5.attēlā.

2.2.5.attēls. Spēkā esošo trūcīgo personu statuss 2016.gadā, salīdzinot ar 2015.gadu pa mēnešiem

2016.gadā Tukuma novadā dominē tendence samazināties trūcīgo personu skaitam. 2016.gada jūlijā trūcīgo personu skaits ir sasniedzis vismazāko skaitu, kopš novada izveides 2009.gadā.

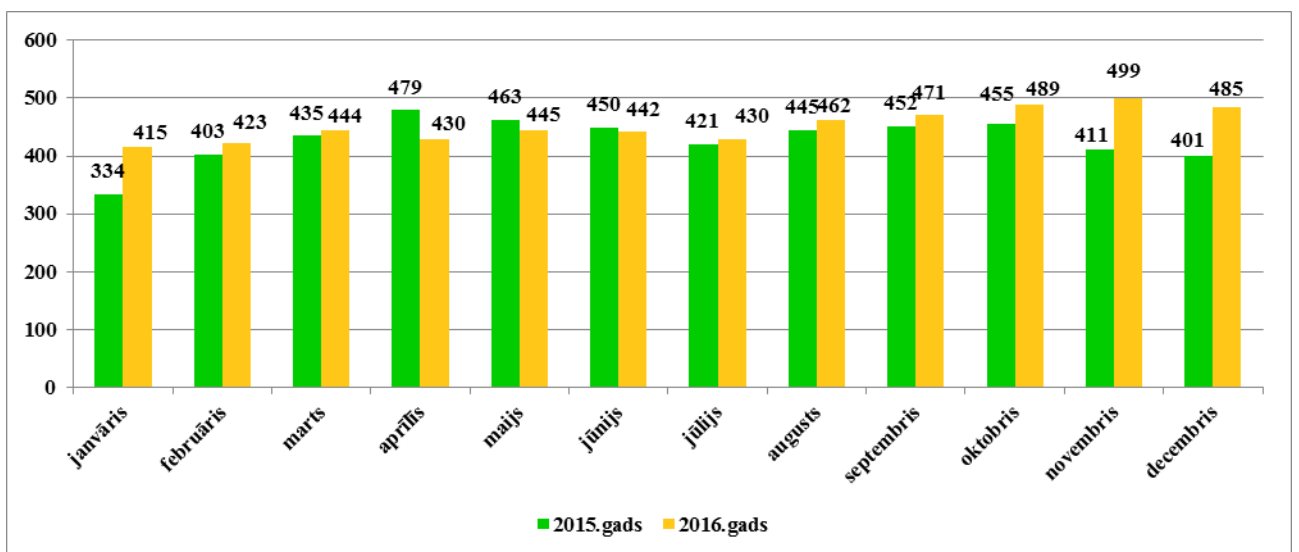
Tukuma novada sociālā dienesta piešķirto maznodrošināto personu statusa dinamika Tukuma novadā salīdzinājumā ar 2014., 2015.gadu atspoguļota 2.2.6.attēlā.

2.2.6.attēls. Pārskata gadā piešķirto maznodrošināto personu statusus Tukuma novadā, salīdzinot ar 2014.gadu un 2015.gadu

2016.gadā Tukuma novadā dzīvesvietu deklarējušas 30199 personas, no kurām par maznodrošinātām atzītas 844 personas (3%). Tukuma pilsētā 482 personas atzītas par maznodrošinātām (274 ģimenes). Visaugstākais maznodrošināto personu skaits ir Irlavas pagastā, kur no 1463 dzīves vietu deklarējušām personām 72 atzītas par maznodrošinātām (5%). Viszemākais maznodrošināto personu skaits ir Tumes pagastā, kur 1% dzīvesvietu reģistrējušās personas atzītas par maznodrošinātām.

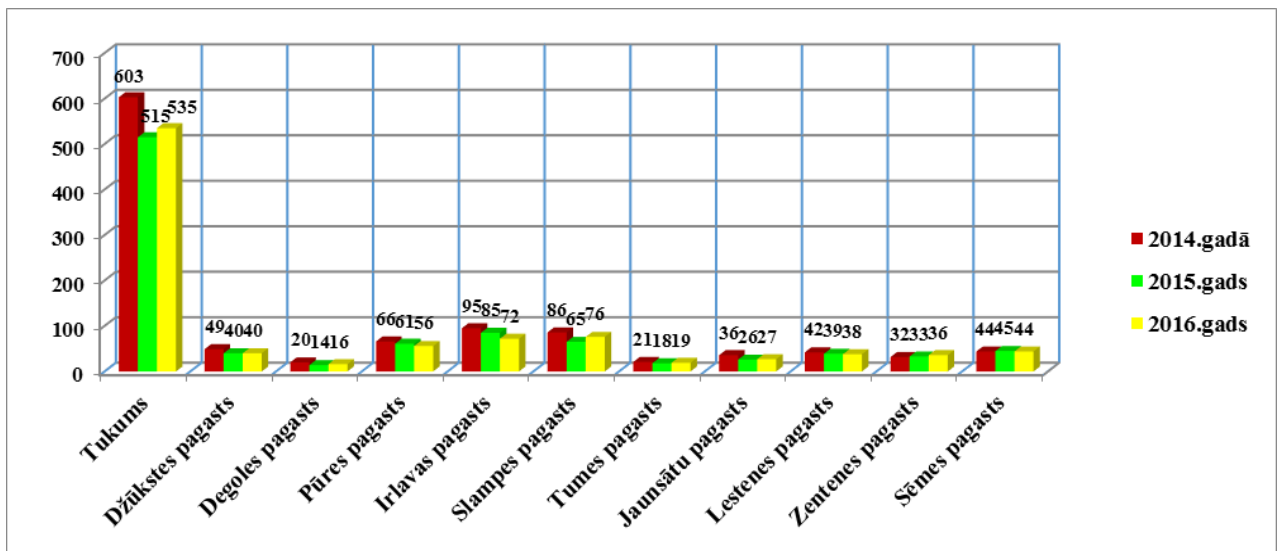
Savukārt spēkā esošo maznodrošināto personu statusa dinamika 2016.gadā skatāma 2.2.7.attēlā.

2.2.7.attēls. Spēkā esošo maznodrošināto personu statuss 2016.gadā pa mēnešiem

2016.gada novembra mēnesī maznodrošināto personu skaits ir sasniedzis vislielāko skaitu.

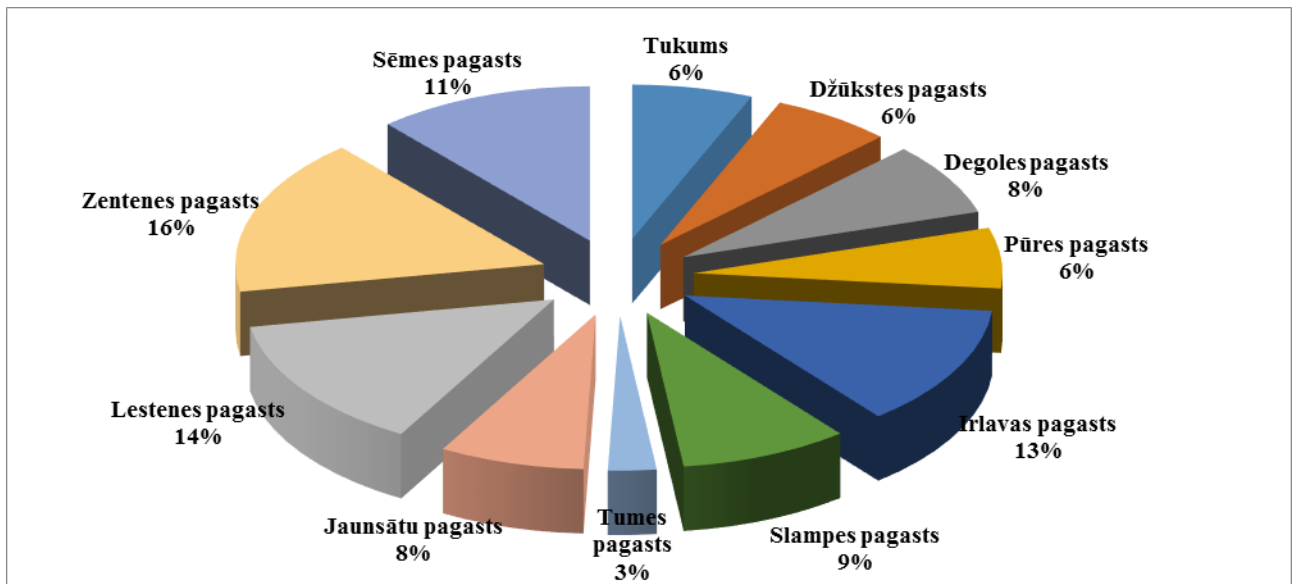
Turpmāk analizēti sociālās palīdzības saņēmēju skaitliskie rādītāji 2016.gadā Tukuma novadā salīdzinājumā ar 2015. un 2014.gadu.

2.2.8.attēls. Tukuma novada ģimeņu skaits, kuras saņēmušas pabalstus 2016.gadā salīdzinājumā ar 2015.gadu un 2014.gadu

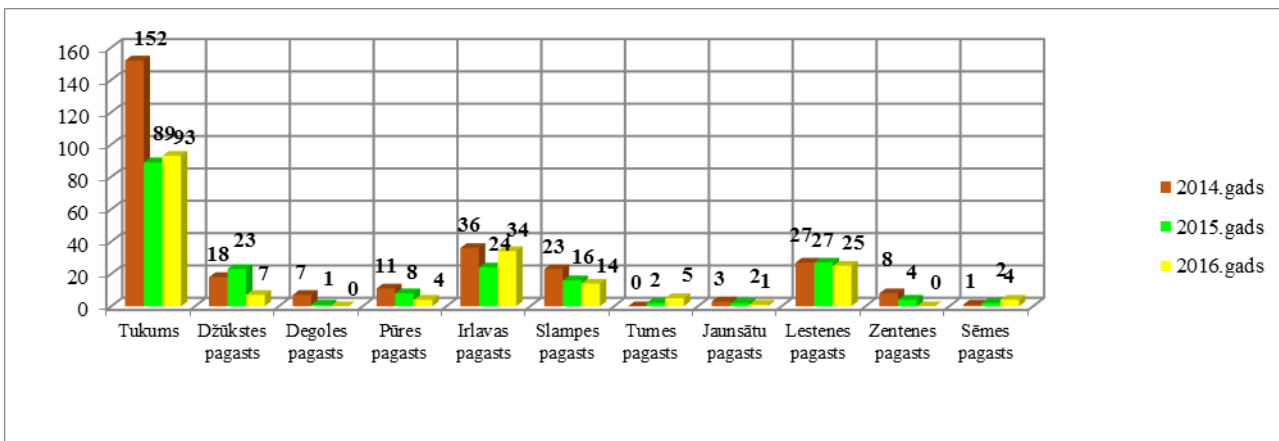
2016.gadā sociālos pabalstus saņēmušas Tukuma pilsētā 535 ģimenes (968 personas), Irlavas pagastā 72 ģimenes (151 persona), Slampes pagastā 76 ģimenes (125 personas), Pūres pagastā 56 ģimenes (78 personas), Džūkstes pagastā 40 ģimenes (71 persona), Sēmes pagastā 44 ģimenes (109 personas), Lestenes pagastā 38 ģimenes (70 personas), Jaunsātu pagastā 27 ģimenes (58 personas), Zentenes pagastā 36 ģimenes (65 personas), Tumes pagastā 19 ģimenes (38 personas), Degoles pagastā 16 ģimenes (37 personas).

2.2.9. attēlā atspoguļots pabalstu saņēmēju īpatsvars pret iedzīvotāju skaitu katrā teritorijā. Visvairāk pabalstu saņēmēju – 16% no teritorijas iedzīvotāju skaita – ir Zentenes pagastā, 14% no teritorijas iedzīvotāju skaita ir Lestenes pagastā, 13% no teritorijas iedzīvotāju skaita ir Irlavas pagastā, 11% no teritorijas iedzīvotāju skaita ir Sēmes pagastā, 9% no teritorijas iedzīvotāju skaita ir Slampes pagastā, 8% no teritorijas iedzīvotāju skaita ir Degoles un Jaunsātu pagastos. Vismazāk pabalstu saņēmēju – 3% no teritorijas iedzīvotāju skaita ir Tumes pagastā, 6% no teritorijas iedzīvotāju ir Tukumā, Pūres pagastā un Džūkstes pagastā.

2.2.9.attēls. Sociālās palīdzības pabalstu saņēmēju īpatsvars pret attiecīgās teritorijas iedzīvotāju skaitu (%) 2016.gadā

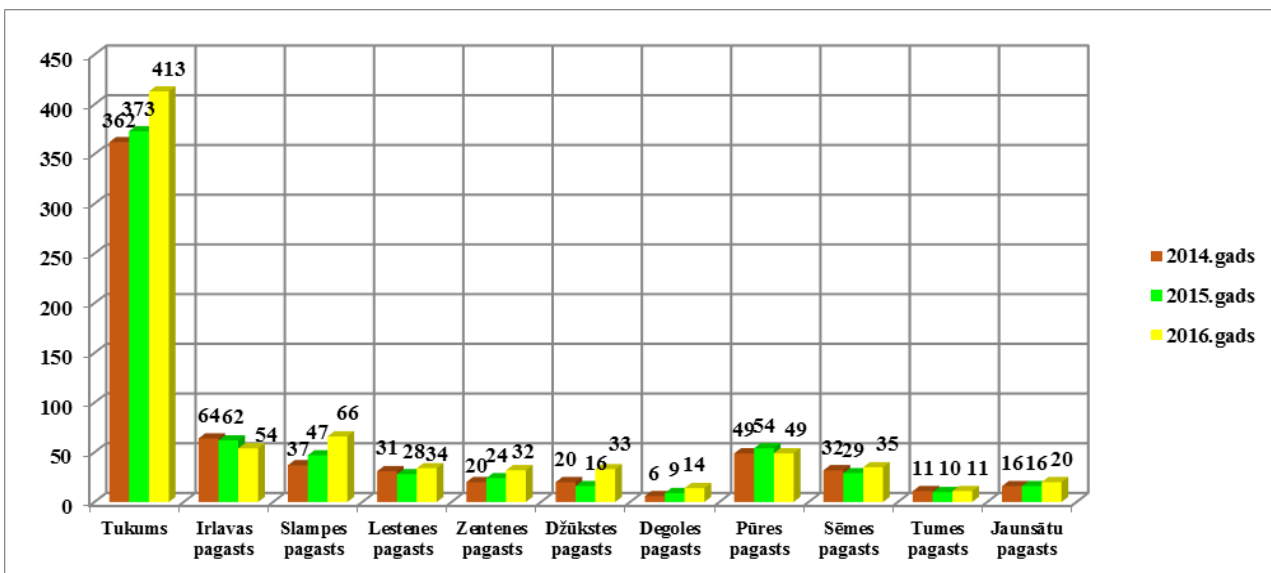
Pārskata periodā pabalsta garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai statistikas datus var aplūkot 2.2.10. attēlā.

2.2.10.attēls. Tukuma novada personu skaits, kuras saņēmušas pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai 2016.gadā salīdzinājumā ar 2014., 2015.gadu

2016.gadā garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai pabalstus saņēmušas Tukuma pilsētā 64 ģimenes (93 personas), Irlavas pagastā 15 ģimenes (34 personas), Slampes pagastā 8 ģimenes (14 personas), Džūkstes pagastā 5 ģimenes (7 personas), Lestenes pagastā 9 ģimenes (25 personas), Pūres pagastā 3 ģimenes (4 personas), Jaunsātu pagastā 1 ģimene (1 persona), Zentenes pagastā 0 ģimenes (0 personas), Degoles pagastā 0 ģimenes (0 personas), Sēmes pagastā 4 ģimenes (4 personas), Tumes pagastā 4 ģimenes (5 personas). Garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanas pabalstu saņēmēju skaits samazinās. Ja 2014.gadā tās bija 286 personas, 2015.gadā 198 personas, tad 2016.gadā 187 personas. Salīdzinājumā ar 2015.gadu samazinājums ir par 6%.

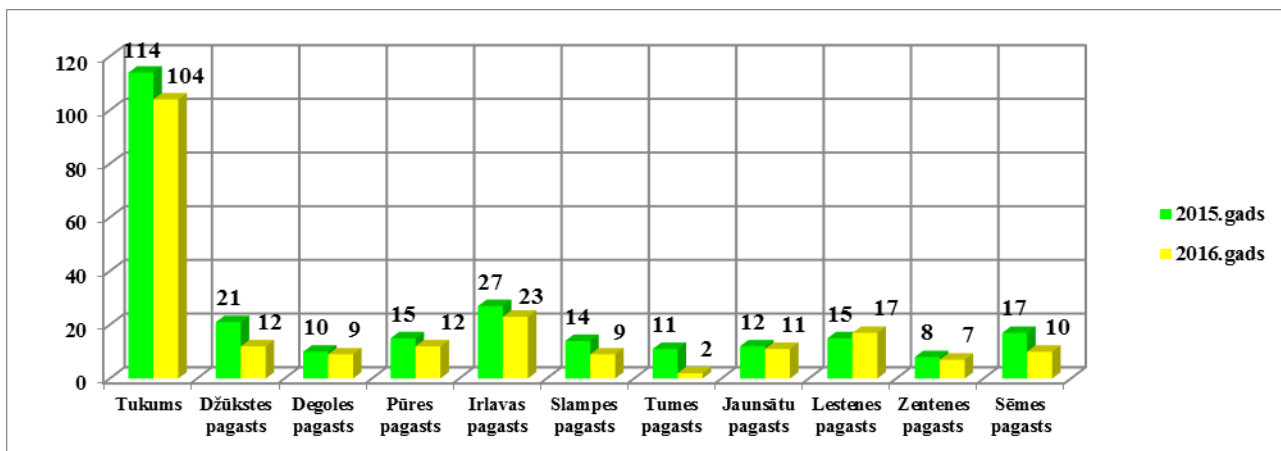
Dzīvokļa pabalstus 2016.gadā Tukuma pilsētā saņēma 413 ģimenes, Irlavas pagastā 54 ģimenes, Slampes pagastā 66 ģimenes, Lestenes pagastā 34 ģimenes, Zentenes pagastā 32 ģimenes, Džūkstes pagastā 33 ģimenes, Degoles pagastā 14 ģimenes, Pūres pagastā 49 ģimenes, Sēmes pagastā 35 ģimenes, Tumes pagastā 11 ģimenes, Jaunsātu pagastā 20 ģimenes. Statistikas datus var aplūkot 2.1.11. attēlā.

2.2.11.attēls. Tukuma novada ģimeņu skaits, kuras saņēmušas dzīvokļa pabalstu 2016.gadā salīdzinājumā ar 2014., 2015.gadu

Pārskata periodā, salīdzinot ar 2014., 2015.gadu, pieaudzis ģimeņu skaits, kuras saņēmušas dzīvokļa pabalstu. 2014.gadā dzīvokļa pabalstu saņēma 648 ģimenes, 2015.gadā – 668 ģimenes, bet 2016.gadā – 761 ģimene.

Pārskata periodā 216 bērniem piešķirtas brīvpusdienas izglītības iestādēs. Tukuma pilsētā 104 bērniem, Slampes pagastā 9 bērniem, Irlavas pagastā 23 bērniem, Lestenes pagastā 17 bērniem, Tumes pagastā 2 bērniem, Degoles pagastā 9 bērniem, Sēmes pagastā 10 bērniem, Džūkstes pagastā 12 bērniem, Jaunsātu pagastā 11 bērniem, Pūres pagastā 12 bērniem, Zentenes pagastā 7 bērniem. Salīdzinājumā ar 2015.gadu, kad brīvpusdienas piešķirtas 264 bērniem, 2015.gadā piešķirtas brīvpusdienas 216 bērniem, samazinājums par 19%. Statistikas datus var aplūkot 2.1.12. attēlā.

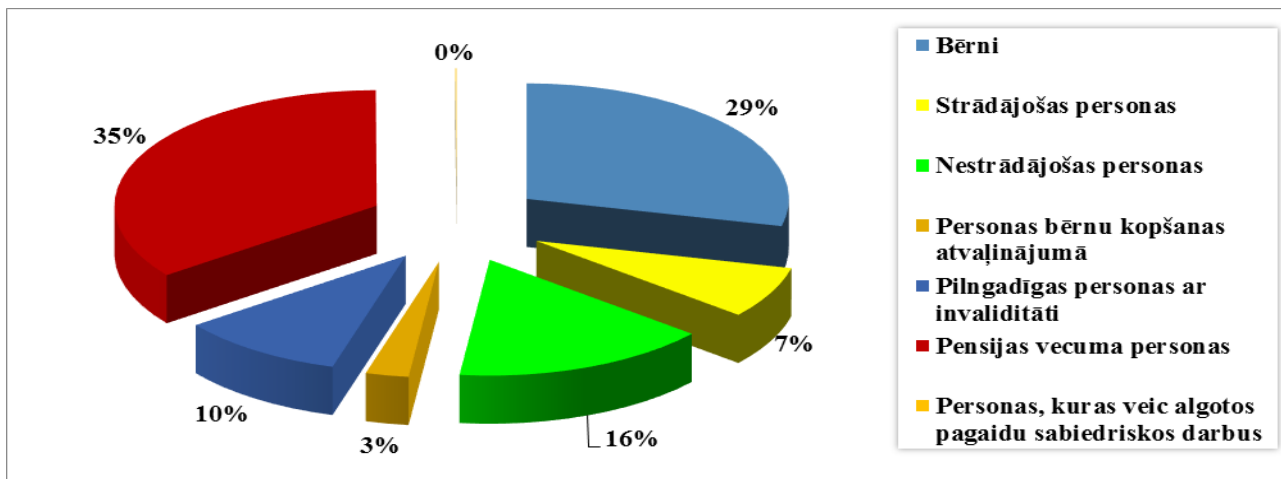

2.2.12.attēls. Bērnu skaits, kuriem piešķirtas brīvpusdienas izglītības iestādēs Tukuma novadā 2016.gadā, salīdzinot ar 2015.gadu

Pamatojums, kādēļ samazinājies bērnu skaits, kuriem piešķirtas brīvpusdienas izglītības iestādēs, jo Tukuma novada pašvaldībā darbojas atbalsta programma ģimenēm ar bērniem, kuras ietvaros tiek nodrošināta pirmsskolas izglītības iestādēs un izglītības iestādēs daļēji apmaksāta ēdināšana (75% no ēdināšanas izmaksām) bērniem no daudz bērnu ģimenēm, bērniem, kuriem noteikta invaliditāte un bērniem, kuri slimo ar celiakiju. Kā arī jebkuram Tukuma novada izglītības iestādes skolēnam ir iespējas iegādāties skolas kompleksās pusdienas ar 0,50 euro pašvaldības līdzfinansējumu no 2016.gada janvāra līdz septembrim, bet no 2016.gada septembra līdz decembrim ar 0,57 euro pašvaldības līdzfinansējumu.

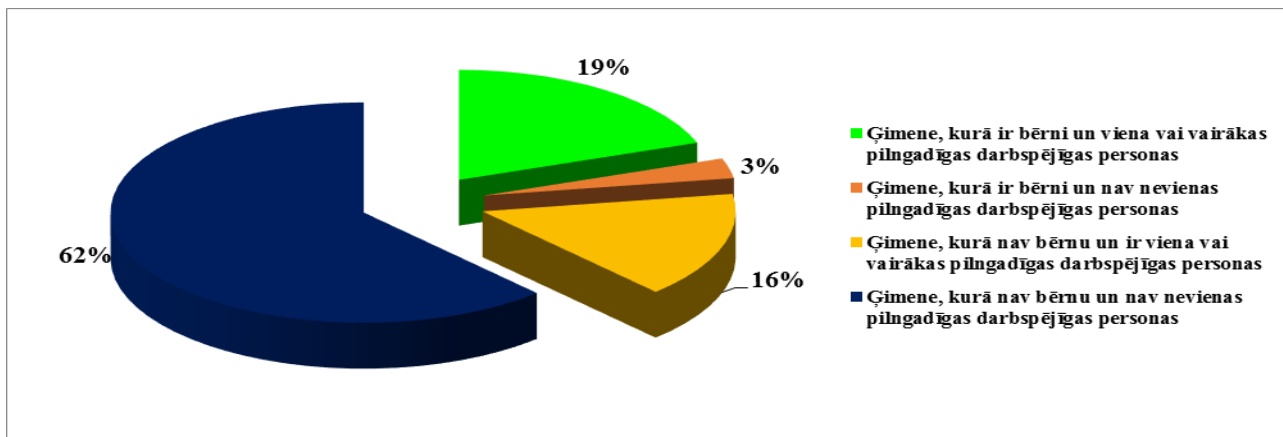
Tukuma novada pašvaldības atbalsta programmas ģimenēm ar bērniem ietvaros tiek nodrošinātas brīvpusdienas Tukuma novada pašvaldības bērniem, kuri nodoti aizbildnībā. 2015.gadā brīvpusdienas nodrošinātas 28 aizbildnībā nodotiem bērniem.

Pārskata periodā ienākumu testēto pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu saņēmēju raksturojums pēc ģimenes sastāva: 477 bērni, 262 nestrādājošas personas, 120 strādājošas personas, 583 pensijas vecuma personas, 44 personas bērna kopšanas atvaļinājumā, 170 pilngadīgas personas ar invaliditāti, 1 persona, kura veic algotos pagaidu sabiedriskos darbus. Procentuālais sadalījums atspoguļots 2.2.13. attēlā.

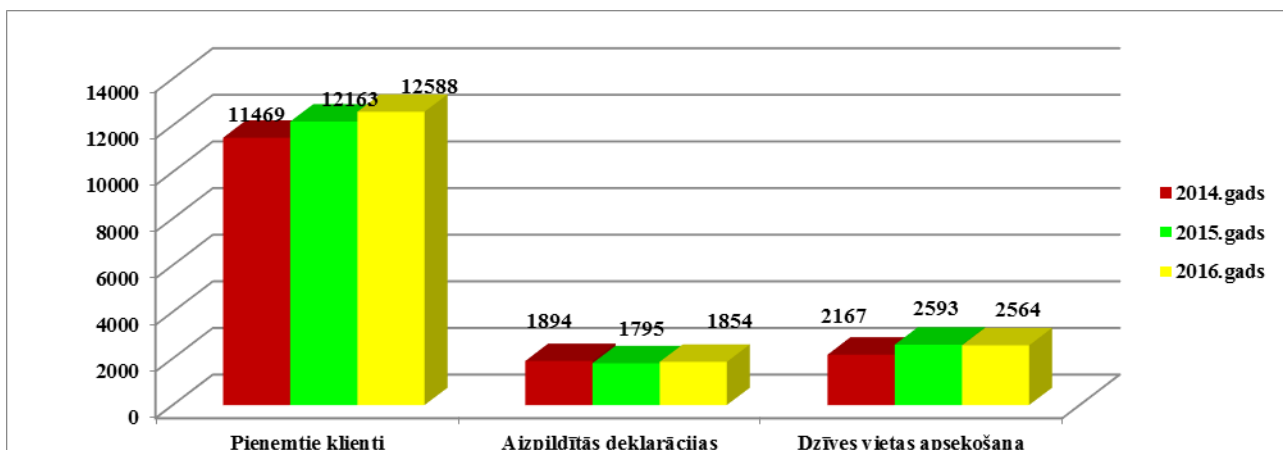
2.2.13.attēls. Ienākumu testēto pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu saņēmēju raksturojums pēc ģimenes sastāva 2016.gadā

Pārskata gadā, izvērtējot testēto pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu saņēmēju pēc ģimenes sastāva, konstatējam, ka testēto pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu saņem 172 ģimenes (740 personas), kurās ir bērni un viena vai vairākas pilngadīgas darbaspējīgas personas. 137 ģimenes (206 personas), kurās nav bērnu un ir viena vai vairākas pilngadīgas darbaspējīgas personas, 546 ģimenes (629 personas), kurā nav bērnu un nav nevienas pilngadīgas darbaspējīgas personas un 26 ģimenes (81 persona), kurā ir bērni un nav nevienas pilngadīgas darbaspējīgas personas. Procentuālā sociālās palīdzības pabalstu saņēmēju attiecība pēc ģimenes sastāva atspoguļota 2.2.14.attēlā.

2.2.14.attēls. Ienākumu testēto pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu saņēmēju raksturojums pēc ģimenes sastāva 2016.gadā

Pārskata periodā pieņemto klientu, aizpildīto deklarāciju un dzīvesvietu apsekošanu atspoguļojums 2.2.15.attēlā.

2.2.15.attēls. Sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļas darba rādītāji 2016.gadā

Pārskata gadā salīdzinājumā ar 2015.gadu ir palielinājies pieņemto klientu skaits par 4%, par 2% samazinājies klientu apsekošanas skaits dzīvesvietā, palielinājies aizpildīto deklarāciju skaits par 4%.

Pārskata periodā izveidotas 296 sociālās palīdzības klientu lietas, aktīvas 1678 sociālās palīdzības klientu lietas, no kurām pārskata periodā slēgtas 173 sociālās palīdzības lietas.

2.3. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

Budžeta izlietojumu 2016.gadā salīdzinājumā ar 2014. un 2015.gadu sociālo pakalpojumu nodrošināšanai skatīt 2.3.1.tabulā un 2.3.1., 2.3.2.attēlos.

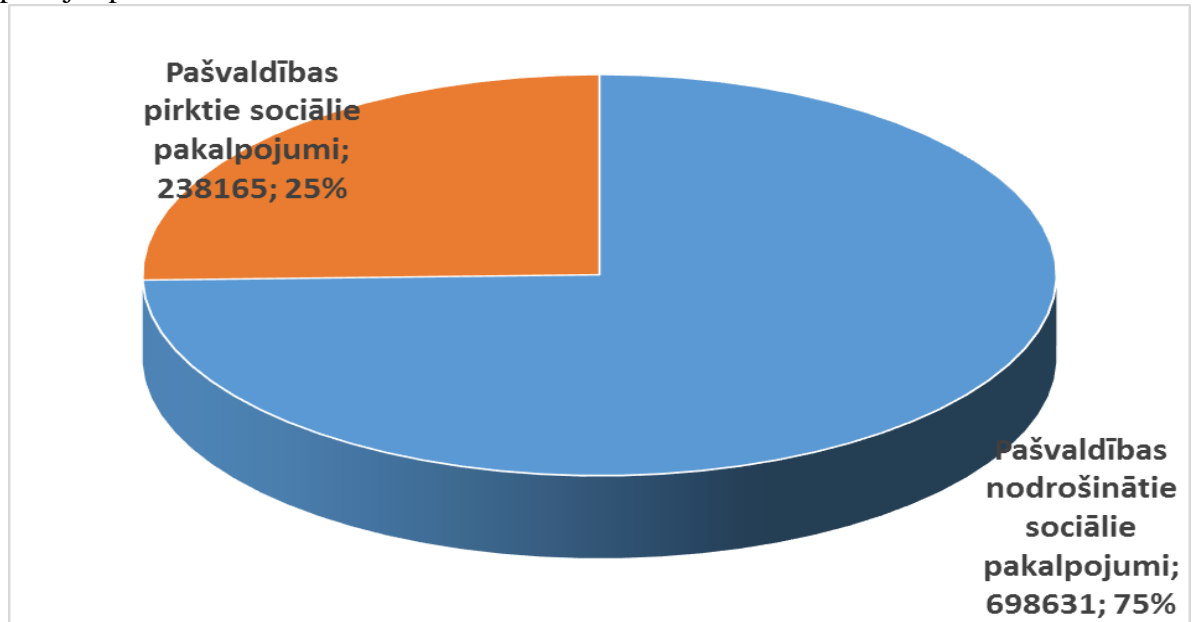
2.3.1.tabula

Budžeta izlietojums 2014., 2015. un 2016.gadā sociālo pakalpojumu nodrošināšanai Tukuma novadā

Sociālie pakalpojumi	Izlietotie līdzekļi 2014.gadā (Euro)	Izlietotie līdzekļi 2015.gadā (Euro)	Izlietotie līdzekļi 2016.gadā (Euro)
Kopā:	953858	1 004777	939 973
Pašvaldības nodrošinātie sociālie pakalpojumi:	720503	735 544	698 631
Aprūpe mājās	117806	105 486	114503
Irlavas bērnu nams/ patversme	300845	281 380	226754
Patversme	65165	67 431	80 050
Invalīdu dienas centrs „Saime”	103876	103 848	99 116
Bērnu dienas centrs „Saimīte”	31629	31 883	26 338
Jauniešu sociālais centrs	27049	21 479	21034
Slampes un Džūkstes pagastu kopienas centrs „Rīti”	74133	77 290	84 613
Patversme	25208	26 180	24 126
Dienas centrs	40165	43 087	46 996
Jauniešu centrs	8760	8023	13 491
Sociālo pakalpojumu centrs “Mežrozītes”		46 747	46 223
Pašvaldības pirktie sociālie pakalpojumi:	233355	269 233	238 165
Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojums pieaugušajiem	172916	207 248	169 765
Pansionāts Rauda	121089	151 890	132 040
Irlavas SK slimnīca	51827	54 883	37 418
Pansionāts „Lauciena”	0	475	307
Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojums bērniem	56910	60620	61 454
Latvijas SOS	38430	40320	40 335
Centrs Elizabete	18480	20300	21119
Citi sociālie pakalpojumi	3529	1057	6946
Sociālā rehabilitācija „Dzīvesprieks”	2210	941	0
Sociālā rehabilitācija – ģimenes/personas asistents			2710
Sociālā rehabilitācija „Pakāpieni”	396	116	1436
Patversme	22	0	0
Psihologa pakalpojumi kopā	901	308	2594
Smilšu spēles terapija			2100
Klīniskā psihologa izpēte			494
Īslaicīgā sociālā aprūpe bērnam			46
Krīzes centrs Paspārne			160
Valsts apmaksāta sociālā rehabilitācija no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem	1836	1950	2405

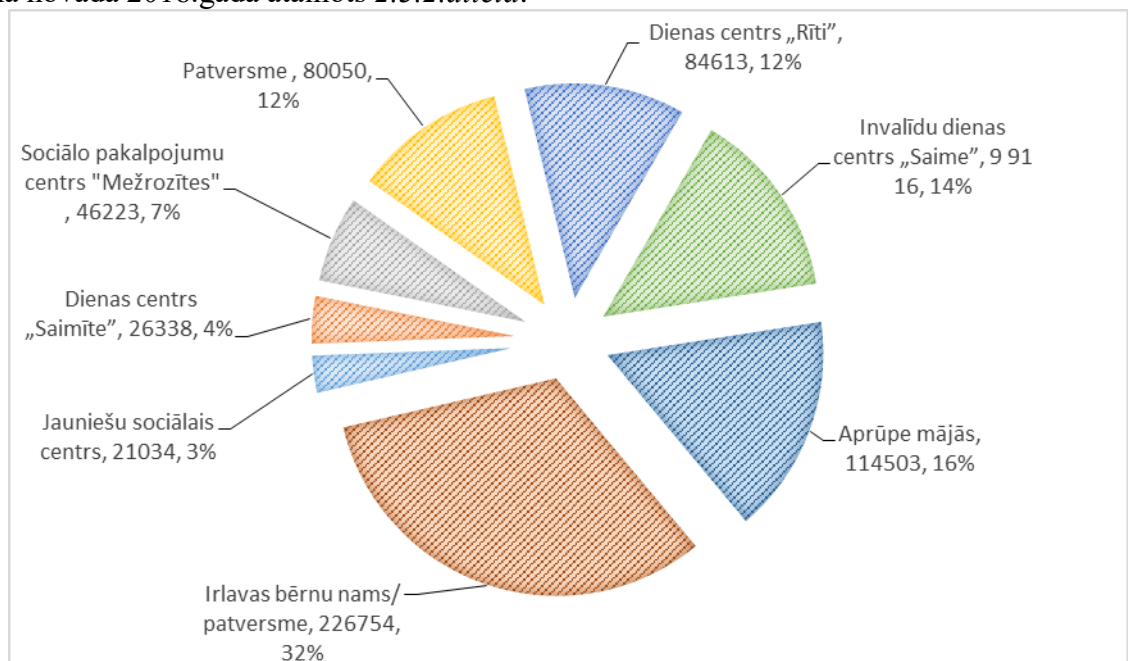
Sociālie pakalpojumi	Izlietotie līdzekļi 2014.gadā (Euro)	Izlietotie līdzekļi 2015.gadā (Euro)	Izlietotie līdzekļi 2016.gadā (Euro)
Valsts apmaksāta sociālā rehabilitācija vardarbībā cietušām pilngadīgām personām		2182	
dzīvesvietā		176	0
krīzes centrā		2006	772

Pašvaldības nodrošināto un pirktu sociālo pakalpojumu budžeta izlietojuma attiecību proporcijas procentos atainotas 2.3.1. attēlā.

2.3.1.attēls. Budžeta izlietojums sociālo pakalpojumu nodrošināšanai Tukuma novadā 2016.gadā izlietotie līdzekļi; %

Savukārt, budžeta izlietojums pašvaldības nodrošinātajiem sociālajiem pakalpojumiem Tukuma novadā 2016.gadā atainots 2.3.2.attēlā.

2.3.2.attēls. Budžeta izlietojums pašvaldības nodrošināto sociālo pakalpojumu finansējumam Tukuma novadā 2016.gadā finansējums euro; %

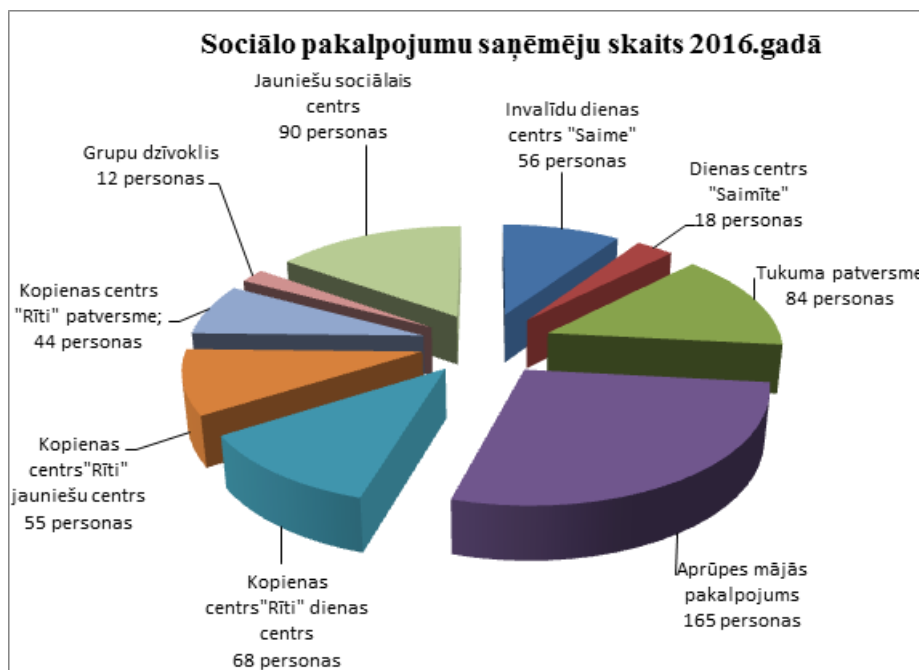
Vislielākais finansējums pārskata periodā ir izlietots ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšanai Irlavas bērnu namā- patversmē – 226 754 jeb 32 % no visiem pašvaldības nodrošinātajiem pakalpojumiem (tiek vērtēts tikai pašvaldības asignējumos piešķirtais finansējums). Nākamais lielākais izlietotais finansējums ir aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai – 114 503 *euro* jeb 16% un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšanai Invalīdu dienas centrā „Saime” – 99 116 *euro* jeb 14 % no visiem pašvaldības nodrošinātajiem pakalpojumiem.

Sociālos pakalpojumus Tukuma novada pašvaldībā nodrošina Sociālo pakalpojumu nodaļa, kuras galvenās funkcijas un pienākumi ir nodrošināt sociālos pakalpojumus Tukuma novada iedzīvotājiem, invalīdiem, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem, ģimenēm ar bērniem, bezpajumtniekiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams, kā arī noteikt katrai personai, kura pieprasījusi sociālo pakalpojumu, nepieciešamo pakalpojumu apjomu un saturu.

Nodaļas darbu pārskata periodā organizē nodaļas vadītāja. Sociālo pakalpojumu nodaļas funkciju īstenošanai nodaļas struktūru veido tās darbības virzieniem atbilstošas apakšvienības:

- Invalīdu dienas centrs „Saime”;
- Dienas centrs „Saimīte”;
- Tukuma patversme;
- Jauniešu sociālais centrs;
- Aprūpes mājās dienests;
- Slampes un Džūkstes pagastu kopienas centrs „Rīti”
- Sociālo pakalpojumu centrs „Mežrozītes”.

Kopā sociālo pakalpojumu 2016.gadā ir saņēmušas 579 personas, kas ir par septiņpadsmit personām vairāk nekā 2015.gadā. Analītiski par pakalpojumu sniedzēju grupām pakalpojumu saņēmēju skaits redzams 2.3.3.attēlā.

2.3.3.attēls Sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits 2016.gadā

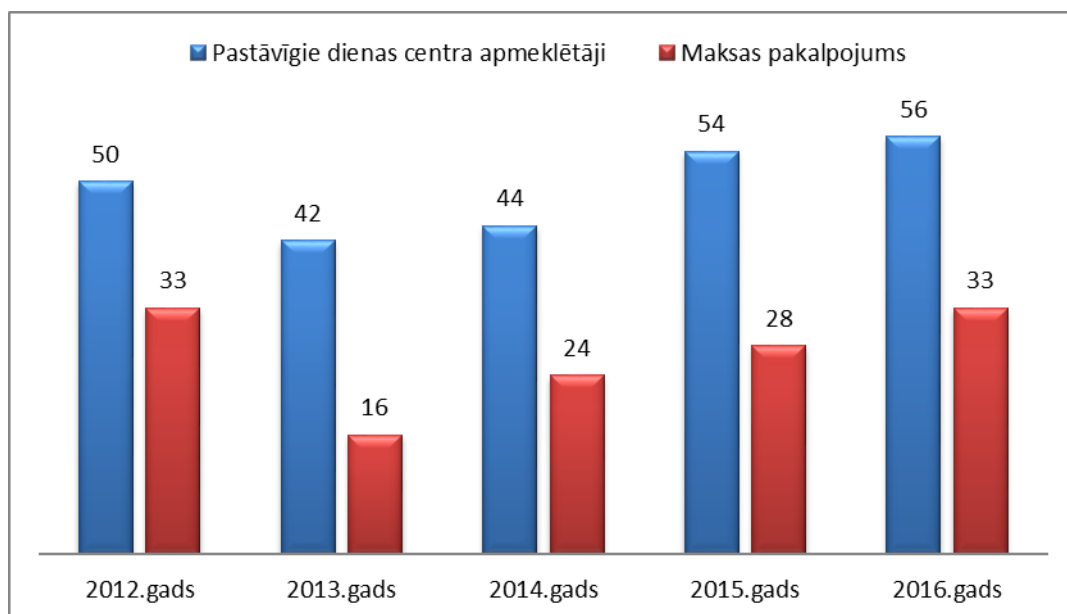
Invalidu dienas centrs „Saime”

Invalidu dienas centrs „Saime” (turpmāk – Dienas centrs) ir Aģentūras sociālo pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kas sniedz sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumus Tukuma novadā dzīvojošām personām ar invaliditāti, kuri sasnieguši 16 gadu vecumu. Dienas centra darbības mērķis ir radīt personām ar visa veida invaliditāti iespējas integrēties sabiedrības dzīvē, paaugstināt pašnoteikšanās un pašaprūpes iespējas, trenēt arodiemaņas, lai, aktivizējot savus iekšējos resursus, paaugstinātu dzīves kvalitāti un konkurēt spēju kopējā darba tirgū. Ikdienas nodarbībās tiek apgūta adīšana, tamborēšana, pērļošana, šūšana, aušana, gleznošana, kokapstrāde utt. Katram patstāvīgam dienas centra apmeklētājam tiek izstrādāts individuālās sociālās rehabilitācijas plāns.

Dienas centrā pakalpojumu nodrošina 12 darbinieki, t.sk. 8 sociālā darba speciālisti. Centrā ir pieejami sociālā darbinieka, fizioterapeita, sociālo rehabilitētāju, sociālo aprūpētāju un aprūpētāja pakalpojumi.

2016.gadā Dienas centra pakalpojumus saņēma 56 pastāvīgie Dienas centra apmeklētāji, savukārt, maksas pakalpojumus saņēma 33 personas ar invaliditāti, kuras nav pastāvīgie Dienas centra apmeklētāji.

Dienas centra apmeklētāju skaitliskais sadalījums pret apmeklētājiem, kuri pakalpojumus izmantoja kā maksas pakalpojumu salīdzinājumā 2012., 2013., 2014., 2015. un 2016. gadā attēlots 2.3.4.attēlā.

2.3.4.attēls *Invalidu dienas centra „Saime” apmeklētāju skaits*

2016.gadā Dienas centra apmeklētāju skaits turpina palielināties, salīdzinot ar 2015.gadu, par 2 klientiem. Vienlaicīgi par 5 personām palielinājies to personu skaits, kas izmantoja Dienas centra maksas pakalpojumus (fizioterapiju un masāžas). Viens no iemesliem apmeklētāju pieaugumam ir saistīts ar telpu atrašanos pilsētas centrā un telpu pielāgošanu cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem.

Dienas centrs turpina sadarboties ar nevalstisko organizāciju sektoru (turpmāk – NVO), lai veicinātu personu ar invaliditāti integrāciju sabiedrībā, piedalās NVO rīkotajos sporta, kultūras un izglītojošajos pasākumos.

Dienas centrs organizēja vairākus pasākumus (Valentīndiena, Lieldienu pasākumi dienas centrā, Lieldienas pasākums Tukuma patversmē un pansionātā „Rauda”, ģimenes dienas pasākums utt.). Kopā ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem tika aorganizēti un realizēti tādi pasākumi kā „Līgo dienas pasākums Durbes estrādē”, „Veselības diena”, „Senioru dienai veltīts pasākums Slampes pagastā” un „Ziemassvētku pasākums Tukuma kultūras namā”. Aktivitātes 2.3.5., 2.3.6., 2.3.7.un 2.3.8.attēlos.

2.3.5 un 2.3.6.attēli. Ģimenes dienas pasākums

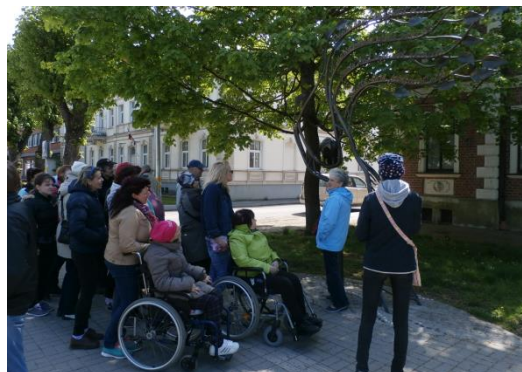

2.3.7.attēls. Līgo pasākums Durbes estrādē 2.3.8.attēls. Veselības dienas pasākums

2016.gadā dienas centrs piedalījās Tukuma NVO rīkotajā festivālā „Solis ceļā pie Jums”. Savukārt dienas centra ansamblis ar savu koncertu iepriecināja Sociālās aprūpes centru „Tērvete”. Kā arī tika organizēta ekskursija uz Liepāju, aktivitātes 2.3.9., 2.3.10. un 2.3.11.attēlos.

2.3.9.attēls. Dienas centra ansamblis

2.3.10.attēls. Ekskursija Liepājā

2.3.11.attēls. Ekskursija Liepājā

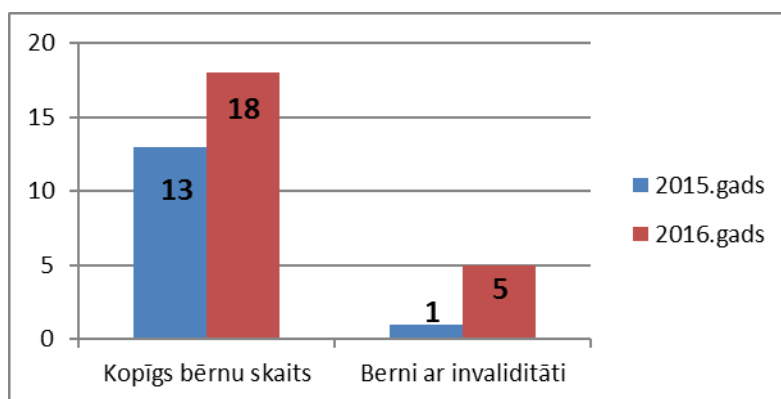
Nodrošināta darbinieku profesionālā pilnveide – 6 grupu supervīzijas sesijas kopā ar Dienas centru „Saime”. Veikta darbinieku darba rādītāju izvērtēšana, kas sekmējusi precīzāku 2016.gada plānu izstrādi attiecībā uz darbinieku pēcdiploma apmācību tematiku, paaugstinājusies darbinieku

vēlme papildināt zināšanas specializācijā. Kopējā Dienas centra 2016.gada budžeta izpilde 99 116 *euro*.

Dienas centrs „Saimīte”

Dienas centrs „Saimīte” (turpmāk – DC „Saimīte”) ir Aģentūras sociālo pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kas sniedz sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumus Tukuma novadā dzīvojošiem bērniem – ar smagiem garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem no 3 līdz 16 gadiem un bērniem vecumā no 1,5 līdz 5 gadiem, kuru ģimenes ir Aģentūras redzeslokā. DC „Saimīte” tiek nodrošinātas individuālās konsultācijas bērnu vecākiem.

2016. gadā DC „Saimīte” pakalpojumu saņēma 18 bērni, no tiem 5 bērni ar invaliditāti. Skaitliskais sadalījums bērnu ar invaliditāti pret kopējo apmeklētāju skaitu 2015. un 2016. gadā attēlots 2.3.12.attēlā.

2.3.12.attēls. Dienas centra „Saimīte” apmeklētāju skaits 2015. un 2016. gadā

DC „Saimīte”, kopā ar dienas centru „Saime” organizēja dažādus pasākumus (Lieldienu pasākumu, ģimenes dienai veltītu pasākumu utt.). Kopā ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem tika organizēti un realizēti tādi pasākumi kā „Līgo dienas pasākums Durbes estrādē”, „Veselības diena” un „Ziemassvētku pasākums Tukuma pilsētas Kultūras namā”. Aktivitātes 2.3.13. un 2.3.14. attēlos.

2.3.13. un 2.3.14.attēli. Lieldienu pasākums

DC „Saimīte” strādā sociālais darbinieks un 2 sociālie aprūpētāji. 2016.gadā nodrošināta darbinieku profesionālā pilnveide – 6 grupu supervīzijas kopā ar Dienas centra „Saime” darbiniekiem, veikta darbinieku darba rādītāju izvērtēšana. Darbinieki apmeklējuši profesionālās pilnveides kursus. DC „Saimīte” 2016.gada budžeta izpilde ir 26 338 *euro*.

Tukuma patversme

Tukuma patversme (turpmāk – Patversme) ir Aģentūras sociālo pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kura pašvaldībā nodrošina īslaicīgu naktsmītni, siltu uzturu, personīgās higiēnas iespējas, sociālā darbinieka konsultācijas personām bez noteiktas dzīvesvietas. Tiek nodrošināta iespēja pārnakšņot vīriešu un sieviešu istabās. Ja gaisa temperatūra ārā ir zemāka par -10°C, tiek nodrošināta klientu uzņemšana telpās visu diennakti. Patversmes klientiem ir iespēja vienu reizi

nedēļā saņemt medmāsu konsultāciju (2016.gadā medmāsa sniedza 226 konsultācijas) un medicīnisko aprūpi Patversmes telpās. Patversmē pakalpojumu nodrošina 1 sociālais darbinieks darbam ar bezpajumtniekiem un 3 dežuranti-kurinātāji, telpu tīrību nodrošina apkopēja (0,5 slodzes).

Patversmes pakalpojumus 2016.gadā izmantoja 74 personas un krīzes situācijā nonākušās 4 ģimenes (4 pilngadīgās personas un 6 bērni), kopā 84 personas.

2016.gadā vēl aizvien ir aktuāls jautājums par sociālās aprūpes un uzraudzības nodrošināšanu bezpajumtniekiem, dokumentu noformēšanu ārstēšanai stacionārā un ievietošanai ilgstošās aprūpes iestādēs – bezpajumtnieki sociālā darbinieka redzeslokā nonāk ar dziļām veselības problēmām, personas nespēj nodrošināt savas pamatvajadzības, nepieciešama medicīniskā un sociālā aprūpe. Situāciju saasina pajumtes, sociālo attiecību, finansiālo resursu neesamība.

Patversmēs klientiem tika organizētas atbalsta grupas „Bepajumtnieku sociālās kompetences paaugstināšana”, notika 30 nodarbības (vidēji 9 personas vienā nodarbībā). Aktivitātes *2.3.15.attēlā*.

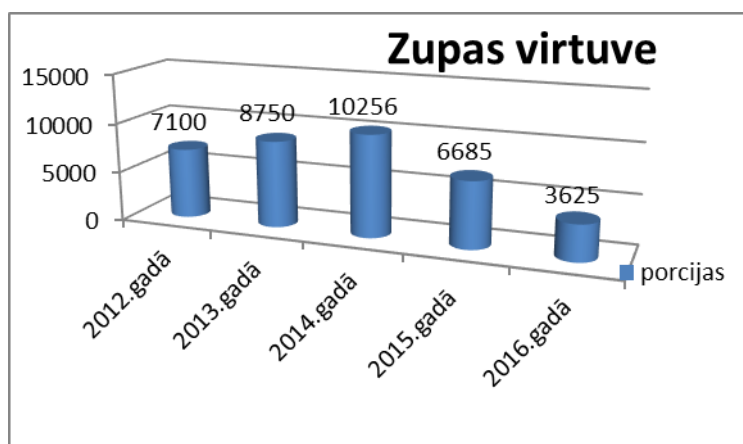

2.3.15.attēls. Nodarbība Tukuma patversmē

Patversmē turpina izmitināt vienkāršoti pielāgotās telpās iereibušās personas bez noteiktās dzīvesvietas, jo šis jautājums pašvaldībā ir tikpat aktuāls kā iepriekšējos gados.

Patversmes sociālais darbinieks kopā ar aprūpes mājās mobilās brigādes šoferi vienu reizi nedēļā no plkst. 18.00 līdz plkst. 22.00 veic apzināto bezpajumtnieku pulcēšanos vietu apsekošanu, sniedzot informāciju par patversmes pakalpojumiem un motivējot sadarboties ar Aģentūru savu sociālo problēmu risināšanā.

Patversme turpina sadarbību ar Latvijas Sarkanā Krusta Tukuma komiteju, nodrošinot patversmes klientus ar apģērbu. 2016.gadā sadarbībā ar Latvijas Sarkanā Krusta Tukuma komiteju un Invalīdu dienas centru „Saime” (centra klienti veic brīvprātīgo darbu zupas izdalē) turpinās Zupas virtuves darbība 3 reizes nedēļā. Kopā pa 2016.gadu tika izsniegtas 3625 zupas porcijas, no kurām 1750 porcijas tika sagatavotas un izsniegtas Latvijas Sarkanā Krusta Tukuma komitejai, sadarbojoties ar nodibinājumu „Borisa un Ināras Teterevu fonds”. Kopā izsniegtās zupas porcijas salīdzinājumā ar 2012., 2013., 2014., 2015. un 2016. gadu attēlots *2.3.16.attēlā*.

2.3.16.attēls. Zupas virtuvē izsniegto porciju skaits

Patversmes telpās darbojas HIV profilakses punkts un šļirču apmaiņas punkts, kuros uz terminētā līguma pamata strādā ielu darbinieks. Pateicoties abu punktu darbībai, 2016.gadā tika nodrošināti sekundārās profilakses darbi narkotiku lietotājiem. Tika izplatīta izglītojoša informācija

narkotiku lietotāju vidū, motivējot lietotājus uzsākt ārstēšanos no atkarībām, bija iespēja veikt dažādu infekciju slimību testus. Tukuma pašvaldībā HIV profilakse un šļirču apmaiņa notiek sadarbībā ar Slimību profilakses un kontroles centru.

Pateicoties sadarbībai ar Slimību profilakses un kontroles centru, jebkuram interesentam bez maksas bija iespēja veikt HIV (*veica 3 personas*), hepatītu C un B (*veica 8 personas*), sifilisu (*veica 1 persona*) ekspersstestu vienā no Aģentūras aprūpes istabām (Tukuma patversmē, Celtnieku ielā 3 vai Aviācijas ielā 3, Tukumā). Kopumā tika veikti 12 ekspersstesti.

Ielu darbinieks intravenozo lietotāju vidū veica šļirču un adatu apmaiņu, prezervatīvu izdali un informāciju par šļirču apmaiņas punkta sniegtajiem pakalpojumiem. 2016.gadā tiek turpināts veikt ielu darba elektronisko uzskaiti, kurā ir atspoguļota informācija par savākto izlietoto šļirču un adatu skaitu, par izsniegto sterilo šļirču, adatu un citu materiālu skaitu.

Kopā ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem tika organizēti un realizēti tādi pasākumi kā „Līgo dienas pasākums Durbes estrādē”, „Veselības diena”, „Senioru dienai veltīts pasākums Slampes pagastā” un „Ziemassvētku pasākums Tukuma pilsētas Kultūras namā”. Aktivitātes 2.3.17. un 2.3.18.attēlos.

2.3.17.attēls. Līgo pasākums

2.3.18.attēls. Ziemassvētku pasākums

Patversmes 2016.gada budžeta izpilde 80 050 euro.

Aprūpes mājās dienests

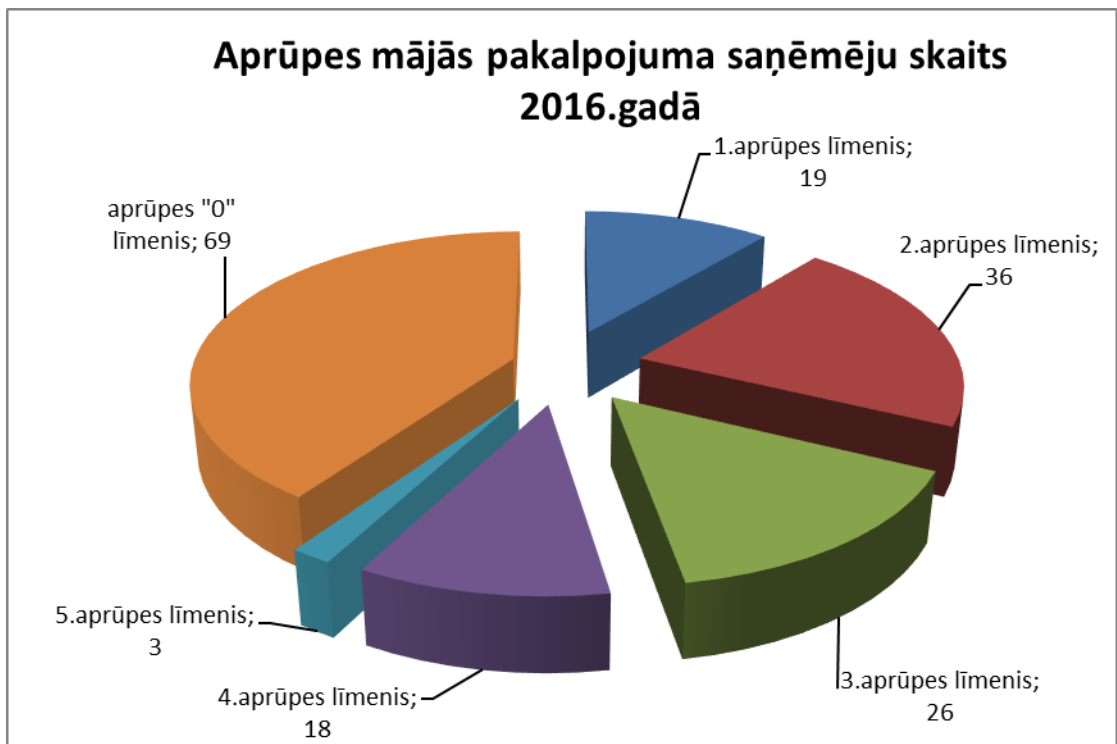
Aprūpes mājās dienests ir Aģentūras sociālo pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kura nodrošina aprūpi mājās pensijas vecuma cilvēkiem, personām ar invaliditāti un augsta sociālā riska ģimenēm. Katram aprūpes pakalpojuma saņēmējam tiek izstrādāts individuālais aprūpes plāns, kurš tiek koriģēts vismaz reizi gadā. Aprūpes mājās pakalpojumu Tukuma novadā 2016.gadā nodrošināja 1 sociālais darbinieks darbam ar veciem cilvēkiem, 1 sociālais aprūpētājs, 15 aprūpētāji, 1 šoferis-aprūpētājs, 1 medicīnas māsa (0,5 slodzes). Aprūpes mājās dienests atrodas Dārza ielā 11/13, Tukumā, Tukuma novadā.

Aprūpes mājās dienesta 2016.gada budžeta izpilde 114 503 euro.

2016.gadā aprūpes mājās pakalpojumu saņēma 165 personas, no tām 6 personām 2015.gada laikā tika pārvērtēts un mainīts aprūpes līmenis.

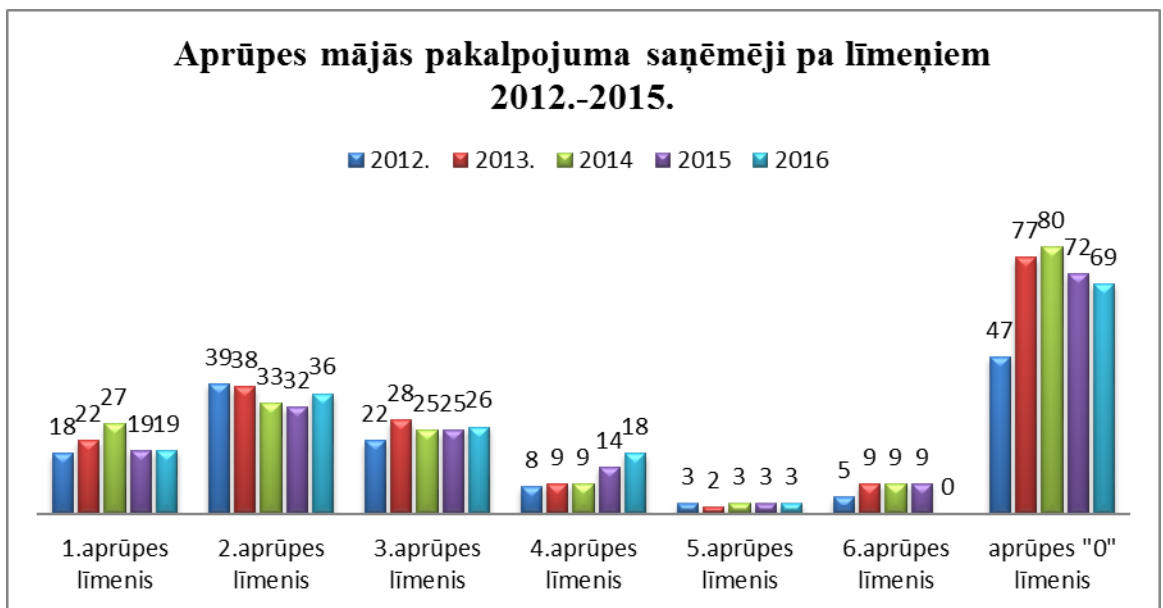
1.līmeņa aprūpe – 19 personas
2.līmeņa aprūpe – 36 personas
3.līmeņa aprūpe – 26 personas
4.līmeņa aprūpe – 18 personas
5.līmeņa aprūpe – 3 personas
0.līmeņa aprūpi – 69 personas, no tām 12 ģimenes (23 pieaugušie un 43 nepilngadīgie bērni).

Aprūpes mājās pakalpojuma saņēmēju skaits pa līmeņiem ir attēlots 2.3.19.attēlā.

2.3.19. attēls. Aprūpes mājās pakalpojuma saņēmēju skaits pa aprūpes līmeņiem

Aprūpes mājās saņēmēju skaits pa aprūpes līmeņiem 2012., 2013., 2014., 2015. un 2016. gadās ir attēlots 2.3.20. attēlā.

2.3.20. attēls. Aprūpes mājās pakalpojuma saņēmēji pārskata gadā pa aprūpes līmeņiem salīdzinājumā ar 2012., 2013., 2014., 2015. gadiem

Ar Tukuma novada Domes 2015.gada 26.marta saistošiem noteikumiem Nr.10 aprūpes mājās pakalpojums tika nodrošināts 5 aprūpes līmeņos.

Aprūpes mājās dienestā turpina darbu Mobilā aprūpes brigāde (turpmāk – MAB), kura sniedz pakalpojumu pagasta iedzīvotājiem un nodrošina „0.aprūpes” līmeni augsta sociālā riska ģimeņu uzraudzību un rehabilitāciju dzīvesvietā, gan pagastos, gan pilsētā kopā ar sociālo darbinieku. Pārskata periodā tā tiek nodrošināta 4 pensijas vecuma vientuļajām personām un 12 ģimenēm (23 pieaugušiem un 43 nepilngadīgiem bērniem).

MAB nodrošina arī aprūpes dienesta klientu transportu uz/no ārstniecības iestādi un iespēju robežās sociālajam darbiniekam darbā ar veciem cilvēkiem transportu apsekošanām.

Aprūpes mājās dienestā turpina darbu medicīnas māsa, kura aprūpes istabās Celtnieku ielā 3 un Aviācijas ielā 3 nodrošina primārās veselība aprūpes pakalpojumus un konsultācijas divas reizes nedēļā.

2016.gadā nodrošināta darbinieku profesionālā pilnveide „Profesionālās kompetences pilnveide sociālā darba speciālistiem darbā ar personām ar garīga rakstura traucējumiem (psihiskas saslimšanas un garīgās attīstības traucējumi)”.

Sociālo pakalpojumu centrs „Mežrozītes”

Kopš 2015. gada Sociālo pakalpojumu centrā „Mežrozītes” (turpmāk – pakalpojumu centrs) tiek nodrošināti divi sociālie pakalpojumi – aprūpe mājās un grupu dzīvoklis.

Grupu dzīvokļa pakalpojums ir paredzēts cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, kuriem ikdienā ir nepieciešams atbalsts, bet kuriem nav nepieciešama ilgstošā aprūpe. Grupu dzīvokļa mērķis ir cilvēkam nodrošināt mājokli un atbalstu sociālo problēmu risināšanā un veicināt pārmaiņas, kuru rezultātā viņš pēc iespējas ātrāk un labāk apgūtu nepieciešamās iemaņas un prasmes, lai spētu dzīvot patstāvīgi. Grupu dzīvoklī ir iebūvēta virtuve, rehabilitācijas telpa ar izeju uz terasi, dušas telpas un tualetes, kas piemērotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. 2016.gadā Grupu dzīvokļa pakalpojumu saņēma 12 personas, kas ir par 4 personām vairāk nekā 2015.gadā. 1 persona uzsākusi pakalpojuma saņemšanu pēc uzturēšanas Valsts sociālas aprūpes iestādes.

Pakalpojumu centrā Aprūpes mājās pakalpojums 2016.gadā tika nodrošināts sešiem sociālo dzīvokļu iedzīvotājiem.

Pakalpojumu centra iedzīvotājiem ikdienā tiek organizētas ēst gatavošanas nodarbības, darba prasmju attīstīšanas aktivitātes, personīga budžeta plānošana utt. Kopīgi tiek svinēti gadskārtējie pasākumi. 2016.gadā pakalpojumu centrs turpina sadarbību ar Irlavas kopienas centru un vietējām (Irlavas un Lestenes pagastu) biedrībām, organizē kopīgus pasākumus. Aktivitātes *2.3.21. un 2.3.22.attēlos.*

2.3.21. un 2.3.22.attēli. Talka pakalpojumu centrā

Pakalpojumu centra iedzīvotājiem ir iespēja izmantot citus Tukuma novada sociālos pakalpojumus. Seši pakalpojumu centra iedzīvotāji divas reizes nedēļā apmeklē Invalīdu dienas centru „Saime”. Nokļūšanu uz un no dienas centra „Saime” nodrošina Aģentūras specializētais transports.

Kopā ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem tika organizēti un realizēti tādi pasākumi kā „Līgo dienas pasākums Durbes estrādē”, „Veselības diena”, „Senioru dienai veltīts pasākums Slampes pagastā” un „Ziemassvētku pasākums Tukuma pilsētas Kultūras namā”. Aktivitātes *2.3.23.attēlā.*

2.3.23.attēls. Līgo pasākums Durbes estrādē

Kopējā Grupu dzīvokļa 2016.gada budžeta izpilde 46 223 *euro*, tai skaitā valsts līdzfinansējums 703.08 *euro*.

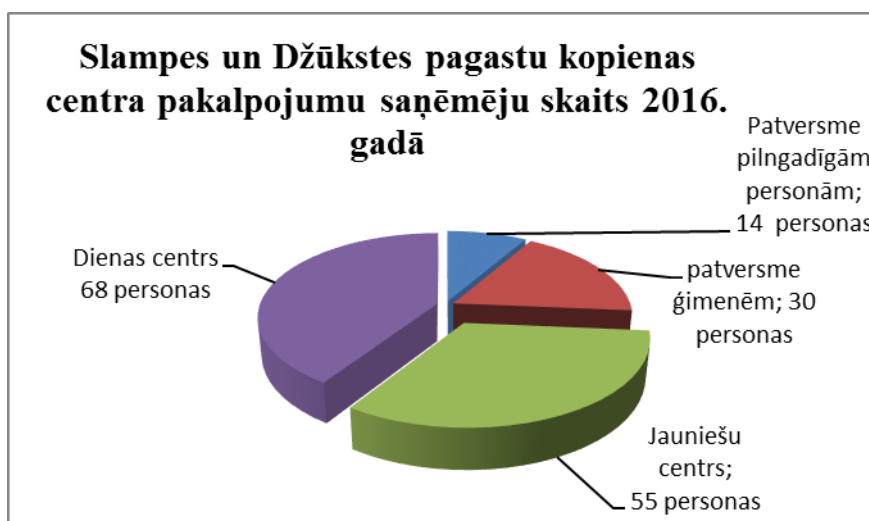
Slampes un Džūkstes pagastu kopienas centrs „Rīti”

Tukuma novada pašvaldības aģentūras „Tukuma novada sociālais dienests” Sociālo pakalpojumu nodaļas apakšvienība. Sociālā pakalpojuma mērķis ir veicināt sociālā atstumtības riskam pakļauto personu iespējas integrēties sabiedrības dzīvē un palielināt viņu pašnoteikšanās un pašaprūpes iespējas, mazināt sociālās atstumtības riskus un sekas pēc iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai. Kopienas centra pakalpojumus nodrošina 1 sociālais darbinieks, 1 skolotāja palīgs (0,5 slodzes), 1 sociālais rehabilitētājs, fizioterapeits (0,5 slodzes) un 3 dežuranti. Kopienas centrs atrodas adresē „Rīti” Slampē, Slampes pagastā, Tukuma novadā.

2016.gadā kopienas centra 111 apmeklētāji saņēma sociālā darbinieka konsultācijas, 15 klienti saņēma ārsta konsultācijas, 32 klienti saņēma fizioterapeita 172 individuālās konsultācijas. Grupu nodarbības fizioterapijā apmeklēja 65 kopienas centra klienti, klientu fizioterapijas nodarbību kopējais apmeklējums gada laikā – 1245. Nūjošanas nodarbībās piedalījās 21 klients. Notikušas dažādas ar sporta aktivitātēm saistītas nodarbības senioriem, kopējais apmeklējums gada laikā – 2529. Dienas centra 12 klienti pensionāri un invalīdi saņēmuši friziera pakalpojumus. Podologa pakalpojumu izmantoja 3 apmeklētāji. Kopienas centrā ir pieejamas arī higiēnas istabas (duša, veļas mašīna), pakalpojumu izmantojušas 22 personas.

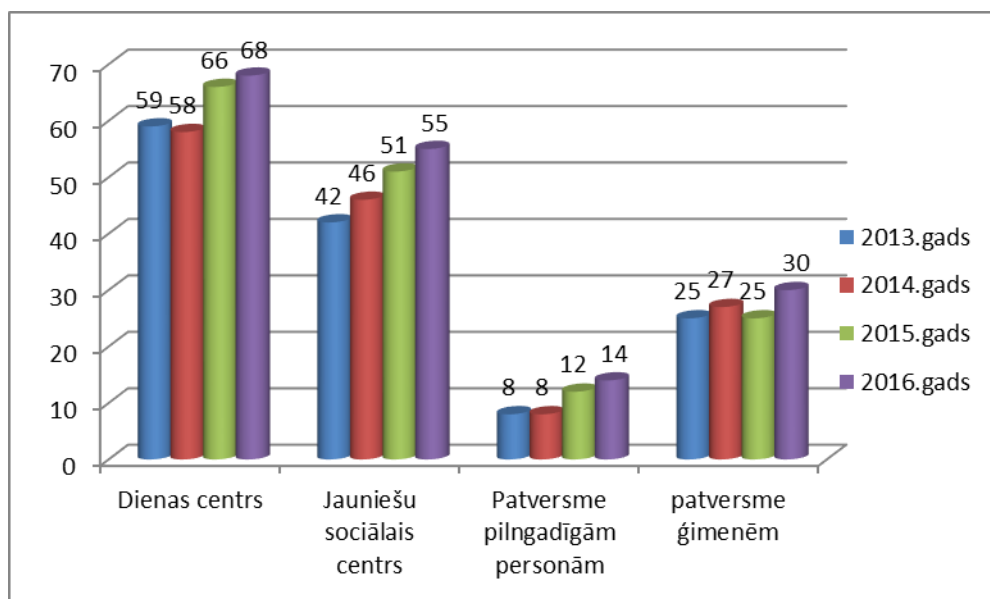
2016.gadā Kopienas centra sociālais darbinieks un psihologs organizēja Atbalsta grupu nodarbības: bērna emocionālā audzināšana (pusaudžu) grupa – 6 personas, trūcīgo personu pārtikas paku praktiskā pielietošana mācības grupa – 9 personas.

Kopā Slampes un Džūkstes kopienas centra pakalpojumu 2016.gadā ir saņēmušas 167 personas, kas ir par 13 personām vairāk nekā 2015.gadā. Informācija par pakalpojumu saņēmušo personu skaitu atspoguļota 2.3.24. attēlā.

2.3.24. attēls. Kopienas centra piedāvāto pakalpojumu saņēmēju skaits 2016.gadā

2.3.25. attēlā atspoguļota informācija par Kopienas centra apmeklējumu dinamiku 2013., 2014., 2015. un 2016.gadā.

2.3.25. attēls. Kopienas centra apmeklējumu dinamika 2013., 2014., 2015. un 2016.gadā, apmeklētāju skaits

2016.gadā nodrošināta darbinieku profesionālā pilnveide – apmācību semināri, grupu supervīzijas, papildinātas zināšanas piedaloties Forumā. Kopienas centra 2016.gada budžeta izpilde 84 613 euro.

Dienas centrs

Kopienas centrs nodrošina dienas aprūpes centra pakalpojumus dažādām personu grupām ar funkcionāliem traucējumiem (pensionāriem un personām ar īpašām vajadzībām), nodrošinot personu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju maksimāli tuvu dzīvesvietai. 2016.gadā dienas aprūpes centra pakalpojumus saņēma 68 Slampes un Džūkstes pagastu pensionāri un personas ar īpašām vajadzībām ar dažāda veida invaliditāti, no tiem 60 sievietes un 8 vīrieši. 2016.gada budžeta izpilde 46 996 euro.

2016.gadā Kopienas centrs organizējis Valentīndienas pasākumu, kurā piedalījās 18 klienti. 8.marta pasākumā piedalījās 23 klienti, ekskursijā uz Latvijas Nacionālo bibliotēku un Latvijas universitātes botānisko dārzu piedalījās 48 dalībnieki. Martā kopienas centrā „Rīti” notika atvērto durvju diena, kuras apmeklēja 8 personas. Aprīļa mēnesī kopā ar Slampes bibliotēku tika organizēts Joku dienas pasākums, kurā piedalījās 16 klienti, un Sadraudzības koncerts kopā ar pirmsskolas izglītības iestādi “Pienenīte”, piedalījās 14 klienti. Lieldienu sagaidīšanas pasākumā piedalījās 49 klienti. Vasaras saulgriežu ielīgošanas pasākumā Tukuma Durbes estrādē piedalījās 35 seniori. Jūnijā ekskursijā 32 klienti iepazinās ar Kalsnavas arborētuma peoniju kolekciju, Jaunkalsnavas kokaudzētavu, Madonā ciemojās pie keramiķa J.Seiksta. Jūlijā 45 dalībnieki apmeklēja un iepazinās ar Kuldīgas pilsētas pašvaldību, apmeklēja Tautas mākslas mūzikas svētkus un „Sauleskalni” dendroloģijas dārzu. Augustā 27 kopienas centra klienti un viņu ģimenes locekļi (pavisam 48 personas) apmeklēja Līvānu stikla muzeju, Aglonas baziliku, Aglonas maizes muzeju un Karaļkalnu. Aktivitātes 2.3.26. un 2.3.27.attēlos.

2.3.26.attēls. **Ekskursija**

2.3.27.attēls. **Līgo pasākums**

2016.gada oktobrī Slampes Kultūras pilī tika organizēts Senioru dienai veltīts pasākums, kuru apmeklēja 56 personas no kopienas centra „Rīti”. Pasākums tika organizēts un realizēts kopā ar Invalīdu dienas centru „Saime”, Sociālo pakalpojumu centru “ Mežrozītes”, Tukuma patversmi un Slampes pagasta senioru klubu „Zelta Rudens”. Aktivitātes 2.3.28.un 2.3.29. attēlos.

2.3.28. attēls un 2.3.29.attēls. **Veselības dienas pasākums**

Novembrī notika daudz un dažādi pasākumi – tikšanās ar gleznotāju Nadeždu Izeņovu, ņemta dalība Slampes pagasta Lāpu gājienā Lāčplēša dienā, Latvijas proklamēšanas dienai veltītā pasākumā un radošā darbnīcā kopā ar pirmsskolas izglītības iestādi „Pienenīte”. Ziemassvētku kopīgā pasākumā Tukuma pilsētas Kultūras namā piedalījās 30 seniori, ar priekšnesumiem pasākumu kuplināja paši dalībnieki. Gada noslēguma pasākumā 28.12.2016. Slampes Kultūras pils kafejnīcā ar pašu priekšnesumiem un atrakcijām piedalījās 40 klienti. Aktivitātes 2.3.30.un 2.3.31. attēlos.

2.3.30.attēls **Ikdienas aktivitātes**

2.3.31.attēls. **Gada noslēguma pasākums**

Patversmes pakalpojums

Kopienas centrā ir pieejams patversmes pakalpojums ģimenēm krīzes situācijā un pilngadīgām personām uz Tukuma patversmes slēgšanas laiku (no 2016. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 10.augustam). 2016.gadā patversmes pakalpojumu saņēma 14 personas, no kurām 13 personas

ir Tukuma patversmes klienti un 9 ģimenes, tās ir 30 personas, no kurām 17 ir nepilngadīgi bērni. 2016.gada budžeta izpilde **24 126 euro**.

Jauniešu centrs

Kopienas centrā tiek nodrošināts bērnu un jauniešu sociālās rehabilitācijas pakalpojums Slampes un Džūkstes pagasta bērniem un jauniešiem. 2016.gadā pakalpojumu saņēma 55 Slampes un Džūkstes pagastā dzīvojoši bērni un jaunieši (30 zēni un 25 meitene). 2016.gada budžeta izpilde **13 491 euro**.

Katru darba dienu kopienas Jauniešu centrā bērniem ir iespēja darboties interešu grupās – spēlēt galda spēles, apgūt pirmās iemaņas ēdienu gatavošanā, zīmēšanā, veidošanā, mūzikas instrumentu spēlēšanā. Aktivitātes 2.3.32. un 2.3.33.attēlos.

2.3.32.attēls un 2.3.33.attēls. **Ikdienas aktivitātes**

2016.gadā lielākā daļa pasākumu tika aizvadīti kopā ar Tukuma jauniešu sociālo centru, tādejādi veicinot sadarbību un dodot jauniešiem iespēju satikt jaunus draugus.

Kopienas centra Jauniešu centra bērni, kuri pastāvīgi apmeklē Kopienas centra Jauniešu centru piedalījās „Rīgas Lattelecom maratonā”. Pirms maratona bērniem tika organizēti sagatavošanās treniņi svaigā gaisā, kurā varēja piedalīties jebkurš, ne tikai maratona dalībnieki.

Jaunieši kopā ar jauniešiem no Tukuma piedalījās ielīgošanas pasākumā, kas notika Durbes estrādē. Šogad ielīgošanu kopā svinēja visa sociālo pakalpojumu nodaļa.

10 jaunieši devās izdzīvošanas pārgājienā, kas tika organizēts sadarbībā ar Tukuma jauniešu sociālo centru un sociālo darbinieci no sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļas. 2016.gadā jaunieši piedalījās pārgājienā uz atpūtas vietu „Rūši”, kā arī ekskursijā uz Latvijas televīziju un Latvijas Nacionālo bibliotēku. Tika organizēts sadraudzības vakars ar Tukuma jauniešu sociālo centru gada izskaņā. Šī pasākuma ietvaros jaunieši nakšņoja kopienas centrā, spēlēja spēles un skatījās filmas. Šo pasākumu atbalstīja Kvazi Pizza.

Jauniešu sociālais centrs

Jauniešu sociālais centrs ir Aģentūras sociālo pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kas nodrošina sociālo rehabilitāciju bērniem un jauniešiem. Darbinieki kopā ar jauniešiem piedalās dažādās aktivitātēs brīvā laika pavadīšanai. Sniedz konsultācijas bērniem un viņu vecākiem. Strādā ar ģimenēm, kuru bērniem saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumu ir iekārtota profilakses lieta un izstrādāta uzvedības sociālās korekcijas programma. Ikdienas nodarbības tiek organizētas tā, lai jaunieši attīstītu savas sociālās iemaņas un lai apgūtu turpmākajai dzīvei noderīgas prasmes. Jauniešu sociālā centra 2016.gada budžeta izpilde 21 034 euro.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un brīvā laika organizāciju Jauniešu sociālā centrā nodrošina 1 sociālais darbinieks un skolotāja palīgs (0,5 slodzes). 2016. gadā Jauniešu sociālais centrs, turpinot sadarbības ar biedrību „Pozitīvā Domā”, ir uzņēmis 3 brīvprātīgos no Vācijas, Ungārijas un Lielbritānijas, kas aktīvi darbojas ar jauniešiem. Jauniešu sociālais centrs atrodas Tidaholmas ielā 1, Tukumā, Tukuma novadā. Ikdienā jauniešu centru apmeklē 10–15 bērni.

Kopumā 2016.gadā jauniešu sociālo centru apmeklējuši 90 bērni un jaunieši, no tiem 42 meitenes un 48 puīši.

2016. gada maijā 25 jaunieši devās uz Lattelecom Rīgas maratonu, kur skrēja 6 km distanci. Pirms maratona tika veikti arī sagatavošanās treniņi, bērni un jaunieši skrēja kopā ar brīvprātīgajiem un jauniešu centra darbiniekiem. Skriešanas treniņi tika aizvadīti gan pilsētas teritorijā, gan pie jūras. Aktivitātes 2.3.34.attēlā.

2.3.24.attēls. Dalība Lattelecom Rīgas maratonā

2016. gada jūlijā Jauniešu sociālais centrs piedalījās „Trakajā nobraucienā”, kas notika Rožu svētku ietvaros. Jauniešu sociālais centrs izcīnīja godpilno 3.vietu. Par iegūto naudas balvu jaunieši devās pārgājienā uz atpūtas kompleksu „Rūši”, kur apmeklēja pirti, devās nakts trasītē, nakšņoja teltīs un aizvadīja pēdējās brīvlaika dienas. Aktivitāte 2.3.35.attēlā.

2016. gada vasarā jauniešu sociālais centrs ieguva arī savu nosaukumu, tagad tas sevi dēvē par Jauniešu sociālo centru „Pagrabiņš”.

Jūlija mēnesī tika aizvadīts arī Izdzīvošanas pārgājiens, kas notika sadarbībā ar sociālā darba un sociālās palīdzības nodaļu un kopienas centra „Rīti” jauniešu centru. Jaunieši devās trīs dienu pārgājienā no Užavas līdz Akmeņraga bācai, kas ir aptuveni 60 km. Šī pārgājiena laikā jauniešiem bija iespēja pārbaudīt savus spēkus, apgūt āra dzīvei nepieciešamās iemaņas un pavadīt laiku dabā kopā ar saviem vienaudžiem. Pārgājienā piedalījās 20 jaunieši. Aktivitāte 2.3.36.attēlā.

2.3.35.attēls. Dalība “Trakajā nobraucienā”

2.3.36.attēls. Atpūtas pauze Izdzīvošanas pārgājienā

Skolēnu brīvlaikā bērniem un jauniešiem bija iespēja doties ekskursijā uz Latvijas televīziju, kur jaunieši redzēja, kā tiek uzņemtas viņu iemīļotās televīzijas pārraides, un uz Latvijas Nacionālo bibliotēku. Ekskursijā devās jaunieši no Tukuma jauniešu sociālā centra un Kopienas centra „Rīti” jauniešu centra. Aktivitāte 2.3.37.attēlā.

2.3.37.attēls.Meitenes aplūkojot vienu no Nacionālās bibliotēkas lasītavām

2016.gadā tika organizēti pārgājieni Tukuma apkaimē, novusa turnīrs un dziedāšanas konkursi, Helovīna, Lieldienu un citu svētku kopīga svinēšana. Kopā ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem tika organizēti un realizēti tādi pasākumi kā „Līgo dienas pasākums Durbes estrādē”,

„Veselības diena” un „Ziemassvētku pasākums Tukuma pilsētas Kultūras namā”. Reizi nedēļā jaunieši apmeklē sporta zāli, kur viņiem ir iespēja spēlēt sporta spēles. Aktivitāts 2.3.38. un 2.3.39. attēlos.

2.3.38.attēls. Helovīna svinēšana

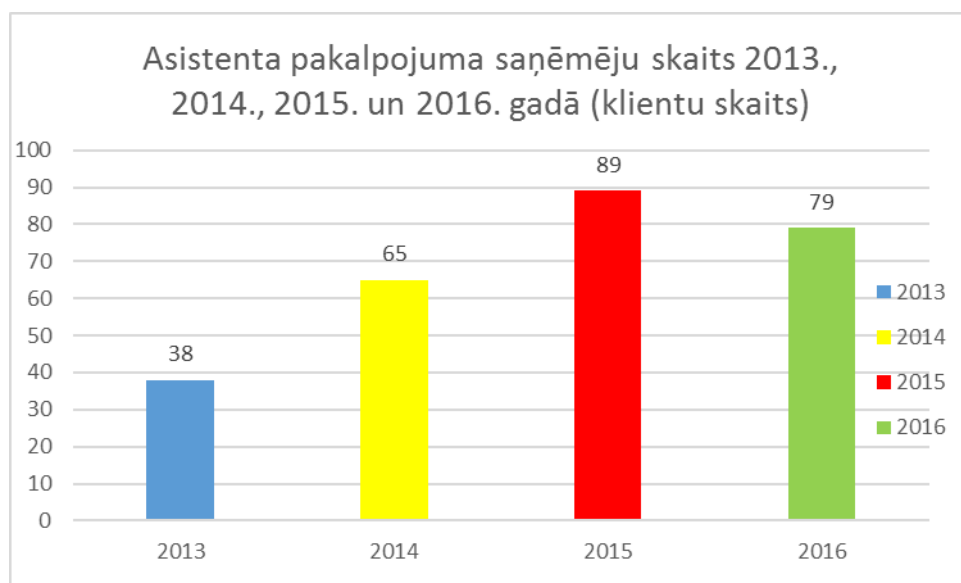

2.3.39.attēls. Došanās pārgājiēnā pa Tukuma apkārtni.

2.4. ASISTENTA PAKALPOJUMS PAŠVALDĪBĀ

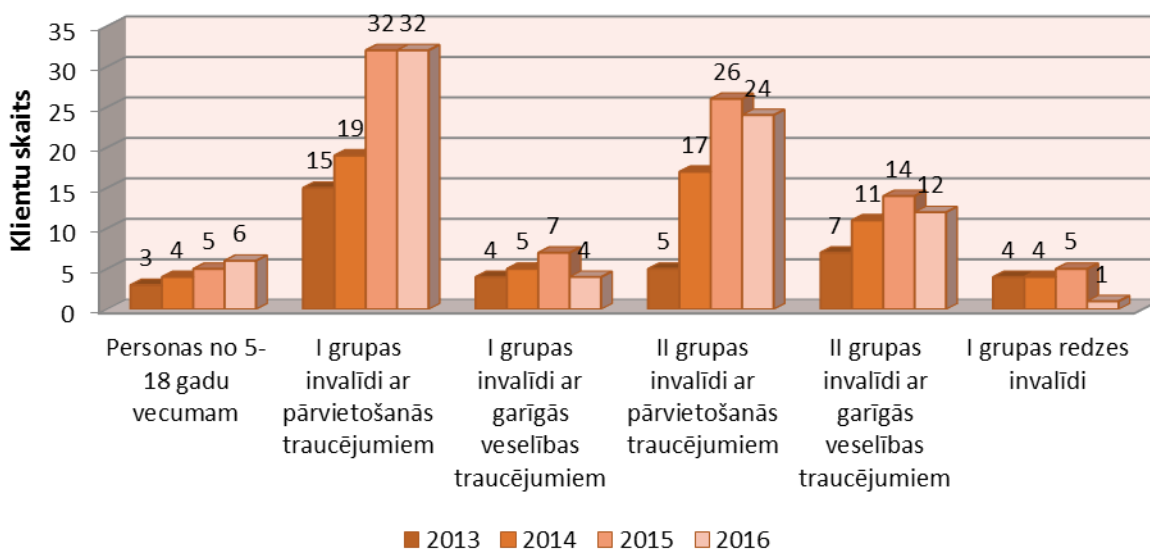
No 2013.gada marta Aģentūra administrē asistentu pakalpojumus Tukuma novadā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.942 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā”.

Asistentu pakalpojumu nodrošināšanai 2016. gadā ir izlietoti 94 555 *euro*, no kuriem valsts finansējums ir 89 145 *euro*. Valsts atbalstīto asistenta pakalpojumu Tukuma novadā 2013. gadā saņēma 38, 2014. gadā – 65 cilvēki ar īpašām vajadzībām, un 2015. gadā pakalpojuma saņēmēju skaits palielinājies par 24 cilvēkiem, kas kopskaitā ir 89 klienti. 2016. gadā pakalpojuma saņēmēju skaits par 10 cilvēkiem ir samazinājies, kas kopskaitā ir 79 klienti (skat. 2.4.1.attēlu)

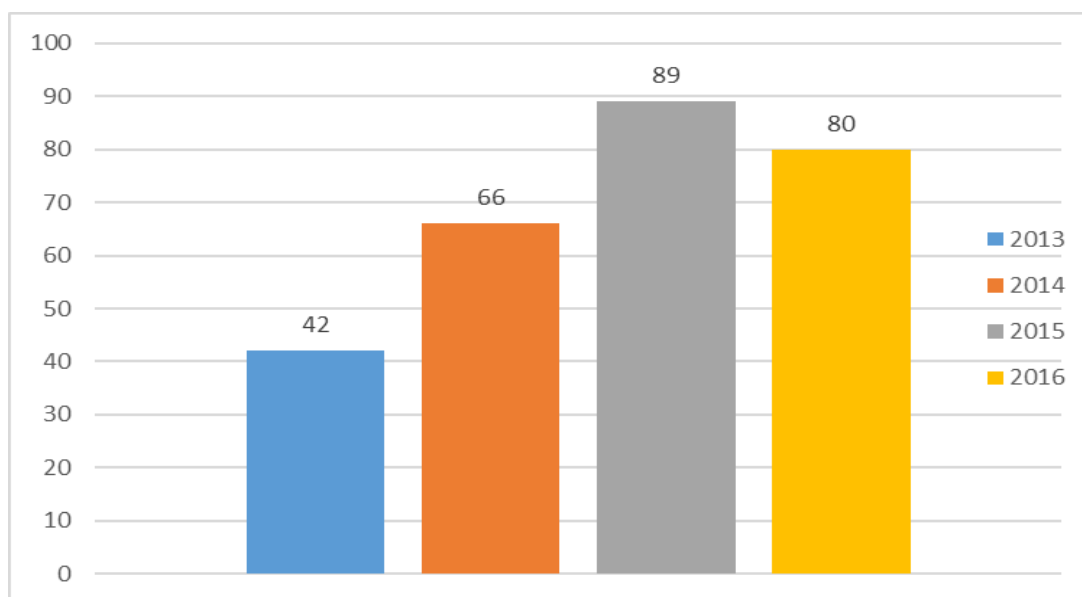
2.4.1.attēls. Asistenta pakalpojumu saņēmēju skaits 2013., 2014., 2015. un 2016.gadā

Klientu skaits un tā salīdzinājums 2013., 2014., 2015. un 2016.gadā pēc invaliditātes grupas aplūkojams 2.4.2.attēlā. Visvairāk asistenta pakalpojumu saņēmušas personas ar pirmās grupas invaliditāti ar pārvietošanās traucējumiem (2013. gadā – 15, 2014. gadā – 19, 2015.gadā – 32 cilvēki un 2016.gadā – 32 cilvēki). Skaitliski vismazāk asistenta pakalpojuma saņēmēji ir personas ar pirmās grupas redzes invaliditāti. 2016. gadā pakalpojumu saņēmusi viena persona.

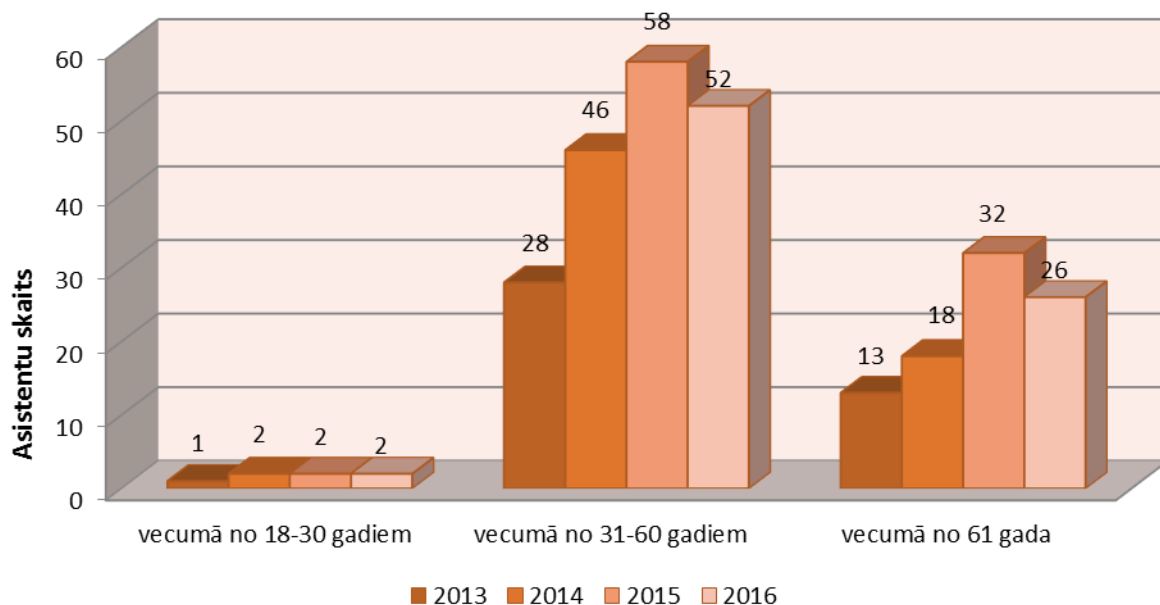
2.4.2.attēls. Asistenta pakalpojuma saņēmēju iedalījums pa invaliditātes grupām un funkcionāliem traucējumiem 2013., 2014., 2015. un 2016. gadā

Salīdzinot klientu un asistentu skaitu, redzams, ka tas ir atšķirīgs. 2013. gadā asistenta pienākumus pildījušas 42 personas, pieaugot klientu skaitam, 2014. gadā asistenta pakalpojumus nodrošinājuši 66, 2015. gadā – 89 personas, bet 2016. gadā – 80 personas (skat. 2.4.3.attēlā).

2.4.3.attēls. Asistentu skaits 2013., 2014., 2015. un 2016.gadā

Analizējot informāciju par asistentiem, apkopota informācija arī par asistentu vecumu grupām (skat. 2.4.4.attēlu). Vecumā no 18–30 gadiem asistenta pakalpojumu 2013. gadā nodrošināja 1, bet gan 2014., gan 2015., gan 2016.gadā – 2 cilvēki. Visliekākais īpatsvars asistentiem ir vecuma grupā no 31 līdz 60 gadiem. 2016.gadā – 52, bet šo pienākumu veikuši arī cilvēki, kuri vecāki par 61 gadu, 2016.gadā – 26.

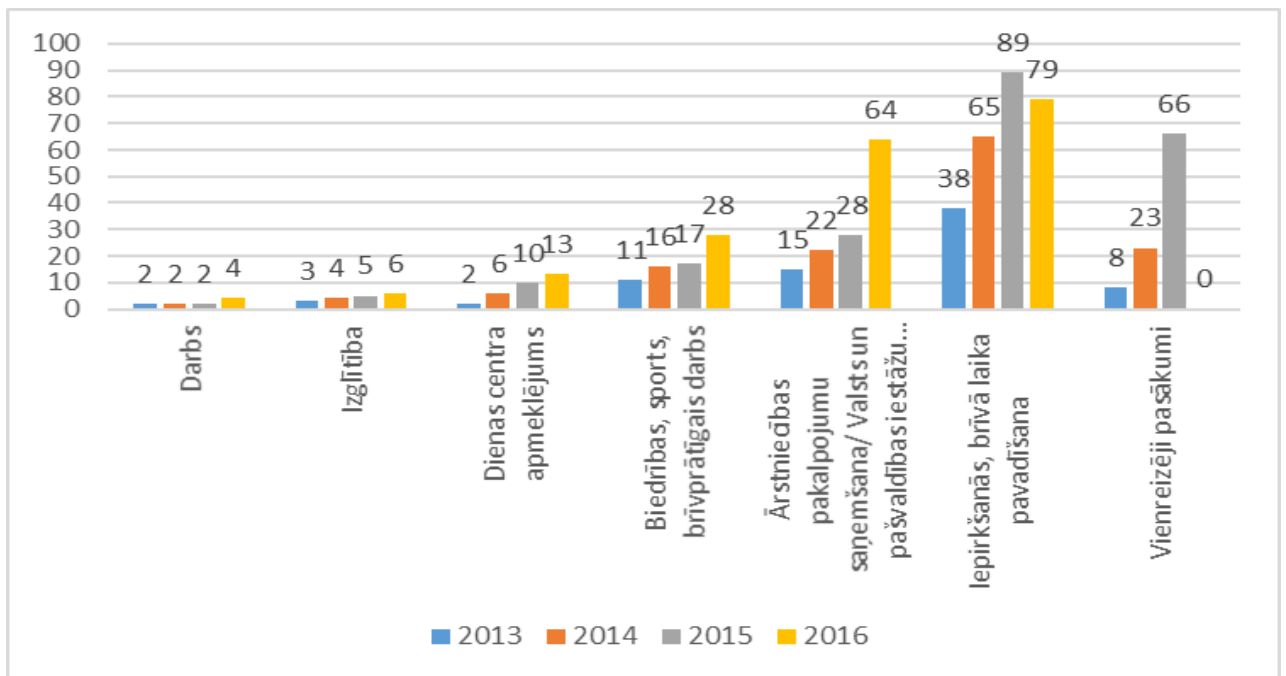

2.4.4.attēls. Asistentu vecums 2013. gadā, 2014., 2015. un 2016.gadā

Valsts finansēto asistentu pakalpojumu saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.942 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā” klientiem iespējams izmantot dažādu mērķu īstenošanai, kuri klasificējami pēc minēto noteikumu 1. pielikumā norādītajiem kritērijiem. Tukuma novadā cilvēki ar īpašām vajadzībām šo pakalpojumu izmanto 7 veida mērķu īstenošanai:

- nokļūšanai uz darbavietu, saimnieciskās darbības veikšanas vietu, ražošanu realizācijas vietu un atpakaļ;
- nokļūšanai uz izglītības iestādi vai iestādi, kurā notiek kursi un atpakaļ;
- nokļūšanai uz augstākās izglītības iestādi un atpakaļ, palīdzībai apgūt izglītības programmu (personām ar I grupas redzes invaliditāti);
- nokļūšanai uz dienas aprūpes centru, dienas centru vai citu sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas institūciju un atpakaļ, kā arī dienas aprūpes centra, dienas centra vai citu sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumu saņemšanai;
- nokļūšanai uz ārstniecības pakalpojumu saņemšanas vietu (t.sk.ģimenes ārsta apmeklējums), valsts un pašvaldību iestādi, institūcijas, kurām ir deleģēta valsts un pašvaldību uzdevumu izpilde, finanšu institūciju, kā arī institūciju personas interešu aizstāvībai un atpakaļ, arī pakalpojuma saņemšanai vai uzturēšanās institūcijā, ārstniecības iestādē pakalpojuma saņemšanas laikā;
- nokļūšanai pieaugušajiem uz biedrību vai nodibinājumu, brīvprātīgā darba norises vietu, sporta aktivitāšu norises vietu, pašdarbības iestādi, bērniem uz mūzikas, mākslas un sporta skolām, ārpusskolas pasākumu norises vietu u.c. interešu izglītības iestādēs, bērniem arī mūzikas, mākslas un sporta skolas, ārpusskolas pasākumu u.c. interešu izglītības aktivitāšu laikā;
- iepirkšanās, teātru, koncertu, sporta spēļu, citu pasākumu un sabiedrisku vietu apmeklējumam, kas saistīts ar brīvā laika pavadīšanu.

Apkopojot datus par 2013., 2014., 2015. un 2016. gadu (skat. 2.4.5.attēlu), redzams, ka visi klienti asistenta pakalpojumu izmanto iepirkšanās, teātru, koncertu, sporta spēļu, citu pasākumu un sabiedrisku vietu apmeklējumam, kas saistīts ar brīvā laika pavadīšanu. Lai nokļūtu uz darba vietu un no tās, šo pakalpojumu saņēmuši 4 cilvēki, kas ir par diviem vairāk nekā 2015. gadā. Izglītības iestādes apmeklēšanai asistenta pakalpojumu Tukuma novadā 2016. gadā izmantojuši 6 bērni, kas ir par vienu vairāk nekā 2015. gadā. Salīdzinot šos minētos gadus, pieaugusi ir cilvēku ar īpašām vajadzībām interese par iespēju izmantot asistenta pakalpojumu, lai saņemtu pakalpojumus dienas centrā, biedrībās. Par 36 personām 2016. gadā ir pieaugusi asistenta pakalpojuma izmantošana ārstniecības pakalpojumu saņemšanai, nokļūšanai uz valsts un pašvaldības iestādēm. 2016. gadā spēkā stājušies grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr.942 „Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā”, kas noskaidro, ka klientiem iespējams izmantot dažādu mērķu īstenošanai, kuri klasificējami pēc minēto noteikumu, kas vairs neizdala pasākumu vadoties pēc regularitātes, līdz ar to 2016. gadā vairs netiek uzskaitīti un izdalīti vienreizēji pasākumi.

2.4.6.attēls. Asistenta pakalpojuma izmantošanas mērķu sadalījums 2013., 2014., 2015. un 2016.gadā.

2.5. PROJEKTI

Pārskata gadā turpina realizēt sadarbības projektu „Slimību profilakses un kontroles centrs” par HIV profilakses bezmaksas punkta darbību Tukumā. 2016.gadā saņemtas bezmaksas medicīniskās prece 673,56 *euro* apmērā un izdalītas medicīniskās preces par summu 453,28 *euro*.

2016.gadā turpina realizēt 2014.gada 1.augustā noslēgto sadarbības līgumu Nr.TNSD/4-46.6/14/162 ar biedrību „Pozitīvā Doma”, lai saskaņā ar Jaunatnes starptautisko aģentūras programmu „Erasmus +” kopīgi īstenotu atbalstīto projektu „Brīvprātīgie Tukuma novadam”. Projekts tiek īstenots no 2014.gada 1.augusta līdz 2015.gada 31.oktobrim. Projekta ietvaros divi brīvprātīgie no Itālijas un Vācijas veica brīvprātīgo darbu Aģentūras struktūrvienībās – Invalīdu dienas centrā „Saime” un Jauniešu sociālajā centrā. Projekta aktivitātes tiek finansēta ES programmas „Erasmus +” ietvaros.

2016.gadā brīvprātīgie turpināja ikdienā iesaistīties dienas centra un jauniešu centra aktivitātēs, kopā veidoja rokdarbus – tamborēja, adīja, auda, pērloja. Brīvprātīgie arī iesaistījās dienas centra dziedāšanā.

Savukārt jauniešu centrā brīvprātīgie organizēja ikdienas aktivitātes – rokdarbus, galda spēles, kulinārijas nodarbības, mūzikas nodarbības utt. Brīvprātīgie kopā ar jauniešiem piedalījās ekskursijās, pārgājienos, realizēja pasākumus kopā ar Slampes un Džūkstes kopienas centra „Rīti” jauniešu centru.

Pateicoties projektam, brīvprātīgie apgūst latviešu valodu un latviešu kultūru, savukārt dienas centra apmeklētājiem un jauniešiem, kuri apmeklē jauniešu centru, ir iespēja uzlabot angļu valodas prasmes, iepazīties ar citu valsts kultūru, svētku svinēšanu, tradicionāliem ēdieniem.

Pamatojoties uz 2014. gada 9. decembra MK noteikumiem Nr.727 „Darbība programmas „Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.–2020. gada plānošanas periodā” īstenošanas noteikumi” 34.punktu un 2015. gada 19. marta Sabiedrības integrācijas fonda lēmumu Nr.8 „Par tiesību piešķiršanu ar nosacījumu būt par partnerorganizāciju” un 2014. gada 28. aprīlī noslēgto vienošanos Nr.2014.FEAD/PO.01/25/16 ar Sabiedrības integrācijas fondu par atbalstāmo darbību īstenošanu Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām ietvaros, **Aģentūra** īsteno programmas aktivitātes Tukuma novada pašvaldības pagastu teritorijas iedzīvotājiem. 2016.gadā saņemti 1831 pārtikas palīdzības komplekts par summu 18331 *euro* un izdalīts 1841 pārtikas palīdzības komplekts par summu 17811 *euro*. 2016.gadā saņemti 228 higiēnas un saimniecības preču komplekti par summu 1470 *euro* un izdalīts 331 higiēnas un saimniecības preču komplekts par summu 1728 *euro*. Un 2016.gadā saņemti un izdalīti 219 skolas

piederumu komplekti par summu 2955 *euro*. 2016. gadā īstenoti 10 papildpasākumi katrā pagastā pa vienam. 2016. gadā programmas aktivitātes Tukuma pilsētas teritorijā nodrošina nevalstiskā organizācija Latvijas Sarkanais Krusts.

2016.gadā realizēti Nodarbinātības Valsts aģentūras projekti:

- Aģentūrā projekta „Algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās” realizācijai 2016.gadā izveidota un atbalstīta viena darbavieta – palīgstrādnieks Aģentūrā, iesaistījušās 3 personas.

- skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā – 2016. gadā atbalstīta viena darba vieta – palīgstrādnieks Aģentūrā, iesaistījušās 2 personas.

2014. gadā realizēts projekts „Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā – atbalsts elektromobiļu un to uzlādes infrastruktūras ieviešanai”. Ar projektā iegādāto automašīnu „VW UP!” 2015. un 2016. gadā ir nobraukti 24 300 km. Automašīna tiek izmantota konsultācijām, darba vizītēm, apsekošanām pie iedzīvotājiem, iedzīvotāju atbalstam dažādu speciālistu apmeklējumiem, kā arī darba braucieniem uz konferencēm, semināriem. 2016. gada Rožu svētkos automašīna tika izmantota kā Rožu TAKSIS, lai Tukuma novada iedzīvotāji bez maksas nokļūtu no pilsētas centra uz svētku norises vietām.

Tukuma novada Dome ir deleģējusi **Aģentūras** direktori pārstāvēt pašvaldību projektā „Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veikspējas uzlabošana”. Projekts tiek īstenots, izmantojot 2 111 820 *euro* piešķirumu no Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.–2014. gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm”. Projekta mērķis ir stiprināt institucionālo kapacitāti un cilvēkresursu attīstību valsts, vietējā un reģionālā līmenī, izveidojot ilgtspējīgu mācīties salīdzinot sistēmu, kas ir balstīta uz salīdzināmās bāzes metodes principiem un izmanto salīdzināmo datu bāzi pašvaldību veikspējas uzlabošanai. Lai nostiprinātu pašvaldību lietpratīgu pārvaldību, mācīties salīdzinot sistēmas ietvaros iekļauta arī pašvaldību stratēģiskās vadīšanas ieviešana, par pamatu izvēloties pašvaldību mārketingu kā vienu no stratēģiskās vadīšanas formām. **Aģentūra** ir iesaistījies pašvaldību sociālā darba un veselības aprūpes pieejamības T2-1 apakštiklā “Inovācijas sociālajā darbā, sociālo pakalpojumu jomā, veselības aprūpes veicināšanā pašvaldības konkurētspējas uzlabošanai”. **Aģentūra** ir izvēlējusies analizēt un pētīt sociālo darbu Tukuma novada pašvaldībā – vērtē sociālā darba, sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības apjomu, analizē sociālā darba specializācijas iespējamo nodrošināšanu pašvaldībā, īpaši pagastu teritorijās. Ja iespējams, tad izstrādāt sociālā darba uzlabošanas plānu Tukuma novada pašvaldībā. Projekta termiņš ir 2015. gada februāris–2016.gada aprīlis. Projekta noslēguma pasākums tika organizēts 2016. gada 7. un 8. aprīlī Jaunmoku pilī, Tumes pagastā, Tukuma novadā. 2016. gada aprīļa Tukuma novada Domes sēdē tika apstiprināts projekta nodevums „Sociālais darbs Tukuma novada pašvaldībā”.

2016. gadā uzsākta dalība ES struktūrfondu projektā „Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”. Tukuma novada Dome un Rīgas plānošanas reģions 2016. gada 26. februārī ir noslēdzis sadarbības līgumu Nr. TND/2-58.9/16/49 „Par ES struktūrfondu projekta „Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” īstenošanu” (turpmāk – Sadarbības līgums).

Kopumā Sadarbības līgums paredz, ka Tukuma novada Dome īsteno 10 projekta darbības. Ar projekta atbalstu pašreiz tiek īstenota 1. darbība „Atbalsta plāna izstrāde – individuālo vajadzību izvērtēšana un individuālo sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas plāna izstrāde personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem no bērnu sociālās aprūpes centriem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem“. Individuālo vajadzību izvērtēšanai Tukuma novada pašvaldībā ir pieteikusies 31 persona ar garīga rakstura traucējumiem, 50 bērni ar funkcionāliem traucējumiem, un ir saņemti 14 individuālie atbalsta plāni personām Valsts Sociālās aprūpes centros. Ir informācija, ka tiek izvērtētas vēl 9 personas VSAC “Ķīši”, kā arī vēl nav saņemti dati no Kurzemes un Latgales plānošanas reģioniem.

Projekts paredz, ka personām, kurām ir veikts atbalsta plāna izstrāde (1. darbība), ir nepieciešams uzsākt projekta 5. darbības „Sabiedrībā balstītu pakalpojumu īstenošana personām ar garīga rakstura traucējumiem neatkarīgai dzīvei sabiedrībā” un 6. darbības „Sociālās rehabilitācijas

pakalpojumu, īslaicīgās aprūpes jeb „Atelpas” brīža pakalpojumu un Aprūpes pakalpojumu īstenošana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem” nodrošināšanu. Projekts paredz finansējumu minēto darbību īstenošanai, savukārt darbību nodrošināšanu saskaņā ar Sadarbības līgumu īsteno Tukuma novada Dome.

Pārskata periodā projektā izlietotais finansējums ir 11363 *euro*.

3. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

2016.gadā joprojām tiek pilnveidota Aģentūras mājas lapa www.tnsd.lv.

Mājas lapā tiek apkopota informācija par aktualitātēm, pieejamo sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem, darbinieku kontakti, Aģentūras uzdevumiem un funkcijām, Aģentūras attīstības stratēģijām, ikgadējiem darbības plāniem un gada darbības pārskatiem.

2016.gadā ir atjaunināti un Aģentūras telpās, arī mājas lapā ir pieejami bukleti par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību.

Pārskata periodā regulāras publicitātes ir pašvaldības informatīvajā izdevumā „Tukuma Laiks”, kā arī sniegtas intervijas laikrakstam „Neatkarīgās Tukuma ziņas”, televīzijām par aktualitātēm sociālā aizsardzības jomā Tukuma novada pašvaldībā.

10.februārī Aģentūra piedalījies ikgadējā „Ēnu dienas” pasākumā. Aģentūrā „ēnoja” trīs jaunieši – sociālajam darbiniekam darbam ar ģimenēm ar bērniem, sociālajam darbiniekam jauniešu sociālajā centrā

2016. gadā Aģentūras direktore turpina aktīvi darboties Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienībā, ir apvienības valdes priekšsēdētājas vietiece.

Katras pašvaldības pienākums ir nodrošināt iedzīvotājiem sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, savukārt likums dod plašas iespējas pašvaldībām pašām izveidot savu sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sistēmu, līdz ar to katrā pašvaldībā tā ir atšķirīga. Aģentūra no 09.09.2016. un 10.09.2016. apmeklēja Daugavpils novadu pieredzes apmaiņas vizītē „Pašvaldības ieceres un iespējas deinstitutionalizācijas īstenošanai”, kuras laikā pašvaldības sociālā dienesta pārstāvji dalījās pieredzē un viedokļos par resursiem projekta dalībnieku apzināšanā (datu bāzes, sadarbība ar ģimenes ārstiem, izglītības iestādēm), par esošo sociālo pakalpojumu novērtējumu, par iecerēm jaunu sociālo pakalpojumu attīstībā, resursiem un grūtībām audžuģimeņu un adoptētāju skaita palielinājumam un bērnu skaitu institūcijās samazinājumam.

Pieredzes apmaiņā Aģentūrā uzņemti:

16.02.2016. – Ogres novada sociālais dienests,

23.03.2016. – Talsu novada sociālais dienests,

21.06.2016. – Liepāja sociālais dienests,

07.07.2016. – Jūrmalas sociālais dienests.

Aģentūras direktore 2016. gadā no 20 septembra līdz 24.septembrim piedalījās seminārā „Pozitīvās prakses izpētē un kvalifikācijas paaugstināšanā sociālā darbā ar jauniešiem”, kas notika Tikkurilā, Vantaa, Espoo, Somijā. Apmeklēts multikulturālais (ar migrāciju siatsīts) ģimenes centrs „Vuoaari”, krīzes centrs „Viertola”, iepazīta Espoo pilsētas sociālā darba organizācija (Socialwork in city of Espoo) un „Icehearts” programma (sociāli – pedagoģisko atbalsts caur sportu, 10 gadu programma), Espoo pilsētā. Iepazīts darbs ar jauniešiem, kuri ir izdarījuši likumpārkāpumus un notiesāti, un ģimenes, kuru radinieki vai ģimenes locekļi ir ieslodzījumā, vai pēc ieslodzījuma.

29.oktobrī ar septiņu gadu darbības atskaiti par paveikto un darbinieku sveikšanu ar Domes pateicību par ieguldījumu sociālās aizsardzības sistēmas veidošanā ir atzīmēts Aģentūras 7 gadu jubilejas pasākums.

Katru gadu Ziemassvētkos ir organizēta:

- audžuģimenēs aprūpēto bērnu,

- ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma institūcijās ievietoto bērnu un pilngadīgo personu sveikšana.

Ziemassvētkos pārskata gadā Aģentūra ir iesaistījies dažādos labdarības projektos, sniedzot atbalstu trūcīgām, maznodrošinātām un citām mazaizsargātām personām un personu grupām. Kā ziedotāji un labdarības projektu atbalstītāji 2016.gadā:

SIA „Ceļu Emulsija-HL”, AS „Tukuma piens”, „Kvazi pica, SIA „Jūraskalns”, SIA „Dekšņi”, SIA „Alante” (Mana aptieka), AS „Virši-A”, SIA CVH, biedrības „Tukuma domu biedri” un „Vīgneru Ernesta institūts”, Tukuma pilsētas Kultūras nams, Latvijas Sarkanā Krusta Tukuma komiteja, Tukuma 2.pamatskola un Tukuma 2.vidusskola.

Pateicoties saņemtajam atbalstam, tika organizēti Ziemassvētku pasākumi un sagādātas dāvanas Tukuma novada sociālā dienesta redzeslokā esošo ģimeņu bērniem, aprūpes mājās pakalpojuma saņēmējiem, ārpus ģimenes aprūpē esošajiem bērniem, audžuģimenēm, Tukuma novada vecajiem un vientuļajiem cilvēkiem, Tukuma patversmes iedzīvotājiem, jauniešiem, kuri apmeklē Jauniešu sociālos centrus, Dienas centru „Saime” un „Saimīte” apmeklētājiem, Sociālo pakalpojumu centra „Mežrozītes” grupu dzīvokļa iedzīvotājiem, pansionāta „Rauda” un Irlavas Sarkanā Krusta slimnīcas ilgstošās aprūpes pakalpojuma saņēmējiem, kopienas centru „Rīti”, „Mūsmājas” apmeklētājiem un Irlavas kopienas centra apmeklētājiem.

4. 2017.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Plānotie līdzekļi 2017.gadā ir 2 952 234 *euro*. 2017.gadā Aģentūra darbosies šādos pamatvirzienos:

Sociālais darbs un sociālā palīdzība

I Pakalpojumi iedzīvotājiem

1. Nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu sociālo palīdzību.

2. Nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu atbalstu.

3. Nodrošināt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, profesionāli izvērtējot personu vajadzības, materiālos un personiskos resursus, organizējot personai nepieciešamos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sociālo problēmu risināšanā

4. Starppnozaru sadarbības modeļu veidošana un pilnveidošana.

II Darba procesa organizācija, vides pieejamība un sociālā darba speciālistu profesionalitāte

1. Vadības kvalitātes sistēmas, ieviešana sociālajā dienestā.

2. Adekvātu slodzes kritēriju un rezultatīvo rādītāju izstrāde un ieviešana.

3. Sociālā dienesta un sociālo pakalpojumu sniedzēju vides pieejamības nodrošināšana.

4. Sociālā darba speciālistu profesionalitātes nodrošināšana.

Sociālie pakalpojumi

1. Ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums (Irlavas bērnunams-patversme).

2. Patversmes pakalpojums (Tukuma patversme).

3. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums (Invalīdu dienas centrs „Saime”).

4. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums (Dienas centrs „Saimīte”).

5. Individuālā sociālā rehabilitācija (Jauniešu sociālais centrs).

6. Slampes un Džūkstes pagastu kopienas centrs „Rīti”:

6.1. Patversmes pakalpojums;

6.2. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums;

6.3. Individuālā sociālā rehabilitācija bērniem un jauniešiem.

7. Sociālo pakalpojumu centrs „Mežrozītes”:

7.1. Grupu dzīvokļa pakalpojums;

7.2. Pansijas pakalpojums.

8. Administrēts valsts finansēts asistenta pakalpojums.

9. Pašvaldības pirktie sociālie pakalpojumi

Pamatojoties uz gadskārtējo darbības plānu, Aģentūras filozofija, mērķi un uzdevumi 2017.gadā ir:

Turpināt organizēt sociālā darba nodrošināšanu ar mērķgrupām šķirti no sociālās palīdzības piešķiršanas – to veiks viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem pirmsskolas

izglītības iestādēs, viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem specializējas darbā ar aizbildņiem un audžuģimenēm, septiņi sociālie darbinieki darbam ar ģimenēm ar bērniem, viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm ar bērniem specializējas psihosociālajā konsultēšanā, viens sociālais darbinieks darbam ar atkarības problēmām specializējas darbā ar atkarīgām personām, viens sociālais darbinieks darbam ar pilngadīgām personām.

Pilnveidot **grupu darbu ar personām, personu grupām, ģimenēm**, nodrošinot grupas visa novada teritorijā:

- ilgstošajiem bezdarbniekiem;
- „Bērna emocionālā audzināšana”;
- vecākiem, kuri audzina pusaudzi „Ceļvedis audzinot pusaudzi”;
- atkarīgām personām;
- vecāku sociālo prasmju apguvē un pilnveidošanā;
- nepilngadīgajiem ar delinkventu un deviantu uzvedību;
- līdzatkarīgām personām;
- atmiņas treniņgrupu senioriem.

Ir atbalstīti visi gada darbības plānā iekļautie pakalpojumu sniedzēju pasākumi, lai pakalpojums tiktu nodrošināts augstā kvalitātē – grupu darbi, radošās darbnīcas, nometnes, integrācijai sabiedrībā dažādu pasākumu apmeklējumi – detalizēti 2017. gada darbības plānā.

Nodrošināt **preventīvo darbu pašvaldībā, lai mazinātu konkrēto mērķgrupu sociālo problēmu rašanos un attīstību, iesaistoties sekojošās starpnozaru aktivitātēs:**

Bērnu tiesību aizsardzības komisijā;

Darba grupā pašvaldības atbalsta programmas izstrādei un pilnveidei par atbalstu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem;

Sabiedrības veselības veicināšanas komisijā;

Darba grupā pašvaldības atbalsta programmas izstrādei un nodrošināšanai par atbalstu Tukuma novada senioriem un personām, kurām noteikta invaliditāte;

Iesaistīšanās vienā starpnozaru sadarbības modeļu vadlīniju izstrādē un to pilotēšanā pašvaldībā (dalība projektā).

- Nodrošināt **minimālās noteikumu prasības sociālās palīdzības sniegšanā** Tukuma novada iedzīvotājiem.

Sociālā palīdzība iedzīvotājiem tiek piešķirta individuāli, izvērtējot situācijas.

Sociālā palīdzība ir tikai resurss kā sasniegt iejaukšanās mērķi un spēcīnātu cilvēkā pašresursus sociālās problēmas risināšanai.

2017. gadā palielinoties valstī noteiktajai minimālajai algai, mainās pašvaldības noteiktais ienākumu līmenis, kuru nepārsniedzot personai vai ģimenei ir iespējams saņemt maznodrošinātas personas vai ģimenes statusu. Par 4–5 *euro* ir paaugstinājies sliekšnis dzīvokļa pabalsta saņemšanai un pabalsta ģimenēm ar bērniem saņemšanai (maznodrošinātā persona – 60 % (228 *euro*) līdz 70% (266 *euro*), no minimālās algas), palielinās arī iedzīvotāju pieprasījums pēc dzīvokļa pabalsta. Trūcīgās, maznodrošinātās ģimenes vai personas, no 2016. gada 1.janvāra arī cilvēki ar 1.grupas invaliditāti un ģimenes ar bērniem, kuriem noteikta invaliditāte, par elektrību par pirmajām 100 mēnesī izlietotajām kilovatstundām var maksāt par noteiktu zemāku cenu, var pretendēt uz nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem pašvaldībā. Iepriekšējo gadu kārtībā joprojām ir iespējams saņemt trūcīgas ģimenes (personas) pabalstu, pabalstu garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai, Pabalstus ģimenēm ar bērniem – brīvpusdienas un skolas piederumu iegādei mācību gada sākumā, pabalstu veselības aprūpei, kā arī pabalstus dažādās krīzes situācijā.

- Nodrošināt pašvaldības teritorijā **dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu atbalstu**. 2017. gadā pašvaldība realizē brīvprātīgās iniciatīvas iedzīvotāju atbalstam – iestājoties situācijai ir iespējams saņemt – pabalstu jaundzimuša bērna aprūpei, Dāvanu Zelta vai Dimanta kāzu jubilāriem, dāvanu apaļajās dzīves jubilejās (no 75 gadu dzīves jubilejas), dāvanu bērnam skolas gaitas 1.klasē uzsākot, ikgadēju finansiālu atbalstu aizgādņiem aizgādņa pienākumu pildīšanā, bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei, atbalstu ģimenēm, kuras aprūpē ir viens vai vairāki

nepilngadīgi bērni un kuras vēlas atgriezties no dzīvesvietas citas valsts teritorijā uz Latviju un par savu dzīvesvietu izvēlējusies Tukuma novadu

Atbalsta programmas Tukuma novada ģimenēm ar bērniem ietvaros joprojām notiek Alternatīvo pakalpojumu attīstība (audžuģimenes kustības attīstība, kontaktpersonas pakalpojuma pilnveidošana, aizbildņu ģimenes stiprināšana) – gan izglītojošie pasākumi, gan psiholoģiskais atbalsts, gan finansiāls atbalsts bez vecāku gādības palikuša bērna aprūpē (audžuģimenēm – no 175 līdz 280 *euro* mēnesī, aizbildņiem 55 *euro* mēnesī un līdz 1,20 *euro* pusdienu izmaksu segšanai izglītības iestādēs).

- Nodrošināt **kopienas centru aktivitātes pašvaldības pagastu teritorijās** – Slampē, Pūrē, Irlavē un Sēmē. Kā arī apzināt jau esošās kopienas aktivitātes un nodrošināt tās esošo resursu ietvaros Zentenes pagastā, Jaunsātu pagastā un Degoles pagastā. 2017. gadā plānots attīstīt kopienas centra darbību Džūkstes pagastā, kopienas iniciatīvas Lestenes pagastā.

- Nodrošināt līdzšinējos **sociālos pakalpojumus** Tukuma novadā, pamatojoties uz gadskārtējo darbības plānu un apstiprināto gadskārtējo budžetu. Ar 2017.gadu sociālā pakalpojuma “Aprūpe mājās” sniegšana ir deleģēta biedrībai “Latvijas Samariešu apvienība”, tas ietekmē Tukuma novada sociālā dienesta strukturālās izmaiņas – iepriekšējos gados plānotās izmaksas aprūpētāju atlīdzībai tiek novirzītas sociālā pakalpojuma nodrošināšanai. Palielinās izmaksas pašvaldības pirktajiem pakalpojumiem – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem pansionātā “Rauda”, kas būtiski palielina budžeta plānu.

- Saskaņā ar atbalsta programmu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem veicināt **alternatīvo pakalpojumu attīstību** (audžuģimenes kustības attīstība, aizbildņu ģimenes stiprināšana) turpināt iepriekšējos gados uzsāktās aktivitātes. Joprojām bez vecāku gādības palikušam bērnam prioritāri tiek nodrošināta aprūpe aizbildņa vai audžuģimenē. Pašvaldība iepriekšējo gadu līmenī ir paredzējusi finanšu līdzekļus bērna uzturam aizbildņa un audžuģimenē.

2017. gadā plānots turpināt dalību ES struktūrfondu projektā „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” un projektā „PROTI un DARI!”.

Direktore

(personiskais paraksts)

I.Balgalve

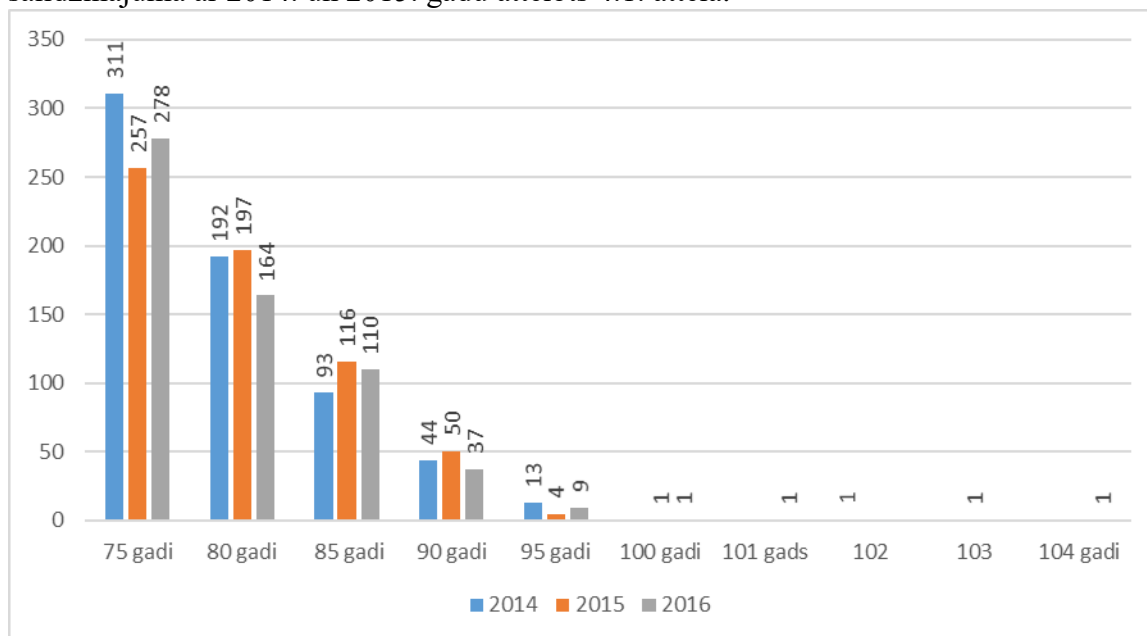
Domes priekšsēdētājs

Ē.Lukmans

PĀRSKATS PAR PERSONAS DZĪVES VIDES PIEEJAMĪBAS, DZĪVES KVALITĀTES UN FUNKCIONALITĀTES IZVĒRTĒJUMU 2016. GADĀ

Sadarbībā ar Tukuma novada Domi, Tukuma pilsētas pensionāru biedrību, pagastu pārvaldēm 2014.gadā attīstījusies jauna iniciatīva – iepazīties ar pensijas vecuma personu dzīves vidi, dzīves kvalitāti, lai sekmētu labvēlīgas dzīves vides veidošanu novada pašvaldības teritorijā dzīvojošiem pensijas vecuma iedzīvotājiem, kā arī identificētu viņu sociālās problēmas, godinot Tukuma novada iedzīvotājus 75, 80, 85, 90, 95, 100, 101,102, gadu jubilejās un izmaksājot pašvaldības Dāvanas apaļajā dzīves jubilejā.

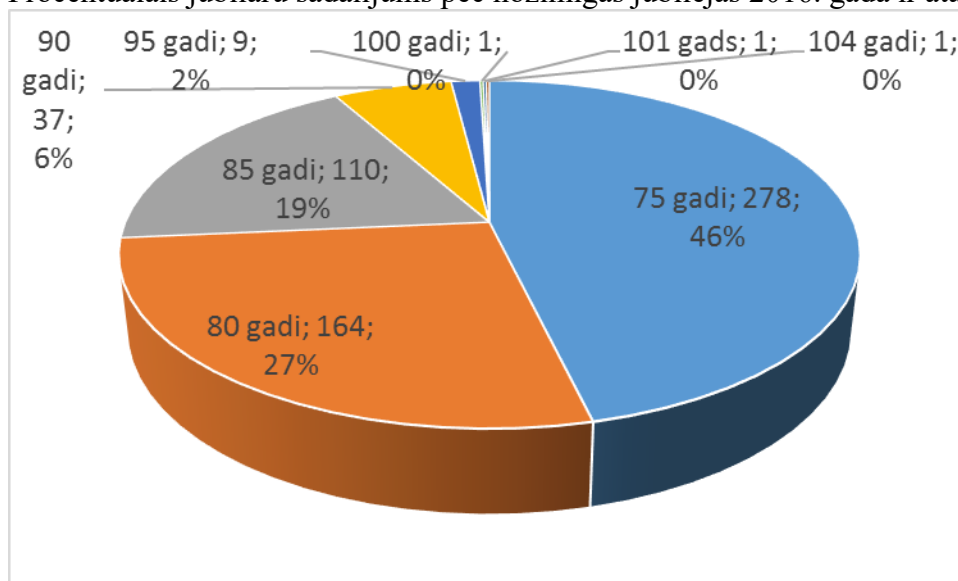
2016.gadā sveikts 601 Tukuma novada iedzīvotājs, kas ir par 25 iedzīvotājiem mazāk nekā 2015.gadā un par 51 mazāk nekā 2014. gadā. Jubilāru sadalījums pēc nozīmīgās jubilejas salīdzinājumā ar 2014. un 2015. gadu attēlots 4.1. attēlā.

4.1. attēls Jubilāru sadalījums pēc nozīmīgās jubilejas 2014., 2015. un 2016.gadā

Salīdzinājumā ar 2015. gadu 2016.gadā ir par 21 iedzīvotāju palielinājušies 75 gadu jubilāri, bet par 33 samazinājušies 80 gadu jubilāri, par 4 – 85 gadu jubilāri, un par 13 – 90 gadu jubilāri. Par 5 personām vairāk ir 95 gadu jubilāru. Tukuma novadā ir 3 iedzīvotāji, kuri sasnieguši 100 gadu vecumu, visvecākā Tukuma novada iedzīvotāja 2017.gada 5.janvārī nosvinēja 105 gadu jubileju.

Procentuālais jubilāru sadalījums pēc nozīmīgās jubilejas 2016. gadā ir atainots 4.2.attēlā.

4.2. attēls Procentuālais jubilāru sadalījums pēc nozīmīgās jubilejas 2016. gadā, personas, procenti

Visvairāk sveikti Tukuma novada iedzīvotāji 75 gadu jubilejā – 278 iedzīvotāji, kas ir 46 % no kopējā jubilāru skaita.

80 gadu jubilejā – 164 iedzīvotāji, kas ir 27 % no kopējā jubilāru skaita.

85 gadu jubilejā – 110 iedzīvotāji, kas ir 19% no kopējā jubilāru skaita.

90 gadu jubilejā – 37 iedzīvotāji, kas ir 6 % no kopējā jubilāru skaita.

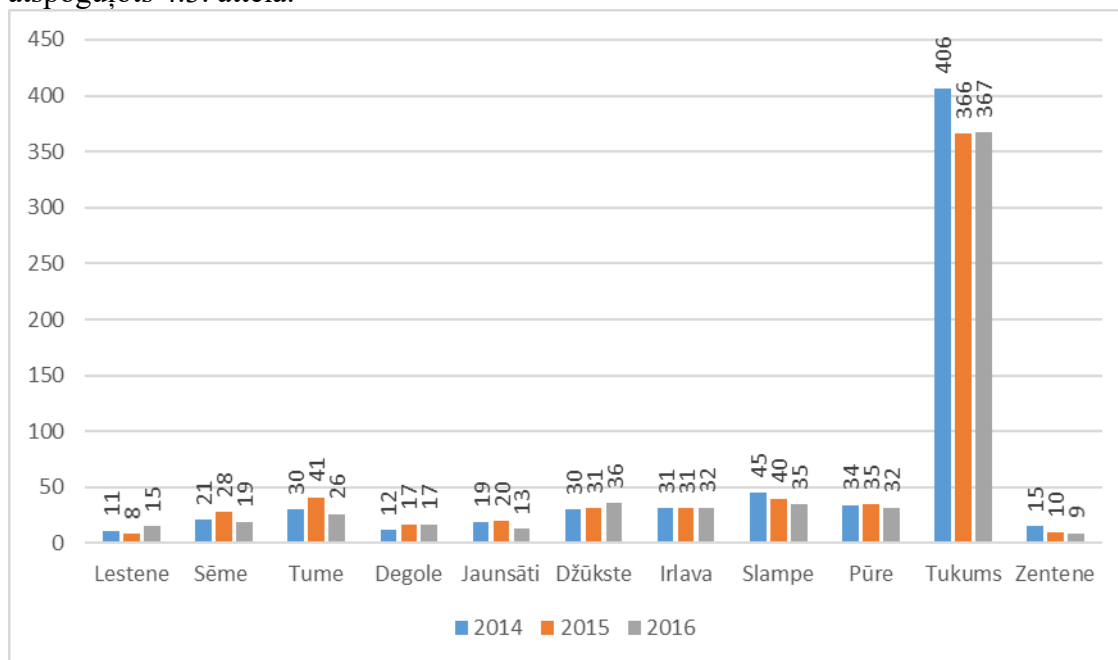
95 gadu jubilejā – 9 iedzīvotāji, kas ir 2% no kopējā jubilāru skaita.

100 gadu jubilejā – 1 iedzīvotāja,

101 gadu jubilejā – 1 iedzīvotāja,

104 gadu jubilejā – 1 iedzīvotāja.

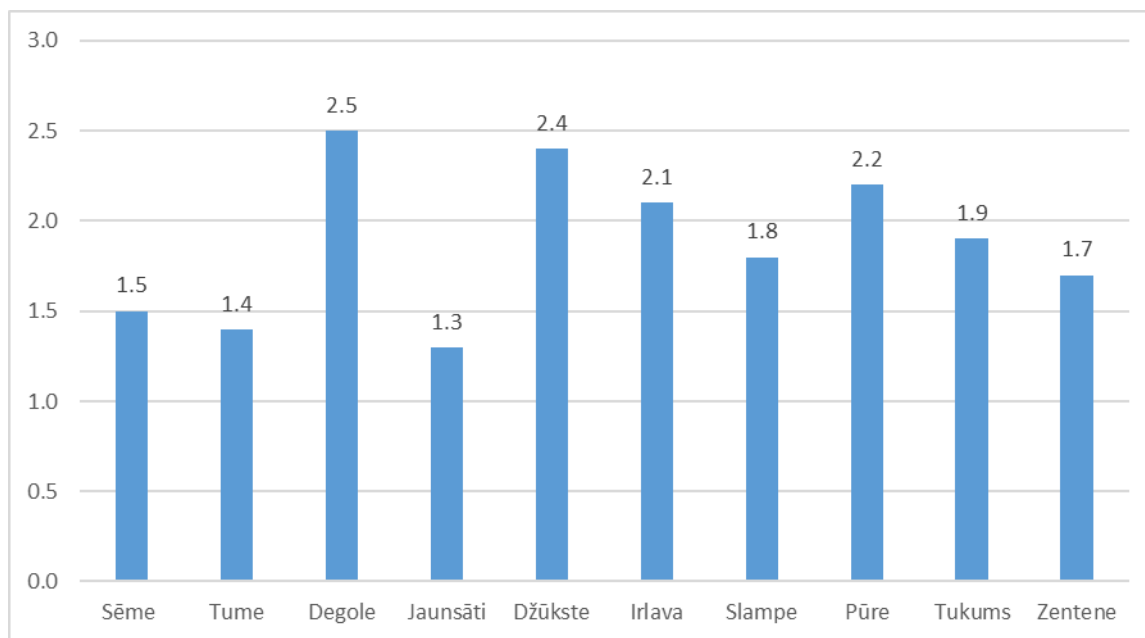
Jubilāru sadalījums pa pagastu, pilsētas teritorijām salīdzinājumā ar 2014 un 2015. gadu ir atspoguļots 4.3. attēlā.

4.3. attēls. Jubilāru sadalījums pa pagastu, pilsētas teritorijām 2014., 2015. un 2016.gadā, (personas)

Visvairāk jubilāru – 367 (vairāk nekā puse) ir Tukuma pilsētā, savukārt, vismazāk – 9 jubilāri – ir Zentenes pagastā. Sveicamo skaits salīdzinājumā ar 2015. gadu ir pieaudzis Lestenes pagastā par 7 jubilāriem, Džūkstes pagastā – par 5 jubilāriem, Irlavas pagastā un Tukuma pilsētā par vienu jubilāru. Degoles pagastā jubilāru skaits nav mainījies. Gaviļnieku skaits samazinājies – Tumes pagastā par 15 jubilāriem, Sēmes pagastā par 9 jubilāriem, Jaunsātu pagastā par 7 jubilāriem, Slampe pagastā par 5 jubilāriem, Pūres pagastā par 3 jubilāriem.

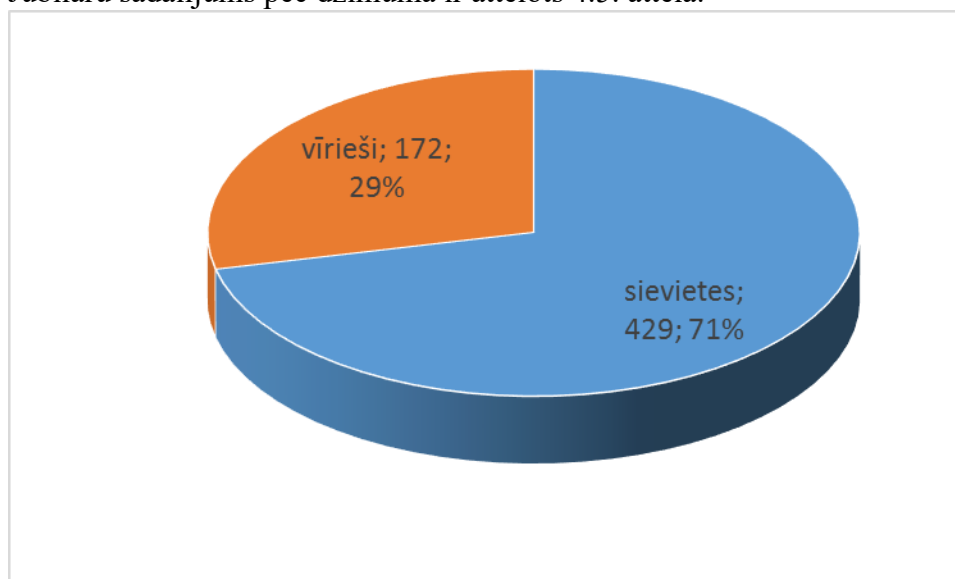
Jubilāru sadalījums pagastos un pilsētā 2015. gadā procentuāli pret iedzīvotāju skaitu ir attēlots 4.4. attēlā.

4.4. attēls. Jubilāru sadalījums pa pagastiem 2016. gadā (procentuāli pret iedzīvotāju skaitu)

Vislielākais jubilāru īpatsvars – 2,5 % no kopējā iedzīvotāju skaita, tāpat kā 2015. gadā ir Degoles pagastā. Džūkstes, Pūres, Irlavas pagastos attiecīgi 2,4%, 2,2 % un 2,1% no kopējā iedzīvotāju skaita. Savukārt vismazākais jubilāru īpatsvars – 1,3 % no kopējā iedzīvotāju skaita ir Jaunsātu pagastā.

Jubilāru sadalījums pēc dzimuma ir attēlots 4.5. attēlā.

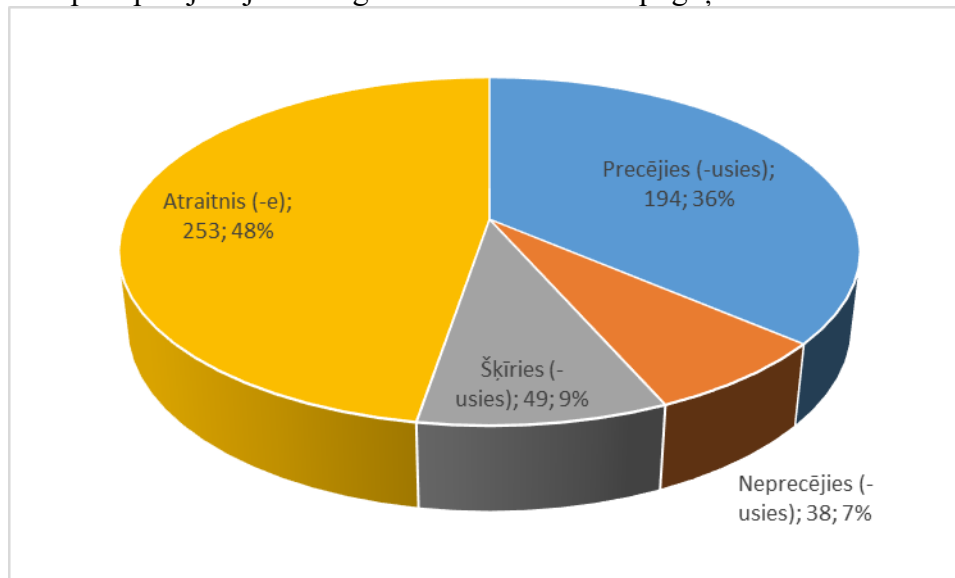
4.5. attēls. Jubilāru sadalījums pēc dzimuma (skaits; procenti)

2016.gadā joprojām dominē sieviešu skaita īpatsvars. 429 sievietes jeb 71% no jubilāru kopskaita, 172 vīrieši jeb 29% no jubilāru kopskaita (2015.gadā sievietes 70% no jubilāru kopskaita, vīrieši 30% no jubilāru kopskaita).

Personas dzīves vides novērtēšanas rezultāti

Saņemtas 534 anketas, kas ir 88 % no apsekoto mājsaimniecību skaita, 2014. gadā – 78% no apsekoto mājsaimniecību skaita, 2015.gadā 81% no apsekoto mājsaimniecības skaita.

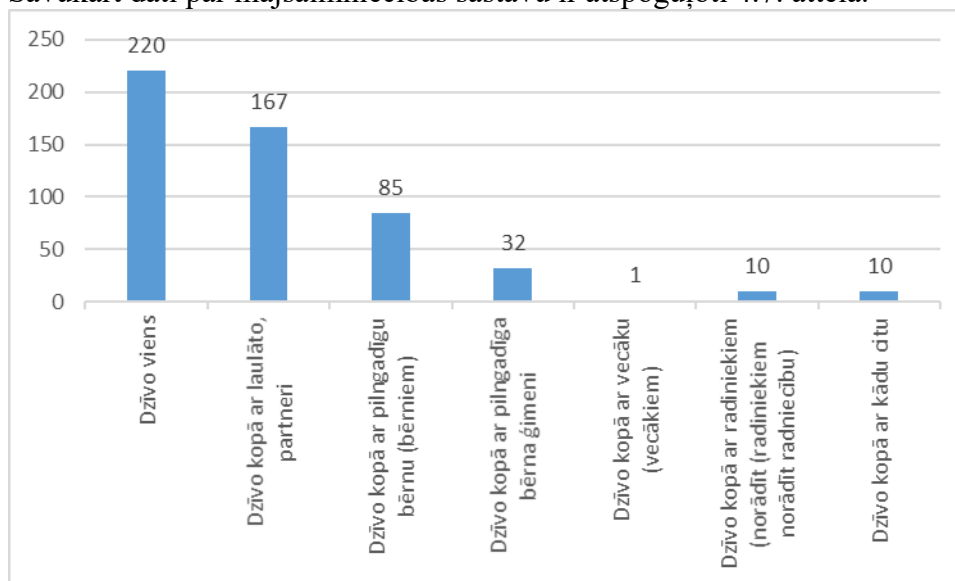
Dati par aptaujāto jubilāru ģimenes stāvokli ir atspoguļoti 4.6. attēlā.

4.6. attēls Jubilāru ģimenes stāvoklis (skaits; %)

253 respondentu, kas ir 48% no apsekoto skaita, ir zaudējuši savu dzīvesbiedru (2015.gadā – 45% , 2014.gadā – 54% no apsekoto skaita), 36% no apsekoto skaita ir precējušies (2015.gadā – 36%, 2014.gadā – 33%). Savukārt 9% ir šķīrušies (2015.gadā – 10%, 2014.gadā – 8%) , 7% – neprecējušies (2015. un 2014.gadā – 5%). Teorētiski – gandrīz divas trešdaļas aptaujāto pēc ģimenes stāvokļa ir vieni.

Savukārt dati par mājsaimniecības sastāvu ir atspoguļoti 4.7. attēlā.

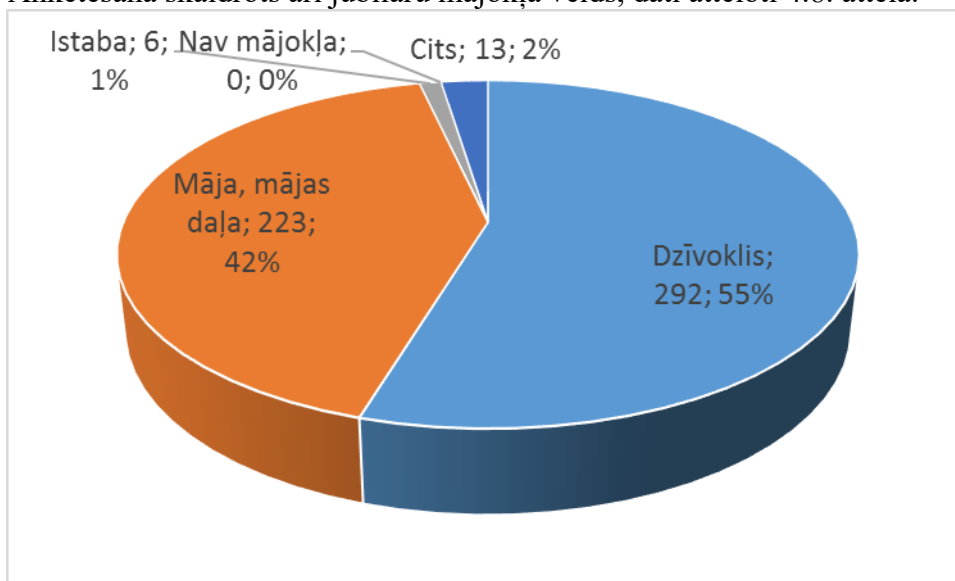

4.7. attēls. Mājsaimniecības sastāvs (skaits)

Aptaujājot jubilārus un apsekojot viņus dzīvesvietās, konstatēts, ka 41% jeb 220 jubilāru dzīvo vieni. 167 – dzīvo kopā ar laulāto vai partneri, 32 dzīvo ar pilngadīgā bērna ģimeni, 85 dzīvo

kopā ar pilngadīgu bērnu, 10 dzīvo pie citiem radniekiem, un 1 jubilārs dzīvo kopā ar vecākiem, 10 jubilāri – dzīvo kopā ar kādu citu, kas nav kāds no augstākminētajiem tuviniekiem. Vairāki jubilāri apsekošanas brīdī dzīvoja pansionātā vai atradās slimnīcā. Viens jubilārs uzsver, ka visi tuvinieki uz apsekošanas brīdi dzīvo un strādā ārzemēs.

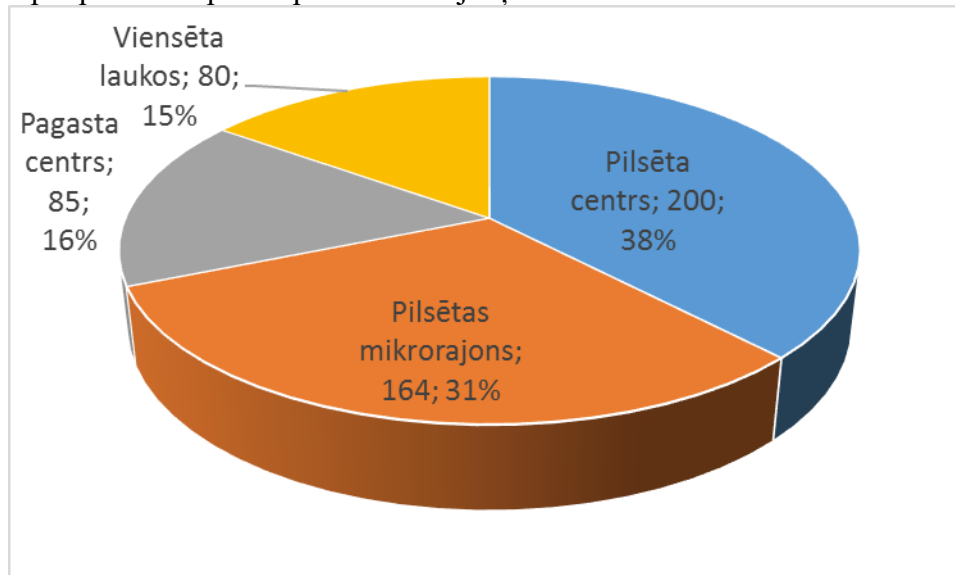
Anketēšanā skaidrots arī jubilāru mājokļa veids, dati attēloti 4.8. attēlā.

4.8. attēls Mājokļa veids (skaitis;procenti)

Visvairāk aptaujāto – 292 jeb 55% no kopējā aptaujāto skaita dzīvo dzīvoklī, 223 jeb 42% dzīvo mājā vai mājas daļā, tikai 6 jubilāru (1% no kopējā aptaujāto skaita) dzīvesvieta ir istaba vai istaba pansionātā. Neviens no aptaujātajiem nav bijis bez jebkāda mājokļa. Salīdzinājumā ar 2015. gadu procentuāli vairāk sveikto iedzīvotāju dzīvo mājā vai mājas daļā (61% dzīvoklī un 37% mājā vai mājas daļā).

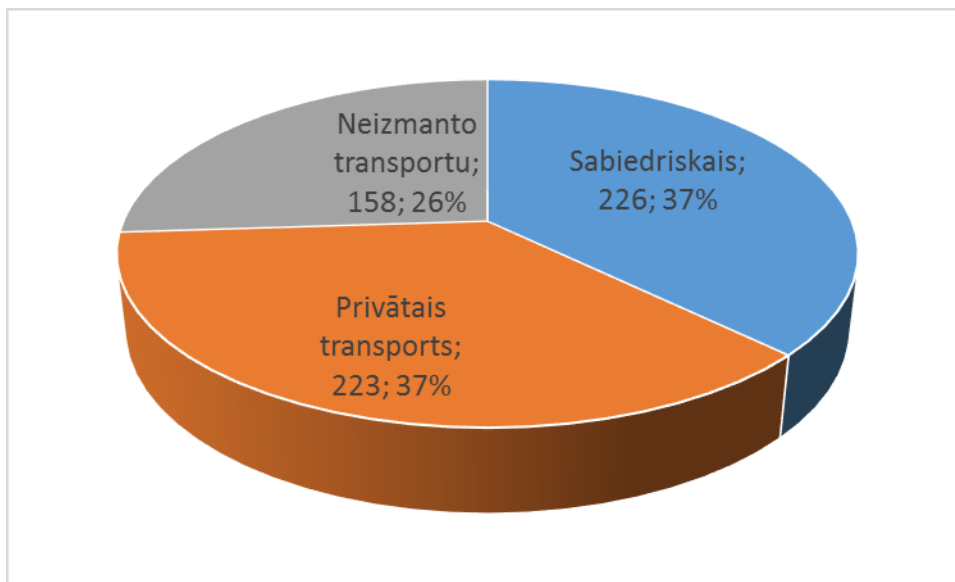
Apkopotie dati par respondentu mājokļa atrašanās vietu atainoti 4.9. attēlā.

4.9. attēls. Mājokļa atrašanās vieta (atbilžu skaits)

Visvairāk aptaujāto jubilāru, kā jau sākotnēji aptaujā minēts, dzīvo pilsētā – 364 aptaujāto jeb 69% no kopējā respondentu skaita, no kuriem 200 dzīvo pilsētas centrā, 164 pilsētas mikrorajonos. Pagastu teritorijās dzīvo 165 jubilāru (t.i. 31% no kopējā respondentu skaita), savukārt, no kuriem 80 dzīvo lauku viensētās, bet 85 – pagasta centros.

Tika arī aptaujāts jubilāru viedoklis par transporta pieejamību ārpus mājokļa. Dati ir atspoguļoti 4.10.attēlā.

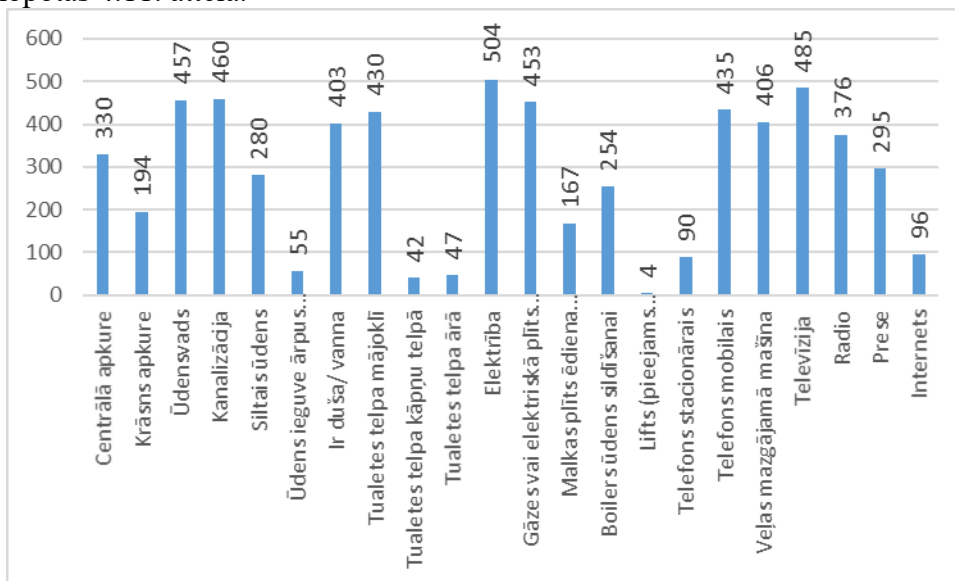

4.10. attēls. Pieejamais transports, lai pārvietotos ārpus mājas (skaits; procenti)

Lai pārvietotos ārpus mājokļa, 37% no kopējā respondentu skaita, izmanto sabiedrisko transportu, tikpat – 37% – privāto transportu, 26% aptaujāto norādīja, ka neizmanto nekādu transporta līdzekli. No 238 respondentiem, 77% ir apmierināti ar pieejamo sabiedrisko transportu, bet 23% nav apmierināti ar pieejamo sabiedrisko transportu.

No 152 respondentiem 98% ir apmierināti ar pieejamo privāto transportu, bet 2% nav apmierināti ar pieejamo privāto transportu.

Apsekojot jubilāru mājsaimniecības, anketās tika veiktas atzīmes par mājokļa labiekārtojumu, kas apkopotas 4.11. attēlā.

4.11. attēls Atzīmes par mājokļa labiekārtojumu (skaits)

330 gadījumos mājoklī ir centrālā apkure, 194 gadījumu – krāsns apkure, 5 gadījumos – cita veida apkure.

457 gadījumu mājoklī ir pieejams ūdensvads; 460 – arī kanalizācija. Siltais ūdens – 280 gadījumos. 55 gadījumos ūdens ieguve ārpus mājokļa (akā, brīvkrānā, no avotiņa, veikala). 403 aptaujāto iedzīvotāju ir atzīmējuši, ka mājoklī ir duša vai vanna.

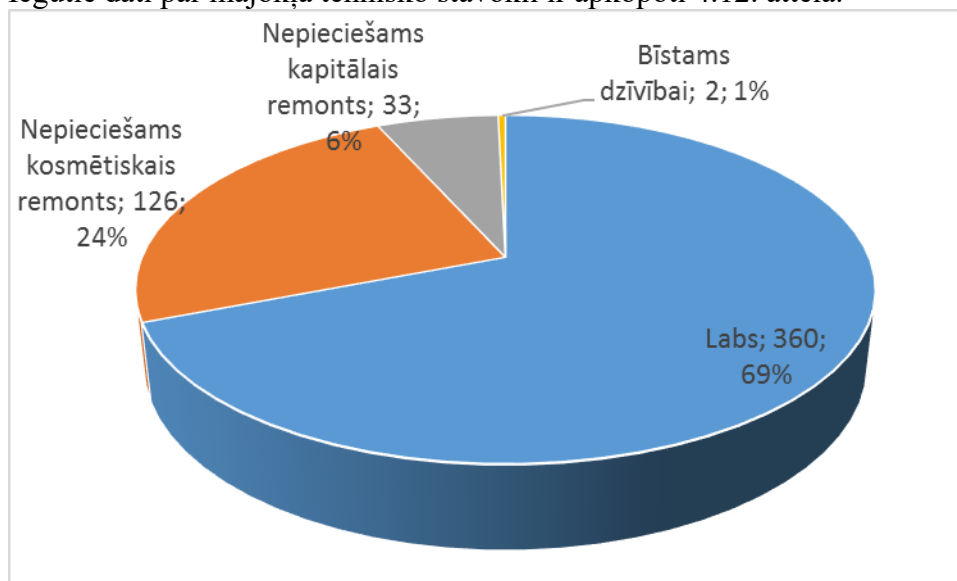
430 gadījumu tualete ir mājoklī. 42 gadījumu – kāpņu telpā ārpus dzīvojamās telpas, 47 gadījumu tualete ir ārpus mājokļa.

Elektrība pieejam 504 respondentu.

Ēdiena pagatavošanai 453 respondentu izmanto gāzes/elektrisko plīti, savukārt, 167– malkas plīti.

Saziņai ar sabiedrību 90 respondentu izmanto stacionāro telefonu, savukārt 435 – mobilā telefona sakarus. 485 respondentiem dzīvesvietā ir pieejama televīzija, 376 klausās radio, 295 – atzīmējuši, ka lasa presi. Pieaug mērķgrupas iedzīvotāju skaits, kas saziņai ar sabiedrību izmanto internetu – 96 respondenti (2015. gadā – 79, 2014. gadā – 69 respondenti).

Iegūtie dati par mājokļa tehnisko stāvokli ir apkopoti 4.12. attēlā.

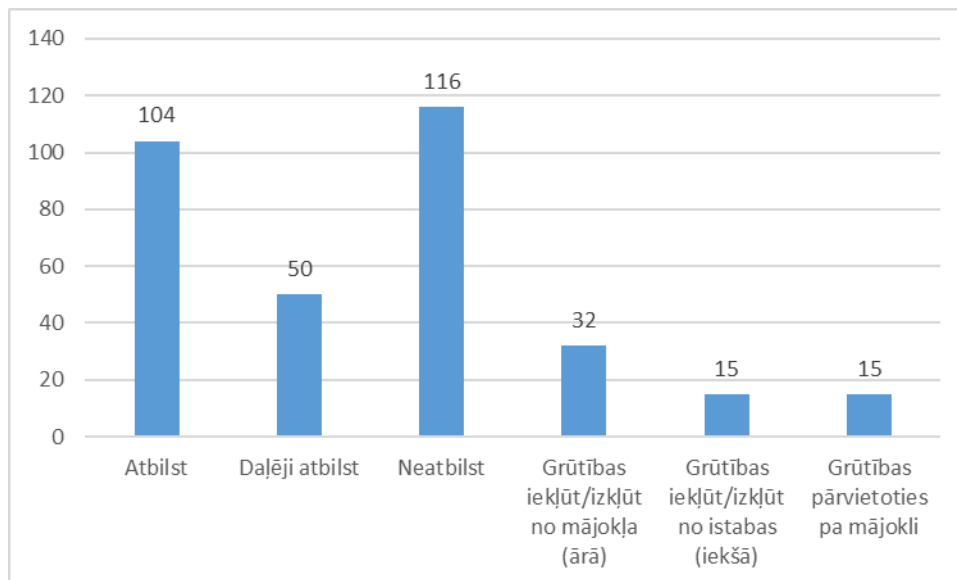

4.12. attēls Mājokļa tehniskais stāvoklis (skaits; procenti)

360 respondenti jeb 69% no aptaujātajiem, mājokļa tehnisko stāvokli vērtējuši kā labu, bet 126 jeb 24% gadījumu mājoklim ir nepieciešams kosmētiskais remonts, 33 jeb 6% gadījumu mājoklim ir nepieciešams kapitālais remonts, bet vienai personai mājoklis ir dzīvībai bīstamā stāvoklī.

Tika vērtēta arī mājokļa atbilstība personai ar īpašām vajadzībām.

Apkopotie rezultāti par mājokļa atbilstību personai ar īpašām vajadzībām atspoguļoti 4.13. attēlā.

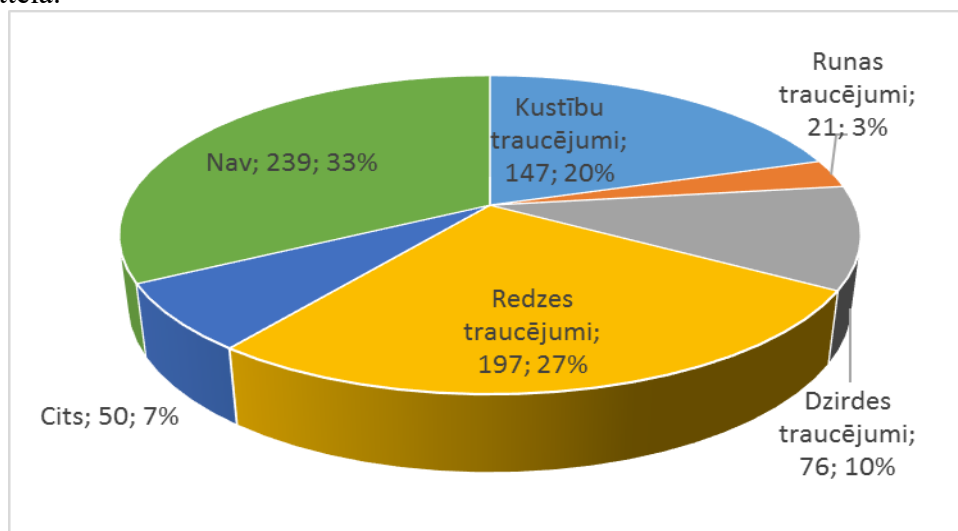

4.13. attēls Mājokļa atbilstība personai ar īpašām vajadzībām

116 gadījumu mājoklis neatbilda personai ar īpašām vajadzībām;
 104 gadījumu mājoklis atbilda personai ar īpašām vajadzībām;
 50 gadījumu mājoklis daļēji atbilda personai ar īpašām vajadzībām;
 15 gadījumu grūtības sagādā iekļūt/izklūt no istabas;
 15 gadījumu grūtības sagādā pārvietoties pa mājokli;
 32 gadījumu grūtības sagādā iekļūt/izklūt no mājokļa.

Ir atzīmētas arī konkrētas problēmas – dzīvo augstākos stāvos, kāpnes ir stāvas un šauras, istabās ir sliekšņi, šauras iekštelpas, kas rada šķēršļus cilvēkam ar pārvietošanās grūtībām.

Anketēšanas rezultātā tika izziņāti arī respondentu funkcionālie traucējumi, dati atainoti 4.14. attēlā.

4.14. attēls. Funkcionālie traucējumi (atbižu skaits)

Vērtējot jubilāru funkcionālo spēju, konstatēts, ka Visvairāk – 239 jubilāru jeb 33% no aptaujātajiem, neatzīmēja nevienu funkcionālo traucējumu.

197 jeb 27% no aptaujātajiem **ir redzes traucējumi**, vairāk nekā puse –150 jubilāri ikdienā izmanto optiskās palīgierīces – pārsvarā brilles, reti – lēcas vai lupu.

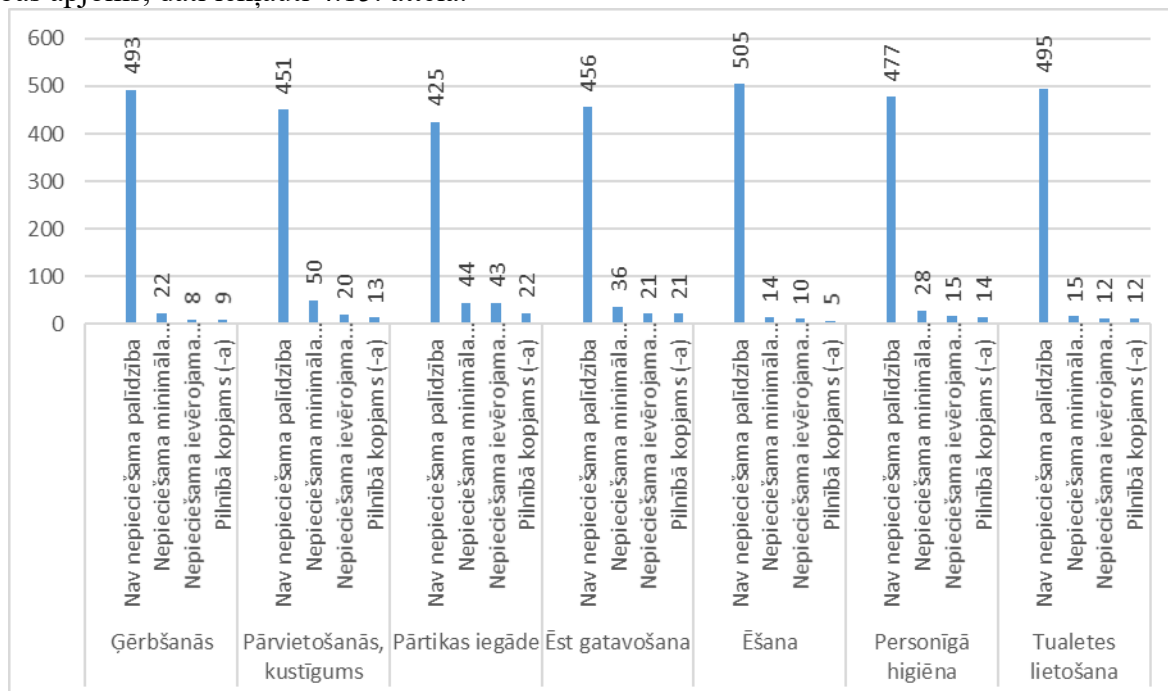
147 jeb 20% no aptaujātajiem **ir kustību traucējumi**, 69 respondenti ikdienā izmanto pārvietošanās palīgierīces – biežāk spieķi, kruķus, staiguļus, retāk riteņkrēslu.

76 jeb 10% no aptaujātajiem **ir dzirdes traucējumi**, ikdienā tikai 9 izmanto surdotehniskās palīgierīces jeb „dzirdes aparātu”.

21 jeb 3% no aptaujātajiem **ir runas traucējumi**.

Pie „Citām” atbildēm atzīmētas vispārējas saslimšanas. Kā resursu respondenti atzīmē pavadoņi, asistentu, aprūpētāju.

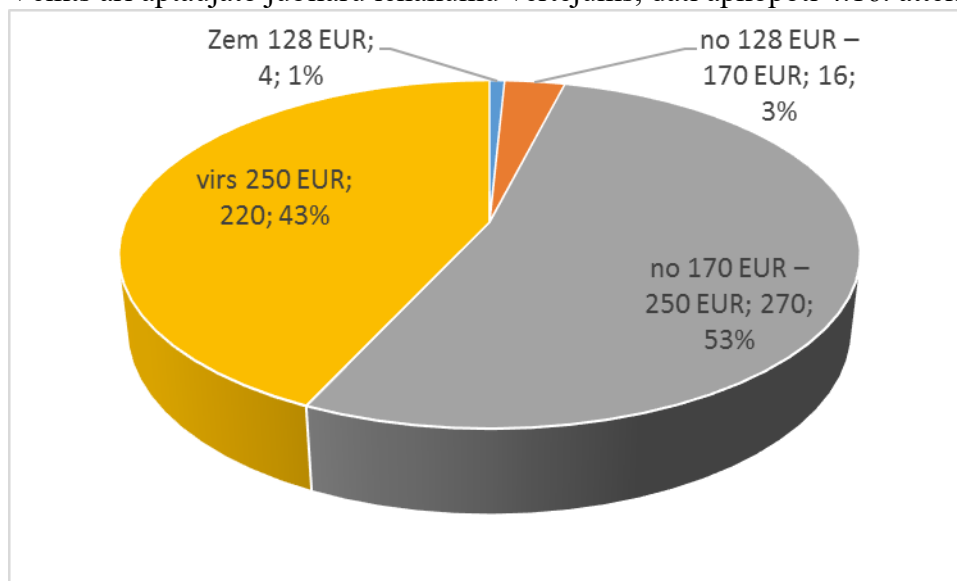
Tika vērtētas arī iedzīvotāju spējas tikt galā ar ikdienas uzdevumiem un nepieciešamās palīdzības apjoms, dati iekļauti 4.15. attēlā.

4.15. attēls Funkcionālo spēju vērtējums (atbilžu skaits)

Vislielākā palīdzība ir vajadzīga pārtikas iegādē 109 aptaujāto, 83 aptaujāto atbalsts ir nepieciešams pārvietojoties, ēst gatavošanā – 78 respondentu, personiskās higiēnas nodrošināšanā – 57 personām, ģērbjoties – 39 personām, tualetes lietošanā – 39 personām, ēšanā – 29 personām. Lielākoties pats respondents tiek galā ar ikdienas pienākumiem, ja nepieciešams, palīdz radnieki, ģimenes locekļi, aprūpētājs.

Veikts arī aptaujāto jubilāru ienākumu vērtējums, dati apkopoti 4.16. attēlā.

4.16. attēls Jubilāru ienākumi (skaits, procenti)

Vērtējot pensijas vecuma personu finansiālo nodrošinājumu, konstatēts, ka:

53% (2015.gadā – 50%, 2014.gadā – 60%) aptaujāto personu ienākumi ir robežās no 170 līdz 250 *euro* mēnesī, kas 2016. gadā ir 46–68% no valstī noteiktās minimālās algas (2015.gadā 47–69%; 2014.gadā 53–78%);

43% (2015. gadā – 46%; 2014.gadā – 32%) aptaujāto personu ienākumi ir virs 250 *euro* mēnesī, proti, 2016.gadā virs 68% no minimālās algas (2015. gadā virs 69%; 2014.gadā virs 78%);

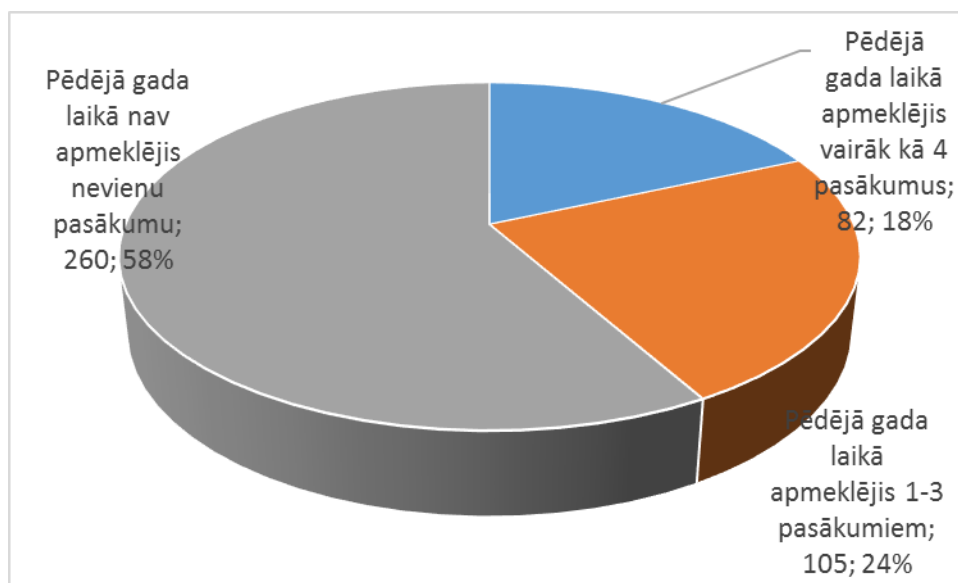
3% (2015.gadā – 4%; 2014.gadā – 8%) aptaujāto personu ienākumi ir robežās no 128 līdz 170 *euro* mēnesī, kas 2016. gadā ir 35–46% no minimālās algas; (2015. gadā 35–47%; 2014.gadā 40–53%).

Četriem respondentiem ienākumi mēnesī norādīti zem trūcīgās personas līmeņa, proti, 128 *euro* mēnesī.

Salīdzinājumā ar 2015. gadu procentuāli par 3% ir pieaudzis aptaujāto skaits, kuru vidējie ienākumi ir 47–69% no minimālās algas, bet par 3% ir samazinājies to respondentu skaits, kuru ienākumi ir virs 250 *euro* mēnesī (virs 68% no valstī noteiktās minimālās algas 2016.gadā). Vērtējot personu finansiālo nodrošinājumu pret valstī noteikto minimālo algu, būtiski ienākumu pieauguma nav.

Tikai 15 aptaujāto norādījuši, ka bez vecuma pensijas saņem vēl kādus citus ienākumus.

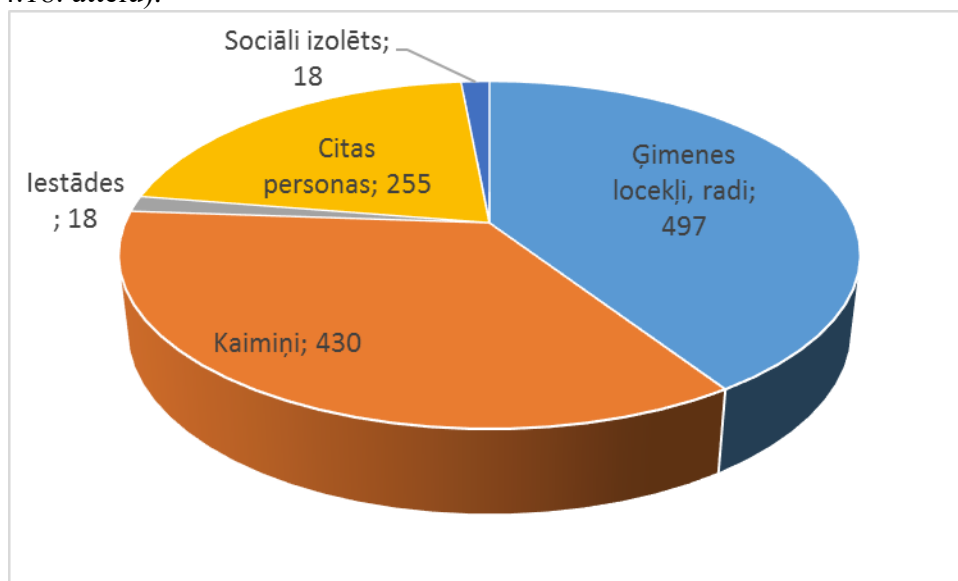
4.17. attēlā ir parādītu dati par respondentu brīvā laika pavadīšanas tendencēm 2016. Gadā.

4.17. attēls. **Personas brīvā laika pavadīšana (skaits; %)**

Izzinot par personu iesaistīšanos ārpus dzīvesvietas pasākumos, konstatēts, ka: 260 jeb 58% no aptaujāto kopskaita pēdējā gada laikā nav apmeklējis nevienu pasākumu; 105 jeb 24% no aptaujāto kopskaita pēdējā gada laikā apmeklējis 1–3 pasākumus; 82 jeb 18% no aptaujāto kopskaita pēdējā gada laikā apmeklējis vairāk nekā 4 pasākumus. Kā iemesls ir minēti personas funkcionālie traucējumi un nevēlēšanās doties ārpus mājas.

Vērtējot pensijas vecuma cilvēka saskarsmes iespējas un risku būt pakļautiem sociālai izolētībai, konstatēts, ka vairumam – 497 respondentu ir attiecības ar ģimenes locekļiem, radniekiem, 430 – ar kaimiņiem, 255 – ar citām personām, 18 – ar iestāžu darbiniekiem. Tomēr apsekošanas laikā tika identificēti 18 Tukuma novada iedzīvotāji, kas jūtas vientuļi, sociāli izolēti. (skatīt 4.18. attēlu).

4.18. attēls **Saskarsme ar personām (atbilžu skaits)**

Secinājumi

Pensijas vecuma cilvēki Tukuma novada pašvaldībā ir pakļauti sekojošiem sociālajiem riskiem:

1) Dzīves vietas lokalizācija – daļa novada iedzīvotāju dzīvo pagastu teritorijās, viensētās – svarīgs faktors vērtējot nepieciešamos sociālos pakalpojumus un veselības aprūpes pieejamību, ko būtu nepieciešams nodrošināt pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai;

2) Vides pieejamība mājokļos – ja personai ir funkcionāli traucējumi, nereti persona ir izolēta no apkārtējā vides mājokļa vides pieejamības dēļ;

3) Mājoklis – lai arī lielākajai daļai pensionāru ir pieejams mājoklis, tad daļai mājokļa tehnisko stāvokli ir nepieciešams uzlabot;

4) Sadzīves apstākļi – kaut arī lielākajai daļai ir ūdens, kanalizācija mājoklī, nodrošināta centrālā apkure, tomēr ir daļa novada iedzīvotāju, kuriem nepieciešams atbalsts ūdens ienešanā no akas vai piegādē no citām ūdens ņemšanas vietām, malkas ienešanā, krāsns kurināšanā. Svarīgs faktors vērtējot nepieciešamos sociālos pakalpojumus;

5) Iztikas līdzekļu trūkums, jo lielākajai iedzīvotāju pensijas vecuma cilvēku iztikas līdzekļi mēnesī nerasniedz valstī noteikto minimālo algas līmeni;

6) Sociālā izolētība – gan vecuma posms, dzīvesbiedru, līdzgaitnieku zaudējums, vides pieejamība, izmaiņas psihiskos procesos, funkcionālo spēju zudums, rada draudus personas attiecību ar vajadzīgām personām izžušanu, neveidošanos.

Direktore

(personiskais paraksts)

I.Balgalve

Domes priekšsēdētājs

Ē.Lukmans